СТАРА ПЛАНИНА ХОЛД АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

към 31.12.2022 г.

(в хил. лв.)

АКТИВИ	**Бележка**	31.12.2022	31.12.2021
Нетекущи активи			
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	1	92 712	86 204
Нематериални активи	2	1 165	1 245
Положителна репутация		-	-
Инвестиции в други предприятия	3	36 979	34 112
Други финансови активи	4	1 218	1 218
Търговски и други вземания	5	11 644	9 967
Активи по отсрочени данъци		125	106
Общо нетекущи активи		**143 843**	**132 852**
Текущи активи			
Материални запаси	6	64 390	46 492
Търговски и други вземания	7	50 206	46 396
Финансови активи		-	-
Парични средства и парични еквиваленти	8	44 909	42 511
Предплатени разходи		358	394
Общо текущи активи		**159 863**	**135 793**
ОБЩО АКТИВИ		**303 706**	**268 645**
Капитал и резерви			
Акционерен капитал	9	20 725	20 725
Резерви	9	45 838	44 115
Натрупана печалба/загуба	9	61 113	50 725
Общо капитал и резерви		**127 676**	**115 565**
Неконтролиращо участие		**116 101**	**99 422**
ПАСИВИ			
Нетекущи			
Търговски и други задължения	10	4 109	3 756
Пасиви по отсрочени данъци	10	1 859	1 751
Отсрочени приходи	10	50	50
Финансирания от държавата	10	1 084	1 279
Общо нетекущи пасиви		**7 102**	**6 836**
Текущи			
Търговски и други задължения	11	51 907	45 715
Отсрочени приходи	11	20	139
Финансирания от държавата	11	900	968
Общо текущи пасиви		**52 827**	**46 822**
Общо пасиви		**59 929**	**53 658**
ОБЩО КАПИТАЛ И ПАСИВИ		**303 706**	**268 645**

Дата на съставяне: 13.04.2023 г.

Съставител: Kremena Gantcheva Dulgerova — Digitally signed by Kremena Gantcheva Dulgerova Date: 2023.04.26 11:01:43 +03'00'

Кремена Дюлгерова

Регистриран одитор, диплома № 0610

KATYA RAYKOVA ZLATAREVA — Digitally signed by KATYA RAYKOVA ZLATAREVA Date: 2023.04.27 11:38:36 +03'00'

Катя Златарева

Ръководител: Digitally signed by Vasil Georgiev Velev Date: 2023.04.26 11:07:18 +03'00'

Васил Велев

СТАРА ПЛАНИНА ХОЛД АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

към 31.12.2022 г.

(в хил. лв.)

	Бележка	31.12.2022	31.12.2021
Нетни приходи от продажби	12	375 256	278 366
Приходи от държавни финансирания		8 504	4 633
Разходи за материали		(203 511)	(139 088)
Разходи за външни услуги		(28 357)	(21 679)
Разходи за амортизации		(15 969)	(15 411)
Разходи за възнаграждения		(71 062)	(58 814)
Разходи за осигуровки		(14 106)	(11 298)
Промени в салдото на готовата продукция и незавършеното производство		6 939	458
Балансова стойност на продадените активи		(3 900)	(2 162)
Други разходи		(3 027)	(3 105)
Печалба от дейността		**50 767**	**31 900**
Финансови приходи	13	**1 404**	**1 541**
Финансови разходи	14	**(787)**	**(431)**
Печалба преди данъци		**51 384**	**33 010**
Разходи за данъци		5 771	3 250
Печалба след облагане с данъци		**45 613**	**29 760**
Печалба, отнасяща се към:			
Неконтролиращо участие		28 075	16 706
Притежателите на собствения капитал на дружеството-майка		17 538	13 054
Друг всеобхватен доход			
Инвестиции в капиталови инструменти, отчитани по ССДВД, нетно		2 687	2 344
Друг всеобхватен доход-преоценки на задължение по план с дефинирани доходи		6	(18)
Друг всеобхватен доход, нетно от данъци		**2 693**	**2 326**
Общ всеобхватен доход		**48 306**	**32 086**
Общ всеобхватен доход, отнасящ се към:			
Неконтролиращо участие		28 881	17 331
Притежателите на собствения капитал на дружеството-майка		19 425	14 755
Доход на акция		**0,85**	**0,63**

Дата на съставяне: 13.04.2023 г.

Съставител: Kremena Gantcheva Dulgerova — Digitally signed by Kremena Gantcheva Dulgerova Date: 2023.04.26 11:02:15 +03'00'

Кремена Дюлгерова

Ръководител: Digitally signed by Vasil Georgiev Velev Date: 2023.04.26 11:08:02 +03'00'

Васил Велев

Регистриран одитор, диплома № 0610

KATYA RAYKOVA ZLATAREVA — Digitally signed by KATYA RAYKOVA ZLATAREVA Date: 2023.04.27 11:39:47 +03'00'

Катя Златарева

СТАРА ПЛАНИНА ХОЛД АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ПО ПРЕКИЯ МЕТОД
към 31.12.2022 г.

(в хил. лв.)

Парични потоци от оперативна дейност	31.12.2022	31.12.2021
Постъпления от клиенти	401 751	282 363
Плащания на доставчици	(282 074)	(196 572)
Плащания, свързани с възнаграждения	(83 636)	(68 528)
Платени/възстановени данъци	5 602	5 508
Получени/платени на лихви, такси и комисионни	(20)	(25)
Други постъпления /плащания от оперативна дейност	(750)	4 290
Нетен паричен поток от оперативна дейност	**40 873**	**27 036**

Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупка на дълготрайни активи	(23 822)	(13 944)
Постъпления от продажба на дълготрайни активи	126	193
Предоставени заеми	-	(1 100)
Възстановени предоставени заеми, в т.ч по финансов лизинг	140	997
Получени лихви по предоставени заеми	125	359
Постъпления от продажба на дъщерно дружество	-	2 211
Получени дивиденти от инвестиции	31	1 033
Други постъпления /плащания от инвестиционна дейност	327	134
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	**(23 073)**	**(10 117)**

Парични потоци от финансова дейност		
Постъпления от заеми	11 847	17 154
Платени заеми	(11 338)	(16 892)
Плащания по лизингови договори	(124)	(176)
Изплащане на лихви, такси и комисионни	(110)	(73)
Изплатени дивиденти	(15 625)	(12 809)
Други постъпления/плащания за финансова дейност	(52)	174
Нетен паричен поток от финансова дейност	**(15 402)**	**(12 622)**

Изменение на паричните средства през периода	2 398	4 297
Парични средства в началото на периода	42 511	38 214
Парични средства в края на периода	**44 909**	**42 511**

Дата на съставяне: 13.04.2023 г.

Съставител:

Kremena Gantcheva Dulgerova
Digitally signed by Kremena Gantcheva Dulgerova
Date: 2023.04.26 11:02:40 +03'00'

Кремена Дюлгерова

Регистриран одитор,
диплома № 0610

KATYA RAYKOVA ZLATAREVA
Digitally signed by KATYA RAYKOVA ZLATAREVA
Date: 2023.04.27 11:40:48 +03'00'

Катя Златарева

Ръководител:

Васил Велев

Digitally signed by Vasil Georgiev Velev
Date: 2023.04.26 11:08:28 +03'00'

СТАРА ПЛАНИНА ХОЛД АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ИЗМЕНЕНИЯТА В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

към 31.12.2022 г.

(в хил. лв.)

ПОКАЗАТЕЛИ	Основен капитал	Премиен резерв	Резерв от последващи оценки	Други резерви	Натрупани печалби/ загуби	Общо собствен капитал	Неконтролиращо участие
Салдо към 01.01.2021 г.	**20 724**	**1 178**	**19 100**	**19625**	**42 340**	**102 967**	**92 219**
Нетна печалба/загуба за периода	-	-	-	-	13 054	13 054	**16 706**
Разпределение на печалбата за дивиденти	-	-	-	-	(5 163)	(5 163)	(9 932)
Други разпределения на печалбата	-	-	-	342	(1 042)	(700)	(161)
Последващи оценки на финансови активи и инструменти	-	-	6 091	-	-	6 091	672
Други изменения	1	-	(292)	(1 929)	1 536	(684)	(82)
Салдо към 31.12.2021 г.	**20 725**	**1 178**	**24 899**	**18 038**	**50 725**	**115 565**	**99 422**
Салдо към 01.01.2022 г.	**20 725**	**1 178**	**24 899**	**18 038**	**50 725**	**115 565**	**99 422**
Нетна печалба/загуба за периода	-	-	-	-	**17 538**	**17 538**	**28 075**
Разпределение на печалбата за дивиденти	-	-	-	-	(6 181)	(6 181)	(11 870)
Други разпределения на печалбата	-	-	-	53	(1 009)	(956)	(218)
Последващи оценки на финансови активи и инструменти	-	-	1 708	-	-	1 708	802
Други изменения	-	-	(4)	(34)	40	2	(110)
Салдо към 31.12.2022 г.	**20 725**	**1 178**	**26 603**	**18 057**	**61 113**	**127 676**	**116 101**

Дата на съставяне: 13.04.2023 г.

Съставител: Kremena Gantcheva Dulgerova — Digitally signed by Kremena Gantcheva Dulgerova Date: 2023.04.26 11:03:06 +03'00'

Кремена Дюлгерова

Ръководител: Digitally signed by Vasil Georgiev Velev Date: 2023.04.26 11:08:58 +03'00'

Васил Велев

Регистриран одитор, диплома № 0610

KATYA RAYKOVA ZLATAREVA — Digitally signed by KATYA RAYKOVA ZLATAREVA Date: 2023.04.27 11:41:37 +03'00'

Катя Златарева

СТАРА ПЛАНИНА ХОЛД АД

СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА И ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

към Годишния консолидиран финансов отчет към 31.12.2022 г.

Наименование на дружеството	СТАРА ПЛАНИНА ХОЛД АД
Държава на регистрация	Република България
Юридическа форма	публично акционерно дружество
Седалище и адрес на управление	ул. Фр. Ж. Кюри № 20, ет. 9, София 1113
Място на дейност	Република България
Описание на дейността	Холдингово дружество
Промяна в наименованието	няма
Предприятие майка	няма
Крайно предприятие майка	няма

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

СТАРА ПЛАНИНА ХОЛД АД е учреден в България на 27 септември 1996 година без срок на съществуване. Холдингът е правоприемник на Централен приватизационен фонд АД, преименуван на Централен фонд холд АД, а от 30.04.1999 г. дружеството носи сегашното си име.
Стара планина холд АД е регистриран в Агенция по вписванията. ЕИК: 121227995.
Дружеството не е регистрирано по Закона за ДДС.
Стара планина холд АД е публично дружество по реда на чл. 110 от Закона за публично предлагане на ценни книжа.
Седалището и адресът на управление са в град София, район „Изгрев", ул. „Фредерик Жолио Кюри" № 20, ет. 9; телефон/факс: 02/9634159; 9630577; 9633754; e-mail: office@sphold.com, страница в интернет: sphold.com.

Предметът на дейност на Стара планина холд АД е: придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на облигации, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензии за използване на патенти на дружества, в които холдинговото акционерно дружество участва;

финансиране на дружества, в които участва холдинговото дружество; други търговски сделки, които не са забранени със закон.

Капиталът на Стара планина холд АД е 21000000 (двадесет и един милиона) лева, разделен на 21000000 (двадесет и един милиона) непривилегировани поименни акции с право на глас с номинална стойност един лева всяка.

Управителен орган на дружеството е Съветът на директорите, който е в състав:

Евгений Василев Узунов – председател на Съвета на директорите и представляващ дружеството;

Васил Георгиев Велев – изпълнителен член на Съвета на директорите и представляващ дружеството;

Финанс Инвест ООД, със седалище и адрес на управление: град Пловдив, бул. Княгиня Мария Луиза" № 14, ЕИК: 115016144, представлявано при изпълнение на задълженията му като член на Съвета на директорите от законния представител Спас Борисов Видев;

Стефан Атанасов Николов – член на Съвета на директорите.
Акционери с над 5% дялово участие към края на текущия период:

- Potbul Invest Foundation - 4655400 бр. акции, представляващи 22.17 % от капитала;
- "Гарант 5" ООД - 2595972 бр. акции, представляващи 12.36 % от капитала;
- ЗУПФ Алианц България АД - 1285293 бр. акции, представляващи 6.12 % от капитала.

СПИСЪК

на дъщерните предприятия, участващи в консолидацията

Предприятие	*Седалище*	*Процент от капитала и притежаваните гласове*
"Хидравлични елементи и системи" АД	Ямбол	64.53%
"Елхим Искра" АД	Пазарджик	51.40%
"Фазан" АД	Русе	92.65%
"СПХ Инвест" АД	София	99.39%

СПИСЪК

на асоциираните предприятия, участващи в консолидацията

Предприятие	*Седалище*	*Процент от капитала и притежаваните гласове*
„М+С Хидравлик" АД	Казанлък	30.61 %
„Българска роза" АД	Карлово	49.99 %
„Боряна" АД	Червен бряг	50.00 %
"Устрем" АД	Свищов	45.00%

Пояснителна информация

1. Като отчита влиянието на холдинга върху вземането на решения във връзка с дейността на асоциираните предприятия и необходимостта от по-пълна и вярна информация за акционерите, инвеститорите и всички заинтересувани лица, считано от 01.01.2011 година Стара планина холд АД прилага счетоводна политика с цел допълнително улесняване на инвеститорите, за да вземат обосновано инвестиционно решение.
2. Текущите финансови отчети на предприятията от групата са консолидирани с текущия финансов отчет на предприятието майка към една и съща дата – 31.12.2022 г.
3. Инвестициите в предприятията от групата са отчетени и представени по метода цена на придобиване в индивидуалния отчет на Стара планина холд АД.

4. Данните в консолидирания отчет за финансовото състояние за предходния отчетен период са показани въз основа на данните, отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние към 31.12.2021 г., изготвен на базата на финансовите отчети на предприятията в групата към същата дата.
5. Обединяването на финансовите отчети на предприятията от групата и самостоятелния отчет на предприятието майка е извършено ред по ред за активите, пасивите, собствения капитал, приходите и разходите.
6. Елиминирани са дяловете от собствения капитал на предприятията от групата, притежавани от предприятието майка с отчетната стойност на съучастието по отношение на:

- основен капитал;
- резерви;
- натрупана печалба/загуба.

7. Консолидираната печалба на групата е в размер на 17 538 хил. лв.
8. В консолидирания отчет за финансовото състояние неконтролираното участие възлиза на 116 101 хил. лв.
9. В консолидирания отчет за всеобхватния доход в групата "Печалба" сумата, непринадлежаща на групата, е посочена отделно и възлиза на 28 075 хил. лв.

Изявление за съответствие
Стара планина холд АД представя своя консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и запазва използването им като приложима база при изготвянето на консолидирания финансов отчет към текущия период. Дружеството спазва принципите и постановките на Закона за счетоводството.

Нови и променени Международни стандарти за финансово отчитане
Дружеството е приело следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са уместни и в сила за финансовите отчети на Дружеството за годишния период, започващ на 1 януари 2022 г., но нямат значително влияние върху финансовите резултати или позиции на Дружествата от групата:

- Изменения в МСФО 3 Бизнес Комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС
- Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които са издадени от СМСС и са приети от ЕС, но не са влезли в сила

- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС
- Изменения на МСС 1 Представяне на финансовите отчети, МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводни политики, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводни приблизителни оценки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС.
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения на МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г. Все още не са приети от ЕС

Документи, издадени от СМСС/КРМСФО, които не са одобрени за прилагане от ЕС

Следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са издадени от СМСС, все още не са одобрени за прилагане от ЕС и съответно не са взети предвид от Дружеството при изготвянето на финансовия отчет.

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени" в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

База за съставяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Стара планина холд АД е изготвен на базата на историческата цена, с изключение на следните позиции, които се измерват по алтернативна база към всяка отчетна дата:

Позиция: Капиталови ценни книжа, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

База за измерване: Справедлива стойност

Функционална валута и валута на представяне

Този консолидиран финансов отчет е представен в български лева (BGN), която е функционалната валута на Дружеството. Всички данни за 2022 г. и за 2021 г. са представени в хил. лв., освен ако на съответното място не е посочено друго. Доходът на една акция се изчислява и се оповестява в лева.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията, публикуван от БНБ. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

При изготвянето на този консолидиран финансов отчет, ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки.

Приблизителните оценки и основните допускания се преразглеждат текущо.
Дружеството представя сравнителна информация в този консолидиран финансов отчет за една предходна година, като в статиите на Отчета за финансовото състояние и Отчета за измененията на собствения капитал, както и пояснителните бележки за тях, са представени сравнителни данни към началото на най-ранния сравнителен период.

Изявление относно влиянието на Ковид-19

Настоящото изявление е по препоръка на ESMA от 11.03.2020 г. към участниците на финансовите пазари във връзка с влиянието на Ковид-19.

Стара планина холд АД и дружествата от Групата предприехме мерки, които се прилагат устойчиво вече трета година, за да гарантират здравето и работоспособността на заетите лица, непрекъснатостта на нашия бизнес и дейностите, свързани с регулаторните задължения. В периода след 13.03.2020 г. и до края на 2022 г. предприятията от групата на Стара планина холд АД продължават дейността си с променливи отклонения от установения режим на работа, при спазване на предпазните мерки за ограничаване на заразата и разпространението на Ковид-19.

Ефектът от ограничителните мерки, предприемани във връзка с Ковид-19 не е оказал съществено влияние на резултатите през 2022 г. и има затихващо значение, особено предвид повторното отваряне на китайската икономика, след като страната прекрати налагането на строгите си ограничения срещу разпространението на Ковид-19.

Потенциално подновяване на пандемични ограничения и евентуално затваряне на икономиката, както в страната, така и в отделни държави от Европа и света би представлявало сериозна пречка пред глобалния растеж.

Ръководството счита, че потенциални негативни развития не представляват съществена несигурност за прилагане на принципа на действащо предприятие. Ръководството има основателни очаквания, че Дружеството разполага с достатъчно ресурси,

за да продължи нормалното развитие на дейността в обозримо бъдеще и няма намерения да ограничи съществено или да преустанови дейността. Поради тази причина, при изготвянето на финансовия отчет Дружеството продължава да прилага принципа на действащото предприятие.

СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

Финансови инструменти

Недеривативни финансови инструменти
Участието на Стара планина холд АД в дъщерните и асоциираните предприятия се отчита при спазване разпоредбите и изискванията на МСФО 10: Консолидирани финансови отчети и на МСС 28: Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия.
Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на дружеството. Контролът върху дъщерните предприятия на дружеството се изразява във възможността му да ръководи и определя финансовата и оперативната политика на дъщерните предприятия, така че да се извличат изгоди в резултат на дейността им. В индивидуалния финансов отчет на дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност. Дружеството признава дивидент от дъщерно предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.
Асоциирани са тези предприятия, върху които дружеството е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойностния метод. Дружеството признава дивидент от асоциирано предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

Класификация и оценка на инвестиции в капиталови инструменти (малцинствени участия)
Инвестициите в капиталови инструменти (малцинствени участия), според МСФО 9 са класифицирани като отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (ССДВД). Всички промени в справедливата стойност на тези инвестиции ще бъдат представяни в друг всеобхватен доход, като няма да се признават загуби от обезценка в печалбата или загубата, като и натрупаните суми в друг всеобхватен доход няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата след отписването им (при евентуална бъдеща продажба на инвестициите). Приходите от дивиденти ще продължат да се признават в печалбата или загубата за периода.

Предоставените заеми, търговските и други вземания, пари и парични еквиваленти, са класифицирани в категорията, отчитани по „амортизирана стойност“ според МСФО 9.
Тези активи се оценяват в последствие по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност се намалява със загубите от обезценка. Приходите от лихви, печалбите и загубите от валутно-курсови разлики и обезценката се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване на финансовите инструменти се признава в печалбата или загубата.

Обезценка на финансови активи
Моделът за обезценка „очаквани кредитни загуби“ се прилага за финансовите активи,оценявани по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, с изключение на инвестиции в капиталови инструменти и договорни активи. Съгласно МСФО 9, загубите се измерват по една от двете бази: 1. очаквани кредитни загуби за следващите 12 месеца след датата на финансовия отчет или 2. очакваните кредитни загуби за целия срок на финансовите активи. Първата база се прилага когато кредитния риск не е нараснал значително от датата на първоначално признаване до датата на финансовия отчет (и кредитния риск е нисък към датата на финансовия отчет), в обратния случая се прилага втората база. Дружеството

прилага втората база за търговските вземания и договорните активи (независимо дали са със или без значителен финансов компонент). Нарастването на кредитния риск се следи и определя на база информация за рискови фактори като наличие на просрочие, значително влошаване на финансовото състояние на длъжника и други.
В резултат от прилагането на МСФО 9, Дружеството е приело последващите промени в МСС 1 Представяне на финансовите отчети, който изисква обезценките на финансови активи да бъдат представени като отделна позиция в отчета за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход.

Деривативни финансови инструменти
Дружеството не е използвало деривативни финансови инструменти за хеджиране на рискове от промяна на валутни курсове, лихвени нива, или парични потоци.

Дълготрайни материални активи

Възприетият стойностен праг на същественост, под който материалните активи, независимо от факта, че са дълготрайни, се отчитат като текущ разход при придобиването им, е 700 лева.
Дълготрайните материални активи се отчитат първоначално по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително митата и невъзстановимите данъци) и всички преки разходи. Преки са разходите, които са необходими за привеждане на актива в работно състояние в съответствие с предназначението му.
След първоначалното признаване като актив, всеки отделен дълготраен материален актив се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка.
С последващите разходи, свързани с отделен материален дълготраен актив, се коригира балансовата стойност на актива, когато е вероятно дружеството да има икономическа изгода над тази от първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив. Всички други последвали разходи се признават за разходи в периода, през който са направени.
Дълготрайните материални активи се отписват при продажба или когато не се очакват никакви икономически изгоди от използването на актива или при освобождаването от него.
Когато дълготраен материален актив се трансформира в стока няма да се отчита печалба или загуба. Цената на придобиване на стоката ще е балансовата стойност на отписания дълготраен материален актив.
Когато дълготраен материален актив е получен в резултат на замяна или частична замяна срещу друг несходен дълготраен материален актив или други активи, цената на придобиване ще се определя по справедливата стойност на получения актив, която е еквивалентна на справедливата стойност на отдадения актив, коригирана с всички прехвърлени парични средства. Възникналата разлика между цената на придобиване на получения актив и сумата от балансовата стойност на отдадения актив и всички прехвърлени парични средства ще се отчита като печалба или загуба.
Амортизируемата стойност на дълготрайните материални активи е равна на отчетната им стойност. Дълготрайните материални активи се амортизират по линейния метод спрямо определения им полезен живот (срок на годност). Сроковете на годност са определени според периодът, през който се предполага, че амортизируемите активи ще бъдат използвани от дружеството, като е взето предвид тяхното предполагаемо физическо износване и морално остаряване.
Сроковете са определени, както следва:

- сгради – 25 г.
- машини и оборудване – 3.33 г.
- автомобили – 4 г.
- компютри – 2 г.
- други дълготрайни активи – 6.66 г.

Обезценка на активи

За амортизируемите активи се извършва регулярно тест за обезценка, когато събития или промени в обстоятелствата са признак, че балансовата стойност на актива може да не е възстановима.
Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ разход за дейността. Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, ще се отразява възстановяване на загубата от обезценка - като текущ приход от дейността - до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността.
За активи, за които е била призната загуба от обезценка, ще се прави последващ тест за евентуално възстановяване на обезценката на всяка дата на изготвяне на финансови отчети.

Дълготрайни нематериални активи

Групата отчита разграничимите непарични активи без физическа субстанция като нематериални активи, когато отговарят определението на нематериален актив и критериите за признаване, формулирани в МСС 38.

Дълготрайните нематериални активи се отчитат първоначално по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително митата и невъзстановимите данъци) и всички преки разходи. Преки са разходите, които са необходими за привеждане на актива в работно състояние в съответствие с предназначението му.
Нематериалните активи, които подлежат на амортизация се амортизират по линейния метод за срока на определения полезен живот.

Материални запаси

Материалните запаси се оценяват първоначално по доставната стойност, която представлява сумата от всички разходи по закупуването и преработката, както и от други разходи, направени във връзка с доставянето на материалните запаси до сегашното им местоположение и състояние.

Методът за оценка на материалните запаси при тяхното отписване е “средна претеглена цена”.
Материалните запаси се оценяват по по-ниската от доставната и нетната реализуема стойност, като разликата ще се отчита като други текущи разходи за дейността. В края на отчетния период ще се прави оценка на нетната реализуема стойност на материалните запаси. Нетната реализуема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с необходимите разходи за осъществяване на продажбата**.**

Вземания

Вземанията се представят и отчитат по номиналната им стойност, намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Приблизителна оценка за съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се отписват изцяло, когато правните основания за това се установят.
Търговски вземания са класифицирани по амортизирана стойност, според МСФО 9.

Парични средства

Паричните средства са краткосрочни финансови активи под формата на парични наличности и/или парични еквиваленти. Паричните наличности са налични в брой пари и безсрочни депозити. Паричните еквиваленти са краткосрочни, високо ликвидни вложения, които са лесно обратими в съответни парични суми и които съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.
Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности и разплащателните сметки. За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци, паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%).

Паричните средства са класифицирани по амортизирана стойност, според МСФО 9. Дружеството счита, не е необходима обезценка на наличните парични средства, поради това, че те се държат във финансови институции и имат нисък кредитен риск.

Задължения

Задълженията към доставчици и други текущи задължения в лева се отчитат по цена на придобиване, която се приема за справедлива стойност на сделката. Задълженията деноминирани в чуждестранна валута са оценени в лева по курса на БНБ в деня на възникването им, като са преоценени по заключителния курс на БНБ към 31.12.2022 г. Задълженията за дивиденти се признават, когато е взето съответно решение от Общото събрание на акционерите.

Пенсионни и други задължения

Работодателят извършва задължително осигуряване на наетия персонал за пенсионно, здравно и срещу безработица осигуряване.
Осигурителните и пенсионните схеми, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са на база предварително твърдо определени вноски.
Краткосрочните доходи за персонала (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях) се признават като разход в отчета за приходи и разходи в периода, в който е положен трудът за тях и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки), в недисконтиран размер. Към датата на годишния финансов отчет дружеството прави оценка на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват разходите за самите възнаграждения и сумите към тях за задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи, по недисконтиран размер.

Провизии

Провизии се признават, когато дружеството има настоящо правно или конструктивно задължение като резултат от минало събитие, за чието погасяване ще е необходимо да бъде извършен разход на ресурси, които носят икономическа изгода, като е възможно да бъде извършена надеждна оценка на сумата за погасяване на задължението. Когато се използва дисконт, отчетеният размер на провизията ще се увеличава през всеки период с цел да се отрази изминалото време. Това увеличение ще се признава като финансов разход.
Условното задължение се оповестява в отчета, освен ако вероятната необходимост от изходящ паричен поток ресурси, включващи икономически ползи, за погасяване на задължението, е отдалечена във времето.

Данъчни временни разлики

Данъчните временни разлики се начисляват по балансовия метод за всички временни разлики, явяващи се между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност, формирана за целите на счетоводното отчитане. При изчисляването на данъчните временни разлики се използват данъчни ставки, които се отнасят за периодите на обратно проявление на данъчните временни разлики.

Основните временни разлики възникват от обезценката на вземания, преоценки по справедливи стойности и начислени разходи за провизии.

Възстановимите данъчни временни разлики, произтичащи от пренасяне на неизползвани данъчни загуби от предходни отчетни периоди ще се признават само в случай, че е вероятно наличието на достатъчни по размер бъдещи облагаеми печалби в рамките на нормативно определените срокове, за да бъдат тези загуби използвани.

Признаване на приходите и разходите

Счетоводна политика, приложима по отношение на приходите се основава на МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“. Обичайните приходи на групата са от продажба на продукция собствено производство. Приходите в групата се признават, когато контролът върху обещаните в договора с клиента стоки и/или услуги се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез прехвърляне на обещаните стоки и/или предоставяне на обещаните услуги. Оценка на договор с клиент Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той:

1. Има търговска същност и мотив;
2. Страните са го одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика“) и са се ангажирали да го изпълнят;
3. Спазени са правата на всяка страна;
4. Условията за плащане могат да бъдат идентифицирани;
5. Съществува вероятност възнаграждението, на което групата има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено.

При оценка на събираемостта се вземат предвид всички уместни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на групата, обезпечения и възможности за удовлетворяване. Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка всеки отчетен период.

Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (пасив по договор) в отчета за финансовото състояние, докато:

1. Всичките пет критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени;
2. Групата изпълни задълженията си за изпълнение и е получило цялото или почти цялото възнаграждение (което не подлежи на възстановяване); и/или
3. Когато договорът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти групата извършва анализ и прави преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и респ. дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение. Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничим (сами по себе си и в контекста на договора) се отчита като едно задължение за изпълнение. Групата признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор
Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката. Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което групата очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни.
При определянето на цената на сделката, групата взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.
Приходите, генерирани в групата са основно от продажба на продукция собствено производство. Несъществен дял имат приходите от продажби на стоки и услуги. При договореностите си с клиентите групата действа като принципал, защото обичайно то контролира продукцията и/или стоките и/или услугите преди да ги прехвърли към клиента.
При продажба контролът върху продукцията/стоката се прехвърля към клиента в точно определен времеви момент, което обичайно е при предаването на стоката на клиента/превозвача на уговорено място и клиентът може да се разпорежда с продадената продукция/стоки като управлява употребата и получава по същество всички останали ползи.
Контролът върху услугите се прехвърля в периода от времето при тяхното предоставяне, Приходите от продажби се признават в течение на времето чрез измерване на степента на изпълнение на задълженията на групата (етап на завършеност).
Цената на сделката обичайно включва фиксирана продажна цена, съгласно ценова листа, с намалени търговски отстъпки. Променливо възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размера на признатите кумулативно приходи.

Дружествата от групата отчитат текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това ги отнасят по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности. Признаването на разходи за текущия период се извършва при начисляване на съответстващите им приходи.
Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Общи и административни разходи
Тази разходна категория включва всички разходи от общ и административен характер.

Финансови приходи и разходи
Финансовите приходи включват приходи от лихви по инвестирани средства (включително инвестиции, на разположение за продажба), приходи от дивиденти, печалба от продажба на финансови активи на разположение за продажба, промени в справедливата стойност на финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, печалба от операции в чуждестранна валута, признати като печалби и загуби. Приход от лихви се признава в момента на начисляването му по метода на ефективната лихва. Приход от дивиденти се признава на датата, на която е установено правото на Дружеството да получи плащането. Към разходите за дейността се отнасят и финансови разходи, които са свързани с обичайната дейност. Принципът на начисление се отнася до финансовите разходи, така както се отнася до всички други компоненти на отчета за доходите. Те включват и всички обезценки на финансови активи. Финансови разходи включват разходи за лихви по заеми, загуби от операции в чуждестранна валута, промени в справедливата стойност на финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, обезценка на финансови активи, които се признават като печалба или загуба. Всички разходи по платими лихви по заеми се признават като печалба или загуба като се използува метода на ефективния лихвен процент. *Печалби или загуби за периода* Всички приходни и разходни статии, признати за периода, се включат в печалба или загуба, освен ако стандарт или разяснение от МСФО изискват друго. Печалба или загуба е общата сума на приходите минус разходите, като се изключват компонентите на друг всеобхватен доход.

Свързани лица

За целта на изготвянето на настоящия финансов отчет, членовете на Съвета на директорите са посочили в годишния доклад свързаните с тях и контролираните от тях юридически лица. Свързани с предприятието лица са дъщерните и асоциираните предприятия.
Измененията в състава на свързаните със Стара планина холд АД лица се проследяват за целия отчетен период и за предходния отчетен период, доколкото информацията касае представянето на сделките и събитията във финансовия отчет.
Съветът на директорите на Стара планина холд АД е приел процедури за избягване и разкриване на конфликти на интереси. Те задължават членовете на СД да избягват и да не допускат реален или потенциален конфликт на интереси, а при необходимост незабавно да разкриват конфликти на интереси и да осигуряват на акционерите достъп до информация за сделки между тях и дружеството или свързани с него лица.
През отчетната година членовете на Съвета на директорите или свързани с тях лица не са сключвали с дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.
Няма сделки които са извън обичайната дейност на емитента или такива, които съществено се отклоняват от пазарните условия.
Сделки, сключени между Стара планина холд АД и свързани лица през отчетния период са основно отпуснатите заеми на дъщерни и асоциирани предприятия.

Заем от 25.04.2019 г. на „Фазан“ АД в размер на 407 хил. лв. със срок на погасяване 25.12.2023 г. при 2.5% годишна лихва.

Заем от 09.01.2020 г. на „Фазан“ АД в размер на 550 хил. лв. със срок на погасяване 08.01.2024 г. при 2.5% годишна лихва.

Заем от 01.07.2022 г. на „Боряна” АД с три приложения и при следните параметри.

1. Заем в размер на 470 хил. лв. със срок на погасяване 16.09.2027 г. при 2,5 годишна лихва.
2. Заем в размер на 50 хил. лв. със срок на погасяване 31.12.2022 г. при 2,5 годишна лихва-погасен.
3. Заем в размер на 483 хил. лв. със срок на погасяване 01.03.2027 г. при 2,5 годишна лихва. Салдо към края на отчетния период 206 хил. лева.

Заем от 29.07.2022 г. на Устрем АД в размер на 358 хил. лева със срок на погасяване до 30.07.2024 г. при 2,5% лихва.

Заем от 23.06.2022 г. на Хидравлични елементи и системи АД, в размер на 3 000 хил. лв., със срок на погасяване до 31.03.2023 г. при 2.125% лихва.

Заем от 15.11.2022 г. на Елхим Искра АД, в размер на 1 200 хил. лв., със срок на погасяване до 30.11.2027 г. при 2.5% лихва.

Събития, настъпили след датата на баланса

Събитията, както благоприятни, така и неблагоприятни, които настъпват между датата на годишния финансов отчет и датата, на която годишният финансов отчет е одобрен за публикуване могат да бъдат: (а) коригиращи събития, които доказват условия, съществували на датата на годишния финансов отчет и (б) некоригиращи събития, които са показателни за условия, настъпили след датата на годишния финансов отчет. Дружеството ще коригира признатите суми или ще признава суми, които не са били признати, за да отрази коригиращите събития. Предприятието не коригира признати суми или не признава суми, които не са били признати, когато са налице некоригиращи събития. Същите се оповестяват в приложението към годишния финансов отчет.

Управление на финансовия риск

Ръководството следи за цялостния риск и осигурява начини да неутрализира потенциалните отрицателни ефекти върху финансовите показатели на дружеството.
Пазарният риск включва три вида риск:
Валутен риск – рискът, че стойността на финансов инструмент ще варира поради промяна във валутните курсове.
Лихвен риск - рискът, че стойността на финансов инструмент ще варира поради промени в пазарните лихвени проценти.
Ценовият риск – това е рискът, че стойността на даден финансов инструмент ще варира в резултат на промени в пазарните цени.
Основните продажби в групата са реализирани в Европейския съюз и от износ за трети страни. Разплащанията са в евро и щатски долари. Ръководството следи движението на валутните курсове и взема мерки за избягването на негативните последици от тяхната промяна.
Лихвоносните финансови инструменти на Стара планина холд АД са основно предоставените заеми. Преобладаващата част от тях са с фиксиран лихвен процент от 2,5% годишна лихва.
Инвестициите в дъщерните и асоциираните предприятия са отчетени и представени по метода на цена на придобиване.
Рискът от промяна на пазарните цени на капиталови инструменти възниква от капиталови ценни книжа класифицирани като отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (ССДВД), държани с цел дългосрочна инвестиция.
Кредитен риск – Стара планина холд АД е предоставила заеми на предприятия от своя портфейл, които са с дългогодишна неопетнена кредитна репутация, което минимизира кредитния риск.
Поради характера на финансовите инструменти, използвани от – Стара планина холд АД, ликвидния риск и лихвения риск на паричния поток също са сведени до минимум.

Приблизителни счетоводни оценки, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика.

Приблизителните оценки подлежат на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се базират, или в резултат на допълнително натрупан опит или

последващо развитие. Ефектът от промяната на приблизителните счетоводни оценки се включват при определянето на печалбата или загубата, както следва:
а) за периода на промяната, ако промяната засяга само този период;
б) за периода на промяната и бъдещите периоди, ако промяната засяга и тях.
Ефектът от промяната на приблизителната счетоводна оценка се включва в същата статия на отчета за всеобхватния доход, която е била използвана за приблизителната стойност преди това. Грешката, която е свързана с предходни периоди, се отчита през текущия период чрез увеличаване или намаляване на салдото на неразпределената печалба от минали години. Сравнителната информация от предходния отчетен период се преизчислява. Когато намалението на неразпределената печалба е по-голямо от салдото на неразпределената печалба преди намалението, разликата се отчита като непокрита загуба от минали години. Промени в счетоводната политика ще се извършват само когато това се изисква по закон, от счетоводни стандарти, или ако промяната ще доведе до по-подходящо представяне на събитията или сделките във финансовите отчети на предприятието.
Промяната в счетоводната политика ще се прилага с обратна сила. Всяка корекция вследствие на промяната трябва да бъде отразена като корекция на салдото на неразпределената печалба от минали години. Сравнителната информация трябва да бъде преизчислена. Разликата от преизчисляване на разходите за данъци в отчета за приходите и разходите за предходния период ще се посочва като корекция на неразпределената печалба (непокритата загуба). Промяната в счетоводната политика ще се прилага без обратна сила, когато корекцията на салдото на неразпределената печалба от минали години не може да бъде надеждно определена. Промяната в счетоводната политика, произтичаща от приемането на нов или от изменението или допълнението на съществуващ счетоводен стандарт, ще се отчита съгласно изискванията, посочени в новия или в изменения счетоводен стандарт, ако такива са определени. Когато в съответния счетоводен стандарт не са определени изисквания за отчитане на промяната в счетоводната политика, тя ще се отчита съгласно изискванията на МСС 8.
През отчетния период не е правена промяна в счетоводната политика.

Не са установени грешки, както за текущия, така и за предходни отчетни периоди. Поради това не са отразявани промени в резултат на грешки.

□ □ □ □ □

БЕЛЕЖКИ ПО ОТЧЕТА ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

Бележка 1

Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Имоти, машини, съоръжения и оборудване	*Земи*	*Сгради и конструкции*	*Машини и оборудване*	*Съоръжения*	*Транспортни средства*	*Стопански инвентар*	*Разходи за придобиване и ликвидация на активи по стопански начин*	*Други*	*Общо*
Отчетна стойност към 31.01.2022	5652	56523	193092	14179	4551	3345	6110	1374	284826
Постъпили през периода	2502	696	20363	1124	211	98	24542	10	49546
Излезли от употреба	25	118	4717	263	101	4	24556		29784
Начислена амортизация в началото на периода		26686	158100	6931	3418	2748		748	198631
Начислена амортизация през периода		2079	12166	569	302	203		177	15496
Отписана амортизация през периода		49	2097	2	101	2			2251
Салдо към 31.12.2022	8129	28385	40569	7542	1042	490	6096	459	92712

Бележка 2

Нематериални активи

Нематериални активи	*Права върху собственост*	*Програмни продукти*	*Продукти от развойна дейност*	*Други*	*Общо*
Отчетна стойност към 31.01.2022	1199	4485	1182	543	7409
Постъпили през периода	83	232	58	21	394
Излезли през периода					
Начислена амортизация в началото на периода	1142	4041	507	475	6165
Начислена амортизация през периода	20	406	31	16	473
Отписана амортизация през периода					
Салдо към 31.12.2022	120	270	702	73	1165

Бележка 3

Инвестиции в други предприятия

Наименование и седалище на предприятията, в които са инвестициите	*Справедлива стойност*	*Процент от капитала на другото предприятие*	*Инвестиция в ценни книжа, приети за търговия на фондова борса*	*Инвестиция в ценни книжа, неприети за търговия на фондова борса*
Интернешънъл Асет Банк АД, София	17418	12,97		17418
ЗАД Асет Иншурънс АД, София	8536	40,00		8536
Хидравлични елементи и системи АД, Ямбол	9642	8,28	9642	
Елхим Искра АД	174	0,80	174	
Лизингова компания АД, София	715	5,00		715
СПХ Транс ООД, София	39	95		39
МЦ “Център за превенция на здравето” ООД, гр. София	2	25,00		2
Прогрес АД, Стара Загора	335	4,00		335
Дионисий АД, Никопол	99	68,99		99
VR Bank Dreieich-Offenbach AG	19			19
Общо	36 979		9816	27163

Инвестициите в капиталови инструменти (малцинствени участия), според МСФО 9 са класифицирани като отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (ССДВД). Пазарна оценка на акциите се прави към края на годината.

Бележка 4

Други финансови активи	31.12.2022	31.12.2021
Допълнителна парична вноска, съгласно чл. 246, ал. 2 т .4 от ТЗ	1218	1218

През 2016 г. от Стара планина холд АД е направена допълнителна парична вноска, съгласно чл. 246 ал.2 т.4 от ТЗ, в размер на 609 хил. лв. във фонд Резервен на Асет Иншурънс АД, дружество с малцинствено участие от портфейла на Стара планина холд АД.
През 2016 г. от ХЕС АД е направена допълнителна парична вноска, съгласно чл. 246 ал.2 т.4 от ТЗ, в размер на 609 хил. лв. във фонд Резервен на Асет Иншурънс АД, дружество с малцинствено участие от портфейла на ХЕС АД.

Бележка 5

Нетекущи търговски и други вземания	31.12.2022	31.12.2021
Предоставени заеми	9400	8400
Други	2244	1567
Крайно салдо	11644	9967

Бележка 6

Материални запаси	31.12.2022	31.12.2021
Материали	38605	26996
Продукция	9064	6490
Стоки	2481	1483
Незавършено производство	14240	11521
Други		2
Крайно салдо	64390	46492

Бележка 7

Текущи търговски и други вземания	31.12.2022	31.12.2021
Вземания от клиенти и доставчици	44516	41732
Предоставени аванси	2452	705
Предоставени заеми		1140
Съдебни и присъдени вземания	1	1
Данъци за възстановяване	2686	2593
Други	551	225
Крайно салдо	50206	46396

Бележка 8

Пари и парични еквиваленти	31.12.2022	31.12.2021
Парични средства в каса	76	101
Парични средства в разплащателни и депозитни сметки	43080	40909
Блокирани парични средства	1748	1495
Парични еквиваленти	5	6
Крайно салдо	44909	42511

Бележка 9

Капитал и резерви	31.12.202	31.12.2021
Акционерен капитал	21000	21000
Изкупени собствени акции	-275	-275
Премийни резерви при емитиране на ценни книжа	1178	1178
Резерв от последващи оценки на активи и пасиви	26603	24899
Общи резерви	13394	13341
Специализирани резерви		
Други резерви	4663	4697
Неразпределена печалба	44003	38099
Непокрита загуба	-428	-428
Текуща печалба (загуба)	17538	13054
Крайно салдо	127676	115565

Бележка 10

Нетекущи търговски и други задължения	31.12.2022	31.12.2021
Задължения към свързани предприятия	347	347
Задължения по получени заеми от банки	944	813
Задължения по лизинг	107	64
Задължения към персонала при напускане	2523	2283
Пасиви по отсрочени данъци	1859	1751
Финансирания от държавата	1084	1279
Провизии	150	200
Други	88	99
Крайно салдо	7102	6836

Бележка 11

Текущи търговски и други задължения	31.12.2022	31.12.2021
Задължения за дивиденти	7324	6829
Задължения по получени заеми от банки	768	682
Задължения по получени търговски заеми	245	126
Задължения към доставчици и клиенти	26572	23765
Получени аванси	2495	2220
Задължения към персонала	9158	7531
Задължения към осигурителни предприятия	2006	1749
Данъчни задължения	1555	1586
Други	1715	1141
Провизии	69	86
Приходи за бъдещи периоди	20	139
Финансирания от държавата	900	968
Крайно салдо	52827	46822

Задбалансови задължения

Между Стара планина холд АД и ЗАД „АСЕТ ИНШУРЪНС“ АД бе сключен договор за поемане на подчинено условно задължение. Съгласно този договор Стара планина холд АД се задължава да предостави на ЗАД „АСЕТ ИНШУРЪНС“ АД при поискване и при настъпване на активиращо събитие сумата до 294 хил. лева.

Между ХЕС АД и ЗАД „АСЕТ ИНШУРЪНС“ АД бе сключен договор за поемане на подчинено условно задължение. Съгласно този договор ХЕС АД се задължава да предостави на ЗАД „АСЕТ ИНШУРЪНС“ АД при поискване и при настъпване на активиращо събитие сумата до 294 хил. лева.

БЕЛЕЖКИ ПО ОТЧЕТА ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

Бележка 12

Нетни приходи от продажби	31.12.2022	31.12.2021
Приходи от продажби на продукция	357694	266064
Приходи от продажби на стоки	5173	2160
Приходи от продажби на услуги	3830	2994
Други	8559	7148
Крайно салдо	375256	278366

Бележка 13

Други финансови приходи	31.12.2022	31.12.2021
Приходи от лихви	227	242
Приходи от дивиденти	501	420
Положителни разлики от операции с финансови инструменти		254
Положителни разлики от промяна на валутни курсове	676	535
Други финансови приходи		90
Крайно салдо	1404	1541

Бележка 14

Други финансови разходи	31.12.2022	31.12.2021
Разходи за лихви	202	94
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	389	172
Други финансови разходи	196	165
Крайно салдо	787	431

Kremena Gantcheva Dulgerova
Digitally signed by Kremena Gantcheva Dulgerova
Date: 2023.04.26 11:04:12 +03'00'

Гл. счетоводител: Кремена Дюлгерова

Digitally signed by Vasil Georgiev Velev
Date: 2023.04.26 11:09:43 +03'00'

Изпълнителен директор: Васил Велев

СТАРА ПЛАНИНА ХОЛД АД

КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА през 2022 година

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение ... 2
I. Преглед на дейността ... 2
1. Показатели, характеризиращи резултатите от основната дейност ... 2
2. Инвестиционен портфейл ... 3
3. Резултати от дейността ... 3
4. Основни показатели за финансово счетоводен анализ на консолидирана база ... 5
5. Рискови фактори за дейността на групата на Стара планина холд АД ... 7
II. Консолидирана нефинансова декларация ... 13
III. Важни събития, настъпили от началото на годината ... 31
IV. Предвиждано развитие на групата ... 31
V. Научноизследователска и развойна дейност ... 33
VI. Акции на дружеството ... 36
1. Собствени акции. Обратно изкупуване ... 36
1. Дивидентна политика ... 38
2. Клонове. Служители ... 39
VII. Финансови инструменти, използвани от предприятието ... 39
1. Счетоводна политика ... 39
2.Финансови инструменти ... 40
3. Ликвидност ... 40
4. Експозиция на предприятието по отношение на риска ... 40
VIII. Декларация за корпоративно управление ... 40
1. Национален кодекс за корпоративно управление ... 40
2. Прилагане на Националния кодекс за корпоративно управление ... 41
3. Оценка на прилагането на кодекса ... 46
4. Описание на системите за вътрешен контрол и управление на риска ... 46
5. Информация по чл. 10 от Директива 2004/25/ЕО ... 47
6. Политика на многообразие ... 47
7. Информация за членовете на Съвета на директорите ... 47
IX. Допълнителна информация по приложение 2 на Наредба № 2 на КФН ... 48
Медия ... 52

Този документ съдържа информация относно възможностите за реализация на публикувани прогнози, както и прогнози за бъдещи периоди, а също и данни, които представляват вътрешна информация по чл. 7 Регламент (ЕС) № 596/2017 относно пазарната злоупотреба. Тази информация би могла да повлияе чувствително върху цената на акциите, емитирани от дружеството.

Въведение

Годишният консолидиран доклад за дейността на Стара планина холд АД представя коментар и анализ на финансовия отчет и друга съществена информация относно финансовото състояние и резултатите от дейността на дружеството, включени в консолидация като цяло. Докладът съдържа обективен преглед, който представя вярно и честно развитието и резултатите от дейността на дружествата от Групата на Стара планина холд АД, заедно с описание на основните рискове, пред които са изправени. Той съдържа информацията, изискуема съгласно чл. 45 от Закона за счетоводството, чл. 100н, ал. 5 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), както и чл. 11 от Наредба № 2 на Комисията за финансов надзор.

СТАРА ПЛАНИНА ХОЛД АД е публично акционерно дружество по смисъла на чл. 110 от ЗППЦК. Дружеството е правоприемник на Централен приватизационен фонд АД, учреден на 27 септември 1996 година.

Холдингът е предприятие „майка“ по смисъла на §1, т. 18 от ДР на Закона за счетоводството и притежава дялови участия в капитала на промишлени предприятия в различни области на производството. Той участва дейно в развитието на българската промишленост като постига европейско и световно ниво на качество и рентабилност.

I. Преглед на дейността

1. Показатели, характеризиращи резултатите от основната дейност

Показател *(хил. лв.)*	2020	2021	2022
Приходи от основна дейност	200 028	278 366	375 256
Нетна печалба от дейността	8 096	13 054	17 538
Сума на активите	235 107	268 645	303 706
Собствен капитал	102 967	115 565	127 676

Структура на инвестиционния портфейл

Икономическата група на Стара планина холд АД се състои от дружеството-майка и неговите дъщерни и асоциирани предприятия. Инвестиционният портфейл на холдинга е разпределен основно в следните отрасли на промишлеността:

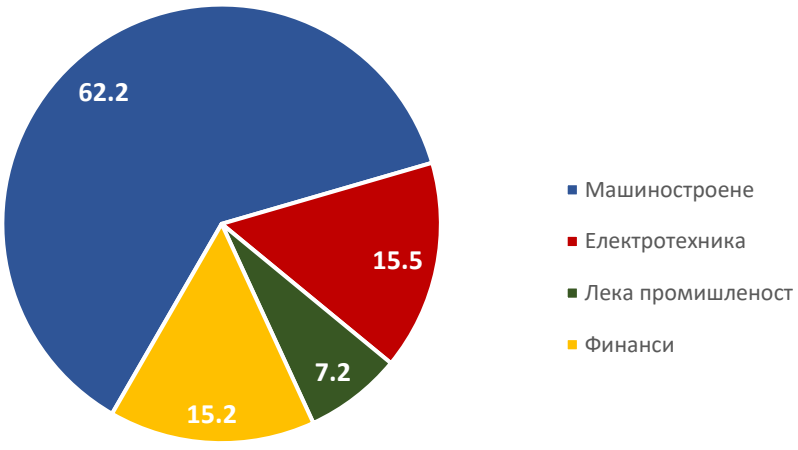

2. Инвестиционен портфейл

Участието на Стара планина холд АД в дъщерните и асоциираните предприятия се отчита при спазване разпоредбите и изискванията на МСФО 10: Консолидирани финансови отчети и на МСС 28: Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия.

Дружеството признава дивидент от дъщерно или асоциирано предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на дружеството. Контролът върху дъщерните предприятия на дружеството се изразява във възможността му да ръководи и определя финансовата и оперативната политика на дъщерните предприятия, така че да се извличат изгоди в резултат на дейността им. В индивидуалния финансов отчет на дружеството инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Асоциирани са тези предприятия, върху които дружеството е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по себестойностния метод.

Основни инвестиции в портфейла на Стара планина холд АД към 31.12.2022 година:

Инвестиции в дъщерни предприятия

„Хидравлични елементи и системи” АД	64.53 %
„Елхим Искра” АД	51.40 %
„Фазан” АД	92.65 %
„СПХ Инвест” АД	99.39 %

Инвестиции в асоциирани предприятия

„М+С Хидравлик” АД	30.61 %
„Българска роза” АД	49.99 %
„Боряна” АД	50.00 %
„Устрем“ АД	45.00 %

Инвестиции в други предприятия

ЗАД „Асет Иншурънс” АД	20.00 %
„Лизингова компания” АД	5.00 %

Дъщерното предприятие на Стара планина холд АД „СПХ Инвест” АД притежава 8.28% от капитала на Хидравлични елементи и системи АД и 0.8 % от капитала на Елхим- Искра АД.

Като отчита влиянието на холдинга върху вземането на решения във връзка с дейността на асоциираните предприятия и необходимостта от по-пълна и вярна информация за акционерите, инвеститорите и всички заинтересувани лица, считано от 01.01.2011 година Стара планина холд АД прилага счетоводна политика с цел допълнително улесняване на инвеститорите, за да вземат обосновано инвестиционно решение.

3. Резултати от дейността

Стара планина холд АД като дружество от холдингов тип не извършва самостоятелна търговска дейност и има само финансови приходи. Консолидираните резултати от дейността се формират основно от резултатите на предприятията от групата, участващи в консолидирания отчет.

Структурата на приходите за последните три години е обобщена в следната таблица:

ПРИХОДИ *(хил. лв.)*	2020	2021	2022
Продажба на продукция	191 136	266 064	357 694
Продажба на стоки и услуги	5 162	5 154	9 003
Други приходи	3 730	7 148	8 559
Приходи от финансирания	11 494	4 633	8 504
Финансови приходи	722	1 541	1 404
Общо приходи	212 244	284 540	385 164

Консолидираните продажби на предприятията от групата към 31.12.2022 година достигнаха 375.3 млн. лева с което отчитат 34.81 % ръст спрямо продажбите през 2021 година и увеличение от 87.6 % спрямо отчетените продажби през предкризисната 2020 година.

Годишни продажби на всички предприятия от групата

(млн. лева)

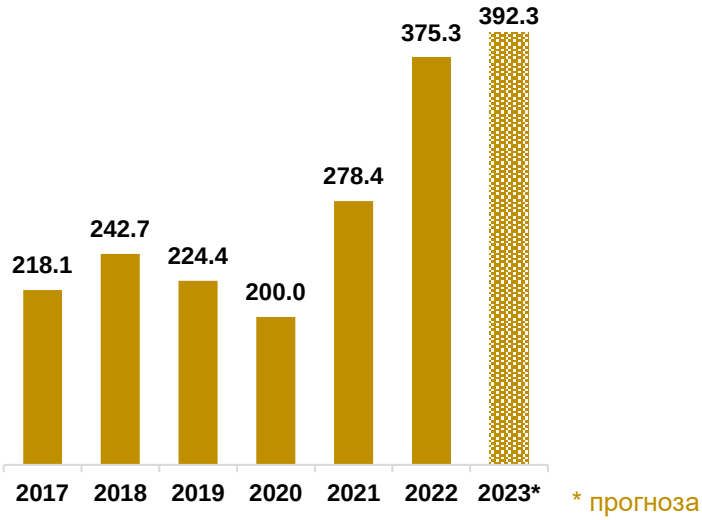

Въз основа на постигнатите резултати през първите месеци на 2023 година и актуализираната прогноза за полугодието очакваме консолидираните продажби през първото тримесечие на 2023 година да бъдат с над 7 % по-високи от бизнес плана като достигнат 105.9 млн. лв. С този резултат ще отчетем ръст от над 21 % спрямо същия период на 2022 г. и увеличение от над 67 % спрямо първото тримесечие на 2021 г. Очакваме приходите за първото полугодие на 2023 г. да постигнат ръст от над 15 % спрямо същия период на предходната година и около 61 % спрямо първото полугодие на 2021 година.

На база на текущите резултати през първите месеци на 2023 година и актуализираната прогноза първото шестмесечие на 2023 година ние ревизираме прогнозата за продажбите през 2023 г. като очакваме те да надхвърлят 399 млн. лева.

Консолидирана нетна печалба *(хил. лева)*

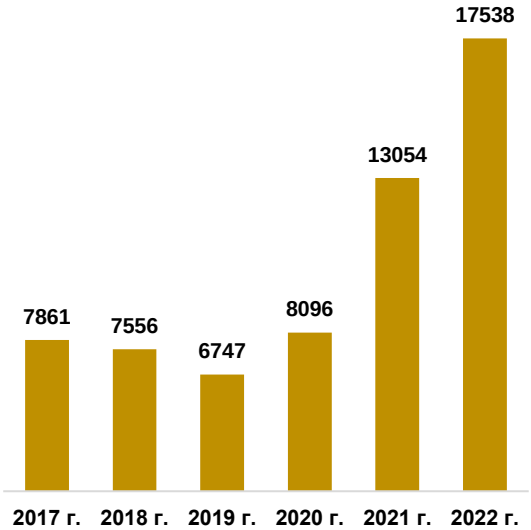

Нетната консолидирана печалба към 31.12.2022 година е в размер на 17 538 хил. лева, което представлява ръст от 34.35 % в сравнение с 2021 и повишение от 116.63 спрямо 2020 година.

Консолидирана EBITDA *(млн. лева)*

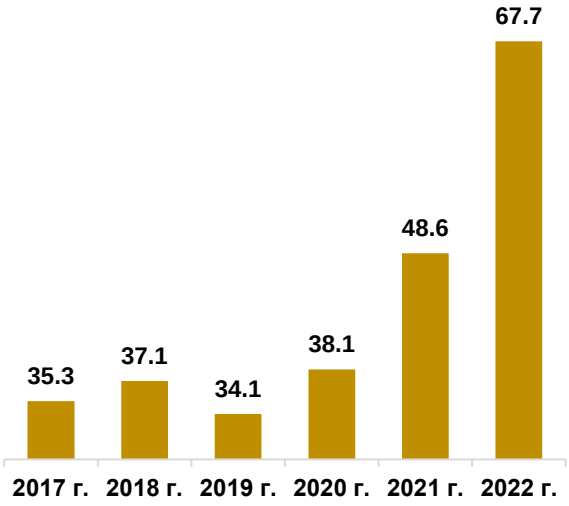

Оперативната печалба (EBITDA) е важен компонент за всяка бизнес група. Графиката посочва данни за консолидираната оперативна печалба в групата на Стара планина холд АД през последните 6 години.

Консолидираната оперативна печалба през 2022 година е в размер на 67.7 млн. лв., което представлява ръст от 39.3 % в сравнение с 2021 година и повишение от 77.7 % спрямо 2020 година.

4. Основни показатели за финансово счетоводен анализ на консолидирана база

Показател Рентабилност

	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
К1	0.079	0.113	0.137
К2	0.034	0.049	0.058

К1 коефициент на рентабилност на собствения капитал = нетна печалба/собствен капитал

К2 коефициент на капитализация (рентабилност) на активите = нетна печалба/сума на актива

Рентабилността (доходността) е способността на дружеството да носи икономическа изгода на неговите собственици от умелото управление на активите, на собствения и привлечен капитал и на другите пасиви. Тя е най-важния показател за ефективността на провежданата от нас дейност.

Коефициентът за рентабилност на собствения капитал се изчислява като нетната печалба се изразява като процент от собствения капитал. Това съотношение измерва абсолютната възвращаемост за акционерите по отношение на техните абсолютни инвестиции.

През 2022 г. спрямо 2021 г. коефициентът за рентабилност на собствения капитал на отчита повишение поради увеличението на нетната консолидирана печалба с 34.35% спрямо отчетеното повишение в стойността на собствения капитал на консолидирана база с 10.48%.

Коефициентът за рентабилност на активите показва ефективността на използване на общите активи и през 2022 г. и също отчита повишение спрямо предходната година, поради увеличението на нетния консолидиран финансов резултат с 34.35% спрямо повишението на сумата на консолидираните активи с 13.05 %.

Показател Ефективност

	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
К3	1.124	1.131	1.154
К4	0.890	0.884	0.867

К3 коефициент на ефективност на разходите = общо приходи/общо разходи

К4 коефициент на ефективност на приходите = общо разходи/общо приходи

Анализът на ефективността на консолидираните приходи и разходи за 2022 г. показва, че за 1 лев разходи са получени 1.154 лева приходи. Приходите покриват изцяло разходите на консолидирана основа, което е предпоставка за положителен паричен поток от оперативна дейност, посрещане на поетите дивидентни ангажименти, както и за частично финансиране на дружествата от портфейла на холдинга.

Показател Ликвидност

	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
К5	3.196	2.900	3.026
К6	1.140	0.908	0.850

К5 коефициент на обща ликвидност = краткотрайни активи/краткосрочни задължения

К6 коефициент на абсолютна ликвидност = парични средства/ краткосрочни задължения

Приема се, че оптималните стойности на показателят на обща ликвидност са над 1-1.5. През 2022 година стойността на този коефициент на консолидирана база отчита повишение спрямо предходната година, което се дължи на повишение в стойността на консолидираните текущи активи със 17.73 % спрямо повишение в стойността на текущите пасиви с 12.83 %.

Коефициентът на абсолютна ликвидност изразява способността на Групата да посреща краткосрочните си задължения с наличните си парични средства. През 2022 година стойността на този коефициент на консолидирана база отчита слабо понижение спрямо предходната година, което се дължи на намаляване на краткосрочните задължения с 11.37% спрямо увеличение на паричните средства от 5.64%.

И през 2022 г. Групата на Стара планина холд АД изпълнява в срок погашенията на текущите си задължения с наличните краткотрайни активи. Ликвидната структура на текущите активи и пасиви позволява част от средствата да се насочват за дългосрочно финансиране на контролираните дружества.

Показател Финансова автономност

	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
К7	2.579	2.154	2.130
К8	0.388	0.464	0.469

К7 коефициент на финансова автономност = собствен капитал/ привлечен капитал

К8 коефициент на задлъжнялост = привлечен капитал/собствен капитал

Чрез показателите на финансова автономност и финансова задлъжнялост се отчита съотношението между собствени и привлечени средства в капиталовата структура на групата. Високото равнище на коефициента на финансова автономност, респективно ниското равнище на коефициента на финансова задлъжнялост са гаранция, както за инвеститорите /кредиторите/, така и за самите собственици относно възможността на дружествата от групата да заплащат регулярно своите дългосрочни задължения.

5. Рискови фактори за дейността на групата на Стара планина холд АД

Съществен ефект върху финансовото състояние на Стара планина холд АД оказва пряката зависимост от финансовото състояние на дъщерните и асоциираните предприятия, чиято дейност е предимно експортно ориентирана – основно към страните от Европейския съюз.

Стара планина холд АД и дружествата от групата са изложени на систематични рискове, свързани с пазара и макросредата, в която функционират, поради което не могат да бъдат управлявани и контролирани от ръководния екип на холдинга и на дружествата от групата.

Основните систематични рискове за холдинга и дружествата от групата през 2022 година и през следващите финансови периоди са:

Общ макроикономически риск: Макроикономическите условия и тенденции за развитие на пазара и макросредата, в която дружествата оперират са систематичен риск, който не може да бъде управляван и контролиран от корпоративните ръководства на холдинга и дружествата от групата, но оказва съществено влияние върху дейността и резултатите на предприятията.

Макроикономическите показатели като инфлация, нестабилност на финансовите пазари и забавянето на икономиката, както и енергийната криза, в резултат на световните икономически и политически последици от Ковид-19 и военните действия в Украйна продължават да оказват съществено влияние върху бизнес процесите и перспективите за икономическо развитие в глобален аспект.

Макроикономическите прогнози на експертите на ЕЦБ от декември 2022 г. предвиждат растежът на реалния БВП в световен мащаб (без еврозоната) да се забави до 2.6 % през 2023 г. – под средния дългосрочен темп, след което да се възстановява постепенно до 3.1 % и 3.3 % през 2024 г. и 2025 г. съответно. Тази перспектива е по-слаба в сравнение с очертаната в прогнозата от септември 2022 г. Перспективите за световната търговия и външното търсене на стоки от еврозоната също се влошават спрямо прогнозираните през септември 2022 г.

Същевременно Зимната икономическа прогноза на Европейската комисия повишава перспективите за растеж и леко понижава прогнозите за инфлацията. Ръстът за 2022 г. според данните от януарската прогноза се оценява на 3.5 % както в ЕС, така и в еврозоната. Предвижда се БВП да нарасне с 0.8 % през 2023 г. и 1.6 % през 2024 г. (0.9 % и 1.5 % в еврозоната), като за България се очаква растеж от 1.2 % през 2023 г. и 2.5 % през 2024 г. Очаква се общата инфлация да спадне от 9.2% през 2022 г. до 6.4% през 2023 г. и 2.8% през 2024 г. в ЕС. В еврозоната се очаква той да се забави от 8.4% през 2022 г. до 5.6% през 2023 г. и до 2.5% през 2024 г.

Януарската прогноза на Европейската комисия предвижда ръстът на брутния вътрешен продукт (БВП) на България за изминалата 2022 г. да достигне 3.9 на сто, спрямо прогнозата за увеличение от 3.1 на сто, дадена през ноември. За 2023 година Европейската комисия очаква икономиката на България да увеличи обема си с 1.4 спрямо предходната прогноза за ръст от 1.1 на сто, а през 2024 г. с 2.5 на сто спрямо предходното очакване на увеличение от 2.4 на сто.

По данни на НСИ през декември 2022 г. съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ в България се покачва с 2.5 пункта в резултат на по-позитивните очаквания на промишлените предприемачи за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. Според тях през последния месец има известно увеличение на осигуреността на производството с поръчки, което обаче не е съпроводено с повишени очаквания за производствената активност през следващите три месеца. Несигурната икономическа среда и недостигът на работна сила продължават да бъдат основните проблеми за развитието на бизнеса в България.

По данни на ЕВРОСТАТ през четвъртото тримесечие на 2022 г. в сравнение със същото тримесечие на предходната година, сезонно коригираният БВП се увеличава с 1.8 % в еврозоната и с 1.7 % в ЕС след ръст от 2.4 % в еврозоната и 2.6 % в ЕС през третото тримесечие. През четвъртото тримесечие на 2022 г. сезонно коригираният БВП остава стабилен в еврозоната и намалява с 0.1 % в ЕС в сравнение с предходното тримесечие докато през третото тримесечие на 2022 г. БВП е нараснал с 0.4 % както в еврозоната, така и в ЕС. За 2022 г. като цяло БВП се е

увеличил с 3.5 % както в еврозоната, така и в ЕС при съответно увеличение от 5.3 % в еврозоната и 5.4 % в ЕС през 2021 г.

Според оценки на ЕВРОСТАТ през декември 2022 г. сезонно коригираното индустриално производство е спаднало с 1.1 % в еврозоната и с 0.4 % в ЕС в сравнение с ноември 2022 г. През декември 2022 г. спрямо декември 2021 г. промишленото производство е намаляло с 1.7 % в еврозоната и с 0.4% в ЕС. Средногодишното индустриално производство за 2022 г. спрямо 2021 г. се е увеличило с 0.9 % в еврозоната и с 1.9 % в ЕС.

През декември 2022 г. индикаторът за икономическо доверие (ESI) се повишава за втори пореден месец както в ЕС (+1,5 пункта до 94.2), ката и еврозоната (+1.8 пункта до 95.8), оставайки обаче под дългосрочната средна стойност.

По данни на Европейската комисия от 30.01.2023 г. икономическото доверие в еврозоната е достигнало до седеммесечен максимум през януари 2023 г., тъй като е налице силно подобрение на очакванията във всички сектори с изключение на строителството. Индексът на доверието, месечен индикатор за регионалната икономическа перспектива, е нараснал до 99.9 пункта през януари спрямо 97.1 пункта през последния месец на 2022 година. Доверието се е подобрило за трети пореден месец, за да достигне най-високото си равнище от юни 2022 година, когато е било 103.1 пункта. Повишението на общото доверие отразява силния растеж в промишлеността, услугите, търговията на дребно и потребителското доверие.

По данни на EUROFER (Европейската асоциация за стомана), общото производство в секторите, използващи стомана през 2021 г. се възстанови (+6,8%) след резкия спад, отчетен през 2020 г. поради влиянието на пандемията. Производството в секторите, използващи стомана се очаква да продължи да нараства през 2022 г. с малко по-висок процентен ръст от предходните прогнози (+2.1% спрямо +1.9%). От една страна, развитието през второто и третото тримесечие на 2022 година беше по-силно от очакваното, тъй като растежът на производството се оказа стабилен и устойчив въпреки войната в Украйна и свързаните с нея смущения. От друга страна, бързото влошаване на глобалната промишлена и икономическите перспективи, съчетани с дълготрайните ефекти от повишаването на разходите за енергия, по предварителни данни водят до спад в производството през последното тримесечие на 2022 г. Цялостната тенденция относно търсенето на стомана остава обект на много висока несигурност, което вероятно ще продължава да подкопава търсенето поне през първата половина на 2023 г.

Тежките последици от конфликта в Украйна върху индустриите, използващи стомана и влошената цялостна икономическа перспектива ще се отразят върху очевидното потребление на стомана, което води до по-дълбока от очакваната рецесия (-4.6%, предварително оценена на -3.5%), в резултат на тримесечния спад през второто, третото и четвъртото тримесечие на 2022 г. Поради продължаващите негативни фактори (война, енергийни цени, висока инфлация) и влошени икономически перспективи за 2023 г. очевидното потребление на стомана също ще спадне през 2023 г., макар и малко по-малко от предишните оценки (-1.6 % спрямо предишно очакване на спад от -1.9%). През 2024 г., при по-благоприятно развитие на индустриалните перспективи и подобрения в търсенето на стомана, потреблението на стомана се очаква да претърпи умерено възстановяване (+1,6%).

Прогноза на EUROFER за секторите машиностроене и машинни елементи (Е-28, на годишна база)

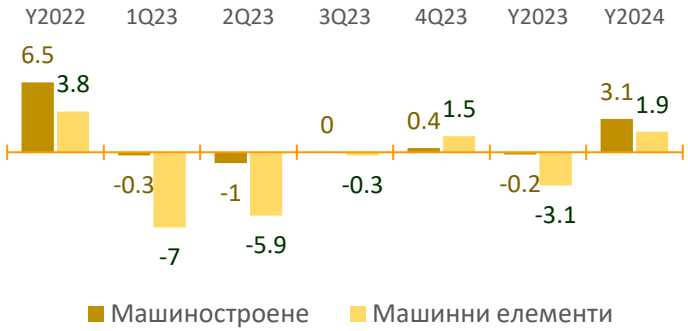

По данни на EUROFER, след рязък спад (-11.8 %) през 2020 г. поради пандемията, предшестван от по-малък спад (-0.1%) през 2019 г. поради глобалното търговското напрежение и спада в производствените сектори, производството в сектор машиностроене се възстанови силно (+16.0%) през 2021 г., благодарение на рязкото възстановяване на индустриалните сектори в Европейския съюз, особено през първата половина на годината. Очаква се производството в сектор машиностроене да отчете ръст и през 2022 г. (+6.5% ревизирано очакване във възходяща посока спрямо предходна прогноза за ръст от +5.8%), но през 2023 г. се предвижда да изпита лек спад (-0.2%) в резултат на продължаващите смущения, дължащи се на продължаващата война и високите разходи за енергия. Отрицателните ефекти върху производството в сектора ще бъдат особено видими през първите две тримесечия на 2023 г. При условие на цялостно положително развитие на икономическия цикъл през втората половина на 2023 г. секторът се очаква отново да постигне ръст през 2024 г. (+3,1%).

Основна задача пред ръководствата на предприятията и през 2023 година ще бъде увеличаване на рентабилността, запазване на съществуващите и привличане на нови клиенти с качествена и срочно доставена продукция.

Лихвеният риск е свързан с промени в нивата на пазарните лихвени проценти, които биха могли да доведат до увеличаване на лихвените разходи и съответно намаляване на финансовия резултат на дружествата от групата.

На 15 декември 2022 г. Управителният съвет на ЕЦБ е приел ново решение за повишаване на трите основни лихвени процента на ЕЦБ с 50 базисни точки, като те ще продължат да се повишават значително със стабилни темпове, за да достигнат равнища, които са достатъчно ограничителни, за да осигурят навременно връщане на инфлацията към средносрочната цел от 2%.

В следствие на предходните решения за повишаване на трите основни лихвени процента на ЕЦБ от юли и септември, на 30.09.2022 г. БНБ обяви за първи път от 2016 г. насам основен лихвен процент по-висок от нула и считано от 01.10.2022 г. основна лихва в България се покачва на 0.49 процента. За ноември основният лихвен процент, обявен от БНБ е 0.59 % а за декември 2022 г. – 1.30 %.

Промяната на лихвените равнища дава отражение в зависимост от дела на привлечените банкови и търговски заеми. В началото на 2022 година Euribor започна движението си от отрицателна позиция, като в продължение на 5 години стойността му е само отрицателна, а от септември 2011 година посоката на годишния тренд е само надолу. През цялата 2022 година се отчита силна възходяща тенденция, която продължава и през първите месеци на текущата година, за да достигне най-високите си стойности от 2009 г. насам.

12-месечен ЮРИБОР

(01.01.2022-31.12.2022)

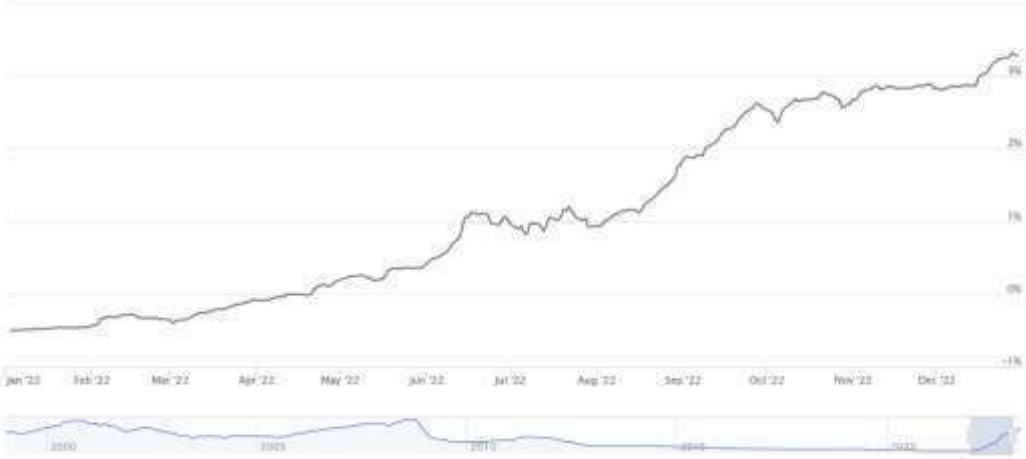

Стара планина холд АД използва оптимално свободния ресурс за ограничаване влиянието на лихвените равнища.

Инфлационният риск е свързан с вероятността от значително покачване на покупните цени на стоки и услуги, което води до намаляване на доходите, свиване на потребителското търсене и ограничаване растежа на икономиката на страната. Инфлацията може пряко да повлияе върху реалната възвръщаемост на дадена инвестиция, тъй като при висока инфлация, дори и високи номинални доходи могат да се окажат с отрицателна номинална възвръщаемост.

Макроикономическите прогнози на експертите на ЕЦБ за инфлацията от декември 2022 г. са ревизирани значително нагоре и предвиждат инфлацията да достигне средно 8.4 % през 2022 г., след което да се забави до 6.3 % през 2023 г., като в течение на годината се очаква тя осезаемо да се понижава. След това се прогнозира инфлацията да достигне средно 3.4 % през 2024 г. и 2.3 % през 2025 г. Инфлацията, без енергията и храните, се предвижда да е средно 3.9 % през 2022 г. и да се повиши до 4.2 % през 2023 г., след което да спадне до 2.8% през 2024 г. и до 2.4 % през 2025 г.

По данни на НСИ през декември 2022 г. месечната инфлация в България е 0.9 % спрямо предходния месец, а годишната инфлация за декември 2022 г. спрямо декември 2021 г. е 16.9 % и отчита по-ниски нива за трети пореден месец спрямо пиковата стойност от септември 2022 г. Средногодишната инфлация за периода януари - декември 2022 г. спрямо периода януари - декември 2021 г. е 15.3 %.

Според макроикономическата прогноза на БНБ за годишната инфлация, измерена чрез хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ), е тя да се забави до 4.2 % в края на 2023 г. под влияние на допусканията за низходяща динамика на цените в евро на петрола и храните на международните пазари. Средно за годината се очаква инфлацията да възлезе на 7.0 %, като в краткосрочен план натискът върху производствените цени, произтичащ от фактори, като реализиралите се увеличения на цените на суровините и недостига на предлагане и на работна ръка, ще продължи да се отразява върху потребителските цени. Административно определяните цени също се очаква да имат сравнително висок положителен принос за общата инфлация в края на 2023 г. БНБ прогнозира инфлацията в края на 2024 г. да се забави до 3.3 %, следвайки низходящата динамика на цените на храните и енергийните суровини на международните пазари.

Систематичният валутен риск е вероятността от евентуална промяна на валутния режим на страната (валутен борд), което би довело или до обезценяване на лева или до поскъпване на лева спрямо чуждестранните валути. Съгласно действащото законодателство в страната, българският лев е фиксиран към общата европейска валута – евро в съотношение EUR 1 = BGN 1.95583 и рискът от обезценяване на лева спрямо европейската валута е минимален, но съществува риск

от неблагоприятни промени на курса на еврото спрямо други основни валути, като щатски долар, швейцарски франк, британски паунд и др.

Предвид експортната ориентираност на голяма част от дружествата от групата на Стара планина холд АД, промените в стойностите на валутите оказват определен ефект и са рисков фактор за дейността им. Валутните курсове влияят върху приходите от продажби в чужбина и разходите по доставки на суровини от внос като до голяма степен се компенсират. Тъй като тези компании извършват основните си разплащания в лева и евро и реализират основна част от приходите си от продажби в евро, влиянието на този риск върху дейността им е значително намалено. Ръководството на холдинга следи движението на валутните курсове и предприема мерки за избягване на негативните последици от тяхната промяна.

Промените в стойностите на валутите оказват определен ефект и са рисков фактор за дейността. Валутните курсове влияят върху приходите от продажби в чужбина и разходите по доставки на суровини от внос. Годишният ръст на средномесечния курс долар/лев към края на 2022 година е 6.8 % в полза на лева. Същевременно края на третото тримесечие на годината общата европейска валута достигна най-ниското си ниво спрямо долара от 20 години насам – 0. 9538 долара за 1 евро като в края на януари 2023 г., еврото поскъпна до 1.0929 долара, което е най-високото му ниво от април 2022 г. и представлява ръст от над 14% спрямо най-ниската стойност през септември.

Политически риск: Политическият риск е вероятността от смяна на Правителството или от промяна в неговата политика, от възникване на вътрешнополитически сътресения и неблагоприятни промени в европейското и/или националното законодателство, в резултат на което средата, в която местните компании осъществяват своята дейност да се промени неблагоприятно, а инвеститорите да понесат загуби.

Продължаващата трета година политическа нестабилност в страната се оценява като един от основните фактори, влияещи негативно върху икономическата активност и бизнес средата в страната, което е сериозна пречка за привличане на нови инвестиции и задържане на чуждестранните инвестиции в страната в средносрочен и по-дългосрочен план. Тази нестабилност може не само да възпрепятства програмата за реформи и способността на България за пълно инвестиране на средствата от ЕС, но и да забави присъединяването на страната към еврозоната и да отслаби чувствително потенциала за растеж на българската икономика. Наред с това, политическата нестабилност и липсата на последователност и консистентност в прилаганите държавни политики водят и до финансова нестабилност, което увеличава риска от рязка промяна в данъчното законодателство, относимо към дейността на дружеството, която да доведе до непредвидени, съществени разходи и съответно да се отрази неблагоприятно върху финансовия резултат.

В международен план, политическите рискове за България произтичат от непостигането на устойчиви резултати във връзка с ангажиментите на страната ни за осъществяване на сериозни структурни реформи в съответствие с политиките на ЕС за утвърждаване на върховенството на закона, ефективно противодействие на корупцията и повишаване на социалната стабилност, както и от продължаващия военен конфликт в Украйна, потенциалната нестабилност на други страни в непосредствена близост до Балканския полуостров и натиска от бежанските вълни от страните от Близкия Изток.

Освен посочените систематични рискове, дейността на предприятията от групата на Стара планина холд АД е свързана и с несистематични рискове като отраслов риск, касаещ състоянието и тенденциите за развитие на даден отрасъл като цяло и общофирмен риск, произтичащ от спецификата на конкретното дружество. Ръководството на Стара планина холд АД не очаква съществено влияние от тях.

Влияние на основните рискове и несигурности

Според ЕЦБ, възможно е икономиката на еврозоната да се свие през първото тримесечие на 2023 г. вследствие на енергийната криза, високата несигурност, отслабващата икономическа

активност и по-затегнатите условия за финансиране. В условията на забавящи се темпове на световната икономика рисковете за растежа са предимно за понижаването му, особено в краткосрочен план. Военният конфликт в Украйна продължава да поражда съществен неблагоприятен риск за икономиката. Разходите за енергия и храни също биха могли да останат трайно по-високи от очакваното. Възможно е да има допълнително забавяне на растежа в еврозоната, ако световната икономика отслабне по-рязко от очакваното.

Рисковете по отношение на прогнозата за инфлацията са предимно във възходяща посока. В краткосрочен план съществуващият верижен натиск може да доведе до по-значително от очакваното увеличение на цените на дребно на енергията и храните. В средносрочен план рисковете произтичат най-вече от вътрешни фактори, като продължително повишение на очакванията за инфлацията над целевото равнище на ЕЦБ от 2% или по-високо от предвиденото увеличение на заплатите. В краткосрочен план, рискът от нарушени енергийни доставки остава висок.

Според Зимната икономическа прогноза на Европейската комисия увеличаването на инвестициите от фондовете на ЕС, особено по Плана за възстановяване и устойчивост, се очаква да подкрепи съвкупните инвестиции в България както през 2023 г., така и през 2024 г. От комисията подчертават, че потенциални закъснения в прилагането на НПВУ представляват отрицателен риск за растежа на инвестициите в страната ни.

В тези условия компаниите от групата на Стара планина холд АД полагат сериозни усилия да гарантират обезпечеността си с поръчки и през 2023 г., както и да запазят и дори да увеличат пазарните си позиции. Дружествата продължават инвестиционните си политики, насочени към технологично обновяване, цифровизация на процесите и разширяване на производствените възможности с оглед повишаване на производителността и качеството на произвежданата продукция паралелно с политиките си по оптимизация на производствения процес и стимулиране на заетите в групата лица.

Военният конфликт в Украйна от февруари 2022 година, както и продължаващият процес на налагане на взаимни санкции между САЩ и ЕС, от една страна, и Русия, от друга, обективно повлияха на икономическата активност и търговските отношения не само в Европа, но и в глобален мащаб, като доведоха до повишаване на цените на суровините, горивата и енергоносителите като цяло, допълнителни затруднения в логистика, силен инфлационен натиск. Дружествата от групата на Стара планина холд АД нямат инвестиции в активи, свързани с Русия и Украйна, но част от тях имат установени търговски отношения с компании от тези държави. През отчетната 2022 година дружествата не са осъществявали сделки и нямат вземания или задължения към лица, спрямо които има наложени ограничителни мерки. Във връзка с веригите на доставки, дружествата са зависими от тези държави, но на този етап не се налице на лице обстоятелства, които да застрашат дейността на тези компании от групата.

Факторите, които ще продължат да оказват влияние върху разходите и през 2023 година са пазарните цени на суровини и материали за производство, транспортът на доставките, регионалната пазарна цена на работната сила, цените на енергийните ресурси и обезпечеността на доставките им. Макроикономическото развитие на страната, нестабилната политическа обстановка, финансовата политика, както и геополитическите фактори се очертават като най-тревожните обстоятелства, които ще оказват влияние върху бизнеса и през 2023 година. Развитието на конфликта в Украйна, ефектът от предприеманите мерки на европейско и национално ниво, както и съответно налаганите контра мерки ще продължат да влияят върху дейността на предприятията и може да доведат до коригиране на очакваните бизнес резултати.

Ръководството на холдинга ще продължи текущо да наблюдава и извършва анализи и оценки на решенията и предприеманите действия от страна на ръководните органи на България и ЕС и съответно за възможните преки и непреки последици върху дейността на дружествата в групата.

Рискови са възможните изменения в търсенето на произвежданата продукция и промени в ценовите равнища, качеството, надеждността и платежоспособността на потребителите, използваните технологии и организацията на производството.

Предвид продължаващия конфликт в Украйна, към датата на изготвяне на настоящия доклад оценяваме рисковете, свързани с осигуряване на доставките на материали, както и с реализацията на готова продукция към партньори, свързани със засегнатия регион като силно повишени. Наред със заплахата за европейската и регионална стабилност, ситуацията поставя под допълнителен риск доставките на енергийни ресурси и възможностите за устойчив растеж на икономиката. Очакваме инфлацията в България да се забави през 2023 година като средно годишната стойност на инфлацията, измерена чрез хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) да не надхвърля 7-9 %.

II. Консолидирана нефинансова декларация

Консолидираната нефинансова декларация на Стара планина холд АД и дружествата от групата е изготвена на основание разпоредбата на чл. 51 и съгласно изискванията на чл. 48 от Закона за счетоводството. Декларацията съдържа описание на политиките по отношение на дейностите, осъществявани в областта на екологията, социалните въпроси и тези, свързани със служителите, зачитането на правата на човека, борбата против корупцията и подкупите. Всички компании в Групата се стремят да въвеждат и прилагат добрите практики на корпоративно управление и социална отговорност, прилагани от Стара планина холд АД като дружество-майка.

Политика на добро корпоративно управление и социална отговорност

Корпоративната политика на Стара планина холд АД се основава на отговорно, устойчиво и прозрачно управление съобразено с признатите стандарти и принципи за добро корпоративно и управление, с промените в нормативната, финансово-икономическата и среда, в която осъществяват дейността си дружествата от групата и с принципите на корпоративната социална отговорност, отразяващи отговорността на предприятията за влиянието им върху обществото, екологията и икономиката като цяло.

Стара планина холд АД и публичните дружества от групата имат свои собствени дългосрочни програми за добро корпоративно управление, които са подчинени на принципите за:

- отговорност и независимост на корпоративното ръководство;
- защита правата на акционерите и обезпечаване на равнопоставено отношение към всички акционери;
- обезпечаване признаването на правата на лицата, заинтересувани от управлението и устойчивото развитие на дружеството и насърчаване на сътрудничеството с тях;
- осигуряване на своевременно и точно разкриване на информация относно финансовото състояние, резултатите от дейността, собствеността и управлението на дружеството;
- ефективен контрол върху дейността на съвета на директорите и отчетността му пред всички заинтересувани лица.

Дейността на непубличните дружества от групата е съобразена с основните приоритети и насоки на корпоративната програма на Стара планина холд АД.

Корпоративното управление на групата се осъществява в съответствие с конституцията, законите, подзаконовите нормативни актове и приложимите регулации на Република България и юрисдикциите, където осъществяват дейност. Във всички свои действия компаниите от Групата на Стара планина холд АД спазват относимите разпоредби на действащото законодателство и следят за обновяването и стриктното прилагане на изискванията, касаещи дейността им.

Бизнес модел

Нашата мисия

Стара планина холд АД обединява промишлени предприятия, посветени на производството на продукти, които задоволяват различни нужди на хората и бизнеса. Нашият инвестиционен портфейл включва предприятия от машиностроенето, електрохимията, финансите, парфюмерията и козметиката и текстилната промишленост.

Ние участваме в развитието на българската промишленост като постигаме европейско и световно ниво на качество, производителност и рентабилност на нашата дейност. Нашият успех се споделя с всички страни, които взимат участие в неговото реализиране.

Нашите ценности

Ние вярваме, че светът винаги ще има нужда от модерна и продуктивна промишленост, която е фундаментална основа на благосъстоянието в целия свят.

Ние вярваме, че българската промишленост може да приеме предизвикателството на ускореното развитие, което налага глобалната икономика чрез акцент върху знанията на хората, иновациите, родени от тях и инвестициите, които ги реализират и устойчиво прилагаме тези политики във всички предприятия от групата.

Ние вярваме, че постигането на високи цели е награда за труда и съдействието на всички участващи в развитието ни и че е възможно широко споделяне на успеха.

Нашето бъдеще

Стара планина холд АД ще продължи да управлява дъщерните дружества, като си поставя високи цели в областта на качеството, безопасността, производителността и рентабилността.

Водещи приоритети за нас са увеличаване на производителността на труда, наред с увеличаване на удовлетвореността на служителите и клиентите ни, както и качеството на произвежданите продукти.

Ние ще продължим ежегодно да инвестираме в технологично обновяване, иновации и инфраструктурни подобрения, както и в развитието и обучението на нашите служители като осигуряваме възможности за тяхната професионална реализация.

Важна задача и през 2023 година ще бъде запазване на основните пазари и разширяване на клиентската база. Това ще изисква от нас да продължим да предлагаме добри цени, високо качество и кратки срокове на доставка.

В настоящите условия постигането на добър финансов резултат при очаквания обем производство е основен приоритет на дружествата от групата на Стара планина холд АД, с което да се гарантират вложенията на акционерите и увеличаване на тяхното благосъстояние.

Организационна структура

Корпоративното управление на Стара планина холд АД е система с ясно дефинирани функции, права и отговорности на всички нива - Общо събрание на акционерите, Съвет на директорите, одитен комитет, служители. Всяка от компаниите от групата на холдинга има организационна структура, която е изградена и функционира в съответствие с правно-организационната форма дружеството и естеството на съответните бизнес процеси. Всички компании от групата следват политиките на корпоративно управление и социална отговорност на дружеството-майка Стара планина холд АД.

Общо събрание на акционерите - основен орган на управление, който дава възможност на акционерите да вземат решения по основополагащи въпроси относно дейността на Стара планина холд АД и акционерните дружества от групата.

Съвет на директорите - определя стратегията за развитие и управление на холдинга и на дружествата от групата като решава всички въпроси в рамките на предмета на дейност, освен тези, които са от изключителната компетентност на общото събрание на акционерите. Съветът на директорите е избран от общото събрание на акционерите, като двама от членовете са независими директори.

В качеството си на дружество от обществен интерес и съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит в Стара планина холд АД е създаден и функционира *одитен комитет*.

Служители - Стара планина холд АД има средносписъчен състав от 7 души, назначени на трудов договор. Дружеството ползва външни услуги на адвокатска кантора. Всички служители на дружеството са с висше образование и квалификация, отговаряща на изискванията за заеманата длъжност.

В предприятията от групата на Стара планина холд АД работят общо 2450 заети лица. 2164 от тях или 88.32 % работят в трите най-големи предприятия от групата.

През 2022 г. година броят на заетите лица в групата на Стара планина холд АД отчита повишение от 5.7 %. С този персонал отчитаме значителен ръст на производителността на труда, което е резултат от прилаганата в групата политика на инвестиране в хората и в технологично подобряване на работната среда.

Брой заети лица във всички предприятия от групата на Стара планина холд АД

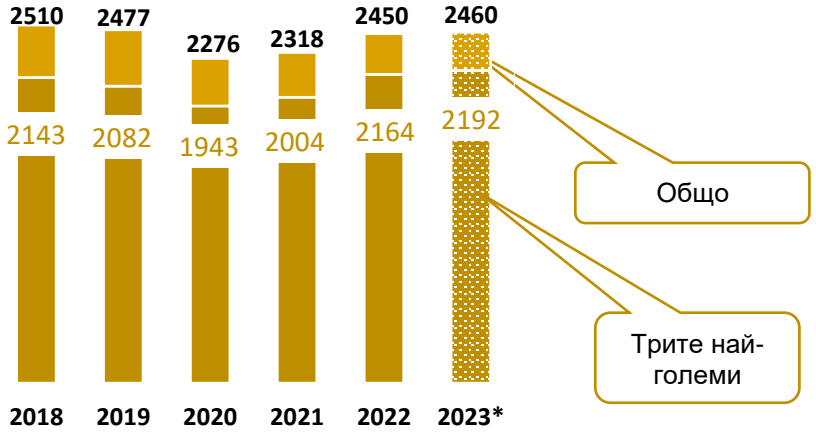

* прогноза

Производителност на труда на заето лице в групата (хил. лв.)

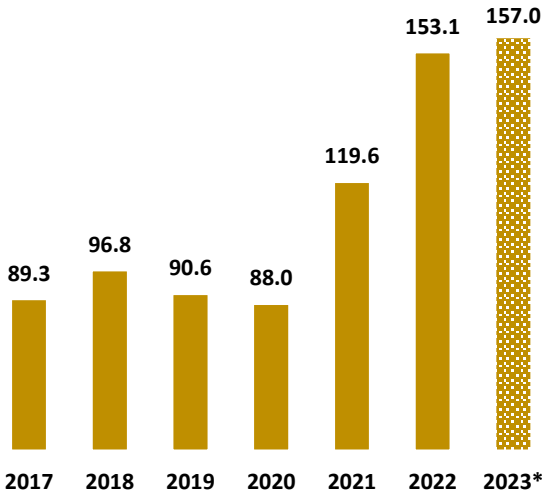

* прогноза

На фона на посоченото увеличение на броя на заетите в Групата лица, производителността на труда отчита през 2022 година отчита ръст от 28 % спрямо предходната 2021 година. При очаквания ръст на приходите от продажби през 2023 година с над 4 % предвиждаме минимално увеличение на броя на заетите лица с приблизително половин процент при очакван ръст на производителността на труда от около 3 % и ръст на средната работна заплата в предприятията от Групата на Стара планина холд АД над 10.2 % на годишна база.

Инфраструктура

Производствените и административните сгради на предприятията са разположени на собствена територия.

Инфраструктурата на предприятията от групата се състои приоритетно от:

- Техническа инфраструктура – включва съоръжения и машини, складово стопанство и транспортна мрежа на територията на предприятията.
- Социална инфраструктура – включва дейностите по физическите условия на труд, социални контакти, почивка и здравеопазване.
- Информационна структура – включва надеждно изградени информационни бази.
- Търговска инфраструктура – Предприятията от групата оперират на вътрешния пазар, в Европейския съюз и в трети страни. Продуктите на дружествата ни се продават в над 100 държави във всички континенти и са оценени от клиенти като Palfinger, Pinguely, Terex Handlers.

Продукти

Нискоскоростни, високо моментни орбитални хидравлични мотори
Хидростатични кормилни сервоуправления
Хидравлични клапани, спирачки и аксесоари за тях
Хидравлични бутални цилиндри
Хидравлични телескопични цилиндри
Хидравлични плунжерни цилиндри
Хидравлични рейкови цилиндри
Стартерни акумулатори
Тягови батерии
Стационари батерии
Производство и ремонт на части за зърнокомбайни
Производство и ремонт на части за зърнопочистващи машини
Перфорирани метални листове
Резервни части и нестандартно оборудване
Метални изделия за мебелната промишленост
Етерични масла - розово масло; лавандулово масло
Натурални дестилационни води
Конкрети
Абсолюти
Соуси и композиции
Парфюмерийна козметика
Парфюмни композиции
Мъжки, дамски и детски чорапи
Спортни чорапи
Детски чорапогащници
Горни дамски трикотажни облекла
Горни мъжки трикотажни облекла

Използвани суровини

Машиностроене – черни метали (стомани и чугуни), синтеровани детайли, уплътнения, пружини, уплътнителни елементи и други детайли, изработени предимно от полиуретан, окомплектовка, опаковъчни и спомагателни материали. В много ограничени случаи се използват цветни метали. Листова ламарина, шини, тръби, прахова боя, крепежни метални и пластмасови елементи.

Акумулаторни батерии - олово и оловни сплави. Суровината се доставя във вид на блокове и се съхранява на предвидена за целта площадка. При производството на акумулаторни батерии се влагат и полипропилен и полиетилен, за които няма специални изисквания за транспорт и съхранение, както и специални изисквания към доставчиците им.

Лека промишленост - Основните суровини в производството на розово масло и парфюмерийната индустрия са растения и билки. Опаковките са от ПЕТ.

Текстил - Памучни и бамбукови прежди, в малки проценти ликра, полиамид и елестомер. Вълна и комбинирани прежди вълна-акрил, вълна-полиамид, памук-акрил, памук-вискоза.

Суровините, които се влагат в производството притежават необходимите сертификати за качество.

Предприятията работят с доставчици и изпълнители, които спазват високи екологични стандарти и прилагат най-добрите практики на екологично управление, включително енергийна ефективност и ефективно оползотворяване на ресурсите, намаляване и оползотворяване на отпадъците.

Транспорт за доставка на суровини и химикали и за реализация на продукцията

За доставка на суровини и химикали и за експедиция на готовите продукти се използва сухоземен – автомобилен и железопътен, морски и въздушен транспорт. Основен критерий при избор на спедиторска фирма е транзитното време на транспорт и доставка, както и стриктно съблюдаване на стандартите за безопасност и относимите регулаторни изисквания.

Трайна политика на дружествата от групата е да партнират с фирми, които имат лиценз за международен и вътрешен превоз; притежават необходимата техника и надеждни сертификати за превоз на опасни и специализирани товари.

Използвано горива и химикали

Природен газ - Използва се предимно за отопление. Доставя се до производствените помещения по газопроводи, които са обект на Държавен технически надзор.

Горива (дизел, бензин и пропан-бутан) и гориво-смазочни материали - използват се предимно за целите на вътрешно-заводски транспорт.

Хидравлични масла - Влагат се в производството на готови хидравлични изделия.

Концентрирана сярна киселина - Използва се за производството на акумулатори. Доставя се със специализиран транспорт и се съхранява в специално изградени цистерни.

Бои и покрития - използват се при бояджийските и галваничните процеси. Това включва лакови полиуретани, разредители, втвърдители, епоксиден грунд, специфични соли, соди, киселини и др.

Втечнен кислород и въглероден двуокис - доставят със специализиран транспорт – автоцистерни от лицензирани фирми със специални разрешителни (АДР). Съхраняват се в специализирани съдове, които са обект на Държавен технически надзор.

При извършените през годината проверки от страна на ДТН не е регистрирано нито едно отклонение.

Химикали за почистване и пране на текстилни изделия – перхлоретилен и силиконов омекотител.

Защита на околната среда

Описание на политиките и техните цели

Стара планина холд АД проявява особено внимание към въздействието върху околната среда, което производствата на предприятията от групата оказват. Те ежегодно докладват за оценка на влиянието върху околната среда и мерките, които се предприемат в това направление и ежегодно извършват инвестиции в изпълнение на общата корпоративна политика за преход към по-чиста и зелена икономика.

Основните политики на дружествата от групата са насочени към спазване на екологичните норми и стандарти за осъществяваните производствени дейности, към намаляване на вредните емисии от потреблението на електрическа енергия посредством изграждане и въвеждане в експлоатация на фотоволтаични системи за генериране на енергия за собствени нужди и към прилагане на други мерки за енергийна ефективност.

По отношение на всички нови проекти и инвестиции на Стара планина холд АД и дружествата от групата, включително при закупуване на ново техническо оборудване се прави предварителна оценка за въздействието върху околната среда.

Политиките на производствените предприятия от групата налагат периодичен преглед на въздействието върху околната среда от използването на енергия като са основно насочени към:

- намаляване потреблението на енергия от конвенционални източници;
- увеличаване на енергийната ефективност;
- използване на по-малко замърсяващите горива;
- внедряване на възобновяемите енергийни технологии.

М+С Хидравлик АД - Политиката на предприятието по опазване на околната среда и

намаляване на вредното въздействие върху нея е съставна част от Програмата за развитието му.

Неразделна част от Програмата по околна среда са Планът за действие по управление на околната среда, Програмата за управление на отпадъците и Планът за действие по управление на отпадъците. В плановете за действие са набелязани мероприятия, мерки и задачи и са предвидени средства и посочени срокове и отговорници за изпълнението им.

Управлението на промишлените и опасни отпадъци: масла, смазочно-охлаждащи течности, филтруващи елементи, акумулаторни батерии, утайки от лепинговане и шлифоване и др. е на необходимото ниво: изградените площадки за временно съхранение на опасни отпадъци в Казанлък и трите филиала се поддържат в добро състояние, сключени са договори с фирми, които имат разрешения за дейности с отпадъци от съответните РИОСВ, търсят се и други фирми с разрешителни с цел алтернативни възможности и/или разширяване на обхвата на предаваните отпадъци.

За 2022 г. разходите на дружеството за предаване на опасни отпадъци са 87,3 хил. лева, а приходите от предадените за оползотворяване промишлени отпадъци – 848 хил. лева.

Поддържа се договор с ЕКОПАК – организация за оползотворяване на отпадъците от опаковки, като така се изпълняват изискванията, произтичащи от Наредбата за отпадъци от опаковки. За 2022 година платените такси към тази организация възлизат 23,9 хил. лева.

Всяка година в дружеството се приема и изпълнява План-програма за собствен мониторинг по околна среда, обхващаща всички структурни звена и процеси.

В предприятието действа собствена пречиствателна станция за обработка на отпадните води, която се поддържа в добро техническо състояние. Осъществява се собствен мониторинг за чистотата на водата. Контрол върху качеството на отпадъчните води на дружеството периодично извършва лабораторията на Пречиствателна станция за отпадъчни води, гр. Казанлък, намираща се в с. Овощник.

За опазване чистотата на атмосферния въздух всяка година акредитирана лаборатория извършва измервания на концентрацията на органичен въглерод, изпускан в атмосферата от организирани източници /комини/ в участъците за боядисване на изделията. Въз основа на резултатите от тези измервания екологът изготвя План за управление на разтворителите /ПУР/, който се утвърждава от РИОСВ – Ст. Загора.

С цел контрол върху качеството на подпочвените води, ползвани от дружеството за промишлени цели, регулярно на годишна база се извършва анализ на качеството им от акредитирана лаборатория. Резултатите от анализа се представят в Басейнова дирекция „Източнобеломорски район", гр. Пловдив.

Регулярно се извършва измерване на шума, излъчван от дружеството по границата на имота с цел изготвяне на шумова карта и оценка на въздействието на шума в околната среда.

Всички дейности по отношение на околната среда са посочени и се извършват съгласно обявената пред обществеността Политика по околна среда и процедурите на действащата в дружеството Система за управление на околна среда (СУОС), която и допринася за систематизиране и подобряване на дейностите по отношение на околната среда. СУОС е успешно сертифицирана по изискванията на новия стандарт ISO 14001:2015. Системата за управление на околната среда, изградена и внедрена в съответствие с изискванията на ISO 14001:2004, както OHSAS 18001:2007 (Система за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд), са част от Интегрираната система за управление, която включва и действащата Система за управление на качеството по стандарт ISO 9001:2015.

Хидравлични елементи и системи АД – От 2005 г. дружеството поддържа и развива внедрената система за управление спрямо изискванията на международния страндарт ISO 9001-2008 от TÜV Rheinland във всички свои дейности и звена, с цел повишаване на ефикасността и качеството на работа при осигурени здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда.

Ежегодно се извършва одит /съгласно заповед № 254 / 16.11.2021 г/. като се анализира цялостната дейност на ХЕС АД за прилагане на Системата за управление на мерките за

безопасност. Разгледани и оценени са основните дейности по организацията и координацията за овладяване на рисковете, постигане на здравословна, безопасна и екологично чиста работна и околна среда, както и за постигане на съответствие и спазване на приложимите нормативи за опазване на околната среда, свързани с въздуха, водата и отпадъците.

С цел превенция и ограничаване въздействието на дейността върху атмосферния въздух е разработен план за управление на разтворителите, който е утвърден от РИОСВ – Ст. Загора. Периодично се сменят филтрите за въздух и се проверява технологичното оборудване. Регулярно се извършва мониторинг от акредитирана лаборатория на инсталация за нанасяне на покритие върху метални повърхности и на инсталацията за отлагане на метални покрития - участък галванизация.

Консумацията на вода се извършва с разрешително - № 31530045 /07.07.2008, изменено и продължено с решение № РР – 3988 /13.10.2020 г. за водовземане от подземни води. В предприятието действа собствена пречиствателна станция за обработка на отпадните галванични води, която се поддържа в добро техническо състояние. Осъществява се собствен мониторинг за чистотата на водата. Контрол върху качеството на отпадъчните води на дружеството периодично извършва от акредитирана лаборатория. Химическият анализ на контролираните параметри е в допустимите норми.

През 2022 г. в дружеството е изградено външно осветление със сензори за осветеност. Частично е подменено осветлението в общите части на административна сграда със сензори за движение. В работните помещения е подменено осветлението с енергоспестяващи осветителни тела. Изградена е мрежа за захранване на почистващи машини със сондажна вода. Подменени са двигателите на някои машини с инверторни мотори. Изградена е система за реактивна енергия.

През 2022 г. започна изграждане на отоплителна инсталация с газ пропан-бутан, като алтернативен вариант. Поетапно са заменени 4 броя дизелови мотокари с мотокари работещи с втечнен газ. За отопление се използва основно природен газ. При достигане на определена температура в работните помещения се изключват нагревателите. Във всеки участък са изградени прилежащи газови табла и температурни датчици. Системата се управлява чрез софтуер и е напълно автономна.

Образуваните отпадъци , се съхраняват на мястото на образуване до предаването им на лицензирана фирма, притежаваща документ по чл. 35 на ЗУО за последващо третиране на съответния отпадък. Извършва се периодична проверка на складовете за съхранение на опасни отпадъци.

Елхим-Искра АД - Предприятието има дългосрочна политика по отношение на опазване на човешкото здраве и защита на околната среда. Дейностите по предотвратяване на замърсяването въздуха, водите и земята са един от основните приоритети в дружеството. Въведена е Система за управление на околната среда. Системата обхваща изпълнение на дейностите по начин, гарантиращ опазването на околната среда; текущ анализ и оценка на въздействието върху природата на използваните суровини и материали; постоянен мониторинг, проверка, контрол и управление на процесите и дейностите, оказващи влияние върху околната среда; превантивни действия за недопускане замърсяване на околната среда; спазване на всички закони и правила, както и вътрешните разпоредби, приети от Дружеството, включително вътрешно-фирмените правила за опазване на околната среда; постоянно проучване и прилагане на нови екологични технологии.

Системата по околна среда на Елхим-Искра АД е разработена в съответствие с изискванията на издаденото Комплексно разрешително, регламентиращо емисионните норми и налагащо усвояването на добри практики по управление на околната среда и осигуряване на систематичен и задълбочен подход спрямо проблемите на околната среда.

Периодично в дружеството се извършва контрол на всички идентифицирани аспекти на околната среда: въздух, води, почви, шум, водоползване, управление на отпадъците.

Елхим-Искра АД има утвърдена от РИОСВ гр. Пазарджик фирмена Програма за управление на дейностите по отпадъците. Дружеството, съгласно Закона за управление на

отпадъците, като фирма пускаща на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, изпълнява задълженията си чрез колективни системи, представлявани от организации по оползотворяване на отпадъци.

За всички образувани промишлени и опасни отпадъци, дружеството има сключени договори с фирми имащи разрешение за тяхното оползотворяване или обезвреждане.

При ежегодно провежданите собствени и контролни замервания от акредитирани лаборатории не са констатирани нарушения на предписаните в Комплексното разрешително емисионни норми.

През 2022 година са извършени десет проверки на дружеството от РИОСВ и Басейнова дирекция. При извършените комплексни проверки на дружеството през 2022 г. за изпълнение на условията на комплексното разрешително не са констатирани несъответствия при изпълнение на условията. На това основание дружеството е заплатило с 30 % по-малко такса водовземане, съгласно Закона за водите.

Българска роза АД - Предприятието има приета Политика за намаляване на разходите на природни ресурси, свързани както с намаляване на замърсяването на околната среда, така също и с намаляването на финансовите разходи за енергийно потребление.

Дружеството има утвърдена Програма за управление на отпадъците. Обособени са площадки за съхранение на битовите, промишлени и опасни отпадъци, които се събират разделно и се води отчет под контрола на РИОСВ. За оползотворяването на отпадъците от опаковки дружеството има сключен договор с ЕКОБУЛПАК – Национална организация по оползотворяване на отпадъците от опаковки.

Постоянно функционира пречиствателната станция за промишлени и битови отпадъчни води. Редовно се извършва мониторинг на физико-химичните показатели на отпадъчните води, като се предоставят проби за анализ в лицензирана лаборатория.

За опазване чистотата на въздуха редовно се извършва необходимата профилактика и технически мероприятия на котлите в паровите централи на фирмата, които се пускат в действие само по време на розова кампания. Извършва се технически надзор и мониторинг на емисиите на газовете, които се отделят при работа на котлите.

Предприятието **Устрем АД** също е сертифицирано по стандарта ISO 9001-2008 с цел повишаване на ефикасността и качеството на работа при осигурени здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда.

Текстилна промишленост - Предприятията водят политика по отношение на екологичните въпроси, която е част от Програмата за управление на процесите и организация на работата в дружествата, чрез която се гарантира опазването на околната среда. Дружествата съблюдават изискванията на действащото законодателство по отношение нормите и емисиите вещества допустими съгласно регламента за заустване на промишлени отпадни води. Дружествата имат собствени пречиствателни инсталации, чието използване е задължително при багрилните операции. На непрекъсната оценка подлежат всички чувствителни процеси: материали, суровини, енергия, вода, емисии, отпадъци и техните алтернативи, което дава възможност да се откриват начини за намаляване въздействията на тези процеси върху околната среда и свеждането им до необходимите и изискващи се граници.

През 2022 г. на предприятията от групата не са налагани санкции за замърсяване на околната среда. Всички промишлени предприятия от групата имат утвърдени от РИОСВ програми за управление на отпадъците и изпълняват посочените в нормативните актове изисквания. Дружествата имат свои политики за намаляване на разходите на природни ресурси, свързани както с намаляване на замърсяването на околната среда, така и с намаляване на финансовите разходи за енергийно потребление.

Предприятията от групата на Стара планина холд АД провеждат отговорна политика по опазване на околната среда и намаляване на вредното въздействие от дейността върху нея като неразделна част от стратегията за развитието.

Основни дейности, извършени през 2022 година

Предприятията ежегодно отчитат и актуализират своите програми за опазване на околната среда. Извършва се мониторинг, който обхващаща структурните звена и процесите. В програмите за обучение на персонала задължително се включва и обучение по околна среда на различни нива – ръководители и специалисти. Провеждат се и практически занятия на симулации на аварийни ситуации по околна среда, напр. предотвратяване на замърсявания при големи разливи на течности и др.

На лицензирани фирми се възлагат замервания на чистотата на въздуха, като се отчита нивото на концентрация на органичен въглерод в атмосферата от организирани източници (комини). Акредитирани лаборатории периодично извършват мониторинг на определени процеси, като например система за управление на разтворителите, инсталации за нанасяне на покритие върху метални повърхности, която попада в категорията с консумация на ОР с прагови стойности над 15 t/y.

Акредитирани лаборатории извършват анализ на използваните водоизточници, с което се контролират химическите параметри с цел спазване на допустимите норми.

Специалните отпадъци се съхраняват под контрол до предаването им на лицензирани фирми, притежаващи сертификат по чл. 35 на Закона за управление на отпадъците за последващо третиране. Извършват се планирани периодични проверки на съоръженията и складовете за съхранение на опасни химикали.

В по-големите предприятия има назначен еколог, който контролира изпълнението на дейностите по управление на генерираните във фирмата отпадъци, изпълнението на предписанията и поддържането на връзките със съответните държавни и общински органи. Следи за актуализиране на вътрешните нормативи във връзка с измененията в действащата нормативна база по отношение на околната среда.

Резултатите от осъществените дейности в областта на опазването на околната среда са постигнати чрез реализирането на различни проекти. Повишаването на енергийната ефективност води до намаляване на използваните природни суровини и намаляване на количеството на отпадъците от тях, рационално преразпределение на изделията, разделно събиране и изхвърляне на отпадъците.

С цел намаляване потреблението на закупена електроенергия и ефективно използване на неизчерпаемите природни източници, в началото на 2021 година в М+С Хидравлик АД започна експлоатацията на новопостроена фотоволтаична инсталация с мощност 860 kWp. През 2022 год. беше изградена нова „Фотоволтаична централа за собствени нужди“ с инсталирана пикова мощност 1 000 kWp, но към настоящия момент още не е пусната в експлоатация. Общата стойност на инвестициите за изграждане на фотоволтаичните системи през 2022 год. е 967 млн. лв. като очакванията са след въвеждане в експлоатация и на втората система дружеството да може да покрива до 25 % от годишното потребление на електроенергия за собствени нужди. Обсъжда се предложение за изграждане на трета фотоволтаична централа за собствени нужди.

През 2021 година като част от инвестиционната програма на ХЕС АД беше завършено изграждането на първата собствена фотоволтаична система с мощност 997 kW, която е въведена в експлоатация през март 2022 г. Общата стойност на инвестицията възлиза на 1 071 хил. лв. Чрез тази система е намалено потреблението на закупена електроенергия от конвенционални източници. През 2022 г. са задоволени 11.14 % от енергийните нужди на предприятието чрез собствено производство на енергия от възобновяеми природни източници. През 2022 г. е проектирана втора фотоволтаична система с мощност 999 kWp, която ще бъде изградена върху покривите на производствени сгради и върху конструкция на паркинга за автомобили. Стойността на инвестицията е 1356 хил. лв. До средата на 2023 година, като поредна стъпка от стратегията за устойчиво развитие на компанията, с цел повишаване на дела на чиста и възобновяема енергия генерирана за собствени нужди на дружеството, а също и с цел допълнително редуциране на зависимостта от конвенционалните енергоносители, се очаква да започне експлоатацията на втората фотоволтаична система.

През 2021 г. Елхим-Искра АД е инвестирало над 680 хил. лв. за изграждане на фотоволтаична система с мощност 997 kWp, която е завършена, присъединена и въведена в експлоатация и покрива 11.2% от годишното потребление на електроенергия за собствени нужди. През 2022 година дружеството е извършило инвестиции в размер на 2499 хил. лв. за поддръжка и закупуване на нови активи.

Системата по управление на околната среда е част от общата система за управление на всяко дружество и за 2022 г. е функционирала интегрирано със системата за управление на качеството и системата за здравословни и безопасни условия на труд на ниво процеси, дейности и функции.

Положителен резултат от провежданата политика по околна среда е осигуряване и постигне едновременно ефикасен бизнес, ефективен контрол на разходите, пестене на енергия и намаляване на вредните емисии.

В съответствие с политиката си по опазване на околната среда дружествата полагат усилия за намаляване на емисиите на CO2 посредством прилагане на мерки за ефективност на потреблението, генериране на енергия чрез изграждане и въвеждане в експлоатация на фотоволтаични системи за производство на енергия от възобновяеми източници за собствени нужди.

Разходи за екологични дейности *(хил. лв.)*

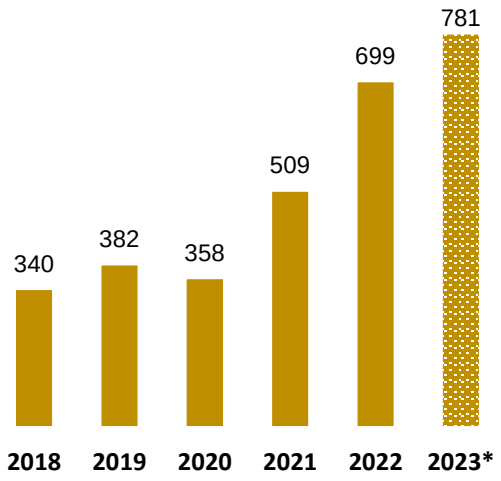

**прогноза*

През 2022 година разходите в изпълнение на политиките по опазване на околната среда са увеличени с 37.1 % спрямо предходната година. Посочените разходи не включват инвестициите за изграждане и въвеждане в експлоатация на фотоволтаичните системи с цел повишаване на дела на чиста и възобновяема енергия, генерирана за собствени нужди. Предвиждаме през 2023 година разходите без планираните инвестиции в това направление да бъдат увеличени с близо 12 % спрямо 2022 година.

Бъдещи цели и предстоящи задачи

В областта на околната среда групата на Стара планина холд АД се ангажира да провежда политика, с която да постигне ефективна защита и недопускане на замърсяване; ефективно използване на естествените ресурси, в т.ч. енергията, с цел да я съхрани. Предприятията ще продължат да работят съгласно нормативните изисквания и стандартите за опазване на околната среда. Те ежегодно планират средства за обучение, информираност и мотивация на служителите, за да изпълняват задълженията си качествено, по безопасен и екологосъобразен начин и в съответствие с приетите политики и регулаторната рамка.

Предприятията продължават практическите стъпки за намаляване на разходите на природни ресурси, свързани както с намаляване замърсяването на околната среда, така също и с намаляването на финансовите разходи за енергийни ресурси. С инвестиционните програми за технологично обновление, приети с бизнес плановете на предприятията, ще продължат да се

въвеждат нови машини, съоръжения и технологии, намаляващи вредното въздействие върху околната среда, включително дейности за оптимизиране на оборотното ползване на пречистените води и затворен цикъл на охлаждащите води.

Следваща стъпка в изпълнение на енергийно-ефективната политика на дружествата от групата е разработването и прилагането на система за съхранение на енергията, генерирана от възобновяеми източници, която дава възможност за интелигентното й използване чрез свързване на фотоволтаичната система с батерии за съхранение.

Екологични рискове

Риск, свързан с климатичните промени

Климатичните промени биха могли да засегнат неблагоприятно дейността на дружествата от групата пряко и косвено. Преките рискове се свързват с природни бедствия или трайна промяна на бизнес средата, причинени от промяната в климата, които биха могли да доведат до застрашаване здравето и живота на заетите в дружествата лица и потребителите на произвежданите продукти, както и до разрушаване на инфраструктура, свързана с дейността им. Подобно неблагоприятно отражение в следствие на климатични промени би могло да наложи извършване на допълнителни разходи за справяне с проблемите, в допълнение към устойчиво извършваните инвестиции в енергийна ефективност.

Към косвените ефекти от промените в климата могат да се причислят резки промени в цените на енергоносителите и други суровини, които да доведат до затруднения в търсенето и предлагането или до промяна в стандартите, на които следва да отговарят продукти, произвеждани от дружествата в групата. Климатичните промени могат да доведат и до промяна на регулаторната рамка в посока налагане на прекомерни и неадекватни изисквания по отношение на производствените процеси, което да доведе до увеличаване на оперативните разходи или да доведе до загуба, ако дружествата не са в състояние да отговорят на новите изисквания.

На този етап влиянието на климатичните промени върху дейността на дружествата от групата се оценява като слабо в краткосрочен план, но в средносрочен и дългосрочен план то би могло да се увеличи.

Екологични рискове, произтичащи от дейността

Прилагането на система за управление на околната среда осигурява непрекъснат процес по минимизиране на риска от замърсяване и други неблагоприятни въздействия върху околната среда, ефективно използване на ресурсите и повишаване на рентабилността от дейностите на предприятията.

Рисковете, които биха могли да доведат до неблагоприятно въздействие върху околната среда в резултат от дейността на предприятията са свързани със замърсяване на водата от отпадните води използвани в производствения процес при инцидентен разлив на химикали или замърсяване на въздуха, чрез инцидентно изпускане на вредни емисии.

Тези рискове са минимални, но въпреки това предприятията имат разработени механизми за ранно предупреждаване и планове за реагиране при екологичен инцидент. Готовността за незабавна реакция по отношение на събития с потенциални неблагоприятни въздействия върху околната среда подлежи на постоянен мониторинг.

Социални въпроси и такива, свързани със служителите

Описание на политиките и техните цели

Стара планина холд АД и предприятията от групата прилагат корпоративна политика в социалната област. Правилата за поведение, заложени в Етичния кодекс на Стара планина холд АД и дружествата от Групата са подчинени на следните основни принципи:

- Компетентност - използване и прилагане на знанията и опита, които мениджърите и служителите притежават при осъществяване на техните функциите и непрекъснато повишаване на професионалната им квалификация.
- Конфиденциалност - опазване на фактите и обстоятелствата, станали известни на мениджърите и служителите при или по повод изпълнение на задълженията им.

- Честност - почтено и етично поведение, съобразено с общоустановените правила, честно отразяване на фактите и обстоятелствата, установени при осъществяване на техните функции.
- Независимост - недопускане от мениджър или служител да му се оказва влияние от страна на свързани с него лица по отношение на неговата работа.
- Обективност - вярно, точно и безпристрастно събиране, анализиране и оценяване от мениджъра и служителя на всички факти и обстоятелства, станали му известни при или по повод изпълнение на задълженията му.

Успехите на предприятията се базират на социалната отговорност, която изисква отчитане на въздействието, което дейността на компанията оказва върху местната общност, обществото, екологията и икономиката като цяло. Този подход допринася за постигане на дългосрочните цели на групата и устойчив растеж, както и за установяване на прозрачни и честни взаимоотношения с всички заинтересовани страни.

Всяко дружество идентифицира заинтересованите лица с отношение към неговата дейност въз основа на тяхната степен и сфери на влияние, роля и отношение към устойчивото му развитие, които от своя страна могат да повлияят на дейността му, в т.ч. акционери, заинтересовани лица, клиенти, доставчици, служители, кредитори, обществени групи и органи на държавната власт и местното самоуправление и други.

Предприятията от групата на Стара планина холд АД имат утвърдени политики по управление на човешките ресурси, които са насочени основно към подобряване на условията на труд, повишаване на квалификацията, повишаване на доходите, социална подкрепа при спазване на основните човешки права и осъществяване на други дейности, които способстват за поддържането на здравето и работоспособността на заетите лица.

По отношение на заетите в предприятията от групата на Стара планина холд АД лица се прилагат следните политики:

- Въведени са и се прилагат изискванията и стандартите за безопасни и здравословни условия на труд. Всички дружества от групата преминават през задължителен одит на осигурените условия на труд съгласно изискванията на българското законодателство. Периодично се извършват ремонти и обновяване на работните помещение с оглед подобряване на условията на труд.
- Периодично се извършват оценки на риска, за да се установят оставащите рискове за злополуки или болести на работното място, и за да се намали влиянието на тези рискове по отношение на служителите като своевременно се предприемат необходимите мерки.
- Ръководствата на предприятията от групата поддържат ефективен социален диалог със синдикалните организации, което, наред с действащите колективни трудови договори, подпомага прилагането и усъвършенстването на добрите практики за корпоративна социална отговорност, както за самите работещи, така и за техните семейства.
- Всички предприятия приемат и изпълняват годишни програми за здраве и безопасност при работа.
- Осигурени са и регулярно се извършват безплатни медицински прегледи и грижа за всички заети в дружествата лица.
- Предоставят се равни права и възможности за работа и кариерно развитие на заетите лица, които са обусловени единствено от квалификацията, личните качества и постигнатите резултати в работния процес. Не се допуска пряка или непряка дискриминация при наемане на работа или на работното място.
- Системата за определяне на възнагражденията се основава на единни, обективни критерии, а системата за прилагане на бонуси към заплащането на заетите лица се основава единствено на постигнати добри резултати в работата.
- Въведена е и се прилага политика за предоставяне на социални надбавки към възнагражденията на заетите лица - ежемесечно се предоставят ваучери за храна; заплащат се пътните разходи за отдалеченост от месторабота до постоянния адрес на заетите лица; предоставят се помощи за лечение, както и за лични поводи; предоставят се премии за Великденските и Коледните празници.

- На територията на всички предприятия от групата са обособени зони и стаи за почивка, осигурени са условия за спортни дейности, които се финансират от дружествата. В част от дружествата са сформирани спортни отбори в различни колективни спортове, в които всеки служител има възможност да се включи.
- За заетите в предприятията от групата лица са сключени застраховки като застраховка „Живот", „Трудова злополука" и „ Злополука и общо заболяване".
- Прилага се политика за постоянно насърчаване на обучението и квалификацията - във всички дружества от групата се организират и провеждат въвеждащи обучения, курсове за придобиване на професионална квалификация и/или обучения за повишаване на квалификацията.
- За работници и служители, желаещи да повишат своето образование и квалификация по професия в сферата на дейност на предприятието, по-големите предприятия от Групата поемат стойността на 50 % от семестриалните такси за съответното висше учебно заведение.
- По-големите предприятия работят в партньорство с професионални средни технически учебни заведения в съответния град като осигуряват условия за провеждане на дуална форма на обучение (обучение чрез работа) с ученици от 11-ти и 12-ти клас и предоставят стипендии за обучение на ученици от 8-ми до 10-ти клас.
- Въпросите, свързани с качеството, околната среда, здравето и безопасността имат първостепенно значение и с тази цел основните предприятия поддържат и развиват интегрирани системи за управление в съответствие с изискванията на водещи международни стандарти по управление на качеството (ISO 9001:2015), околната среда (ISO 14001:2004), здравето и безопасността (OHSAS 18001:2007), с активното участие на висококвалифицирани и специалисти и инженери.
- Стара планина холд АД и предприятията от групата ежегодно подпомагат развитието на местната общност чрез финансиране на различни спортни и социални организации, културни мероприятия, изграждането на инфраструктурни обекти в партньорство със съответната общинска власт и участват в социално и обществено значими дарителски акции.

Основни дейности, извършени през 2022 година

През 2018 година Стара планина холд АД участва с 25 % от капитала в учредяването на Медицински център за превенция на здравето който извършва ранна диагностика, лечение, рехабилитация и профилактика на заетите лица в предприятията от групата.

Дейностите, които са извършени през отчетния период са ежегодни. Те включват оценка и преоценка на риска на работните места, мониторинг на здравното състояние на персонала, анализ и препоръки за действие и нерисково поведение на работното място с цел превенция на риска и намаляване на заболеваемостта; обучение и професионална квалификация, както и предвидените в политиките стимули и бонуси.

Машиностроителните предприятия влагат допълнителни средства за осигуряване на специалисти в производството. За работници и служители, желаещи да повишат своето образование и квалификация по професия в сферата на машиностроенето, ръководствата на тези дружества предлагат сключване на договор за повишаване на квалификацията. Изплащат се стипендии на студенти и ученици в професионални училища, покрива се 50% от таксата за висше образование на служители в специализирани университети, организират се стажове и практики на територията на предприятията.

Предприятията традиционно подпомагат местни структури при финансирането на различни социални, спортни и културни събития.

Стара планина холд АД участва ежегодно в обществено значими дарителски акции. От 2003 година холдингът участва редовно в благотворителната акция „Българската Коледа", провеждана под егидата на Президента на Република България. Ежегодно Стара планина холд АД прави парично дарение за обявената от Президента на Република България инициатива „Подкрепи една мечта" за организиране на абитуриентски бал на младежи в неравностойно

положение. Стара планина холд АД участва ежегодно в благотворителната акция „Великден за всеки", провеждана от Българския червен кръст под патронажа на Омбудсмана на Република България и като главен спонсор на национално изложение „Изобретения. Трансфер. Иновации."

Разходи за социални дейности *(хил. лв.)*

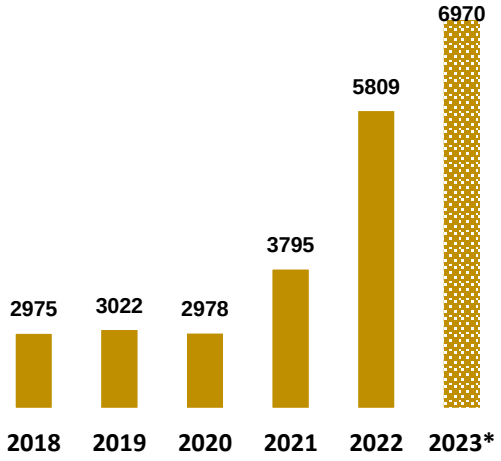

** прогноза*

През 2022 година общата стойност на разходите за социални дейности отчита ръст от 53.1% спрямо предходната година и увеличение спрямо прогнозните очаквания от 2021 г. от 43.47%. Предвиждаме през 2023 година разходите за социални дейности да нараснат с 20 % спрямо 2022 година.

Активното прилагане на политиките във връзка с устойчивото развитие на предприятията водят до създаване на по-благоприятна социална среда и по-добро качество на живот на заетите, създаване на необходимите условия и предпоставки за изпълнение на професионалните задължения на персонала, овладяване на добрите производствени практики, мотивация и удовлетворение от условия на труд и заплащане.

Бъдещи цели и предстоящи задачи

Стара планина холд АД и предприятията от групата ще продължат да провеждат социално-отговорна политика по регулиране въпросите на труда и заетостта, като обръщат приоритетно внимание на нейните социални аспекти.

В изпълнение на дългосрочните политики по отношение на човешките ресурси предприятията ще продължат прилагането на корпоративната социална отговорност и на техните вече утвърдени традиции в социалната сфера и добрите практики за постигане на социалните цели.

Следвайки утвърдената политика и бизнес програми, голяма част от дейностите в социалната сфера ще бъдат насочени към запазване на висококвалифицираните специалисти и квалифицираните работници и като цяло към създаде висока ефективност на всяко работно място.

През 2023 г. ще продължат дейностите по мониторинг на здравното състояние на наетите лица, насърчаване на безопасно поведение на работното място; обучение, повишаване на квалификацията и придобиване на правоспособност; подобряване условията на труд и постоянен мониторинг и контрол на факторите на работната среда.

Развитието на корпоративната култура цели изграждане и поддържане на силна мотивация, творческа среда в колектива, здрав морално-психологичен климат и увереност в бъдещето.

Рискове, които биха довели до неблагоприятно въздействие върху служителите

Корпоративните ръководства на предприятията от групата на Стара планина холд АД се стремят към максимална удовлетвореност на служителите. Влошаването на икономическата конюнктура в страната и флуктуациите на пазарите, на които оперира нашият бизнес, биха довели

до дестабилизиране на дружествата и от там до намаляване ефективността от провежданата социална политика.

Ние предприемаме мерки, за да гарантираме здравето и работоспособността на заетите лица, за непрекъснатост на нашия бизнес и дейностите, свързани с регулаторните задължения.

Политики относно продуктите и контрагентите на предприятията от групата на Стара планина холд АД

- Дружествата от групата на Стара планина холд АД последователно прилагат политика, насочена към повишаване нивото на качество и гарантиране на безопасността на произвежданите продукти, които да удовлетворяват нарастващите потребности на клиентите. Регулярно се извършват съвместни анализи между отделите по продуктово планиране, проектиране, инженеринг и осигуряване на качеството, от една страна, и отделите по продажби и маркетинг, за да бъдат подобрени разработката на продукти, функционалността и качеството.
- Дружествата от групата на Стара планина холд АД прилагат системи за управление на качеството и осъществяват производствената си дейност в съответствие с най-високите стандарти, приложими за съответното производство.
- Дружествата от групата на Стара планина холд АД прилагат правила за конфиденциалност и защита на търговската информация и личните данни с оглед защита на клиенти, бизнес партньори и други заинтересовани лица.
- Дружествата от групата на Стара планина холд АД предоставят на своите партньори коректна и навременна информация относно основните бизнес правила, продуктите, услугите и технологиите и насърчават лоялните работни и бизнес практики в съответствие с приетите правила за етично бизнес поведение и действащата регулация.
- Дружествата от групата на Стара планина холд АД изискват от своите клиенти и доставчици да спазват основни международно признати антикорупционни стандарти и такива в областта на корпоративната етика, опазване на околната среда, защита правата на човека с цел установяване на устойчиво партньорство.
- Дружествата от групата на Стара планина холд АД осъществяваме дейност само с доставчици, които изпълняват социалните си отговорности в областите: чисти доставки, съответствие с нормативните изисквания и социалните норми, информационна сигурност и зачитане на правата на човека, труда и безопасните и здравословни условия на труд.

Въпроси, свързани с правата на човека

Корпоративната политика на Стара планина холд АД и дружествата от групата е подчинена на принципа за зачитане и спазване на правата на човека, без никакви различия, основани на пол, раса, народност, етническа принадлежност, гражданство, произход, религия, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено, обществено или друго положение.

Подкрепяме принципите на Всеобщата декларация на ООН за правата на човека, Декларацията на Международната организация на труда (МОТ) за основните права и права на работното място, Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека, приети от Съвета на ООН по правата на човека през юни 2011 г. и ги прилагаме в установените трудово-правни отношения с нашите работници и служители.

В групата на Стара планина холд АД не се допуска дискриминация на работното място, в отношенията с бизнес контрагенти – доставчици и клиенти, както и в отношенията с всички групи заинтересовани лица, основани на дискриминация по какъвто и да е признак.

Въпроси, свързани с борбата са корупцията и подкупите

Корпоративната политика на Стара планина холд АД и дружествата от групата е основана на принципа за спазване на високи етични стандарти във всички аспекти и направления на корпоративните и бизнес дейности и последователно прилагане на политика на прозрачност. Не се допускат и не се толерират каквито и да е форми на корупционни действия, включително подкуп.

Ръководството и служителите на Стара планина холд АД и дружествата от групата прилагат последователно правилата за поведение, заложени в приетите Етични кодекси и отговорните работни и бизнес практики в съответствие с приетите правила за етично бизнес поведение и действащата регулация. Приетите стандарти в етичния кодекс се отнасят по еднакъв начин до всички лица, с които предприятията имат или може да имат взаимоотношения, като акционери, потенциални инвеститори, финансови анализатори и други заинтересувани лица.

В Стара планина холд АД и дружествата от групата се извършва строга счетоводна отчетност, която подлежи на годишен вътрешен и външен независим одиторски контрол. Всички транзакции се оценяват предварително и подлежат на одобрение от съответното корпоративно ръководство.

Стара планина холд АД има Политика за сделки със заинтересовани и свързани лица, Процедура за избягване и разкриване на конфликти на интереси и Политика за предоставяне и разпространяване на информация. Те се прилагат в съответствие с нашия бизнес модел и в интерес на правата на служителите и всички групи заинтересовани лица. Всички процеси и процедури се провеждат по начин, който изключва всякакви форми на корупция в дружествата от групата.

През 2022 г. не са установени ограничения на посочените по-горе права, свързани с решения и действия на дружества от Групата на Стара планина холд АД.

Дружествата не прилагат политика на многообразие по отношение на управителните си органи във връзка с аспекти, като възраст и пол. Структурата на управление е определена в уставите на дружествата. Изборът на членовете на съвета на директорите е право и прерогатив на акционерите.

Оповестявания във връзка с таксономията

С Регламент 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции (Регламент 2020/852), се установяват критериите, определящи дали дадена икономическа дейност се квалифицира като екологично устойчива, за целите на установяването на степента на екологична устойчивост на дадена инвестиция.

В Регламента са определени шест екологични цели:

а) смекчаване на изменението на климата;

б) адаптиране към изменението на климата;

в) устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси;

г) преход към кръгова икономика;

д) предотвратяване и контрол на замърсяването;

е) защита и възстановяване на водното биоразнообразие и на водните екосистеми.

В екологичните си програми дружествата от Групата на Стара планина холд АД са заложили и устойчиво се стремят към постигане на следните цели, относими към дейността на дружествата:

- смекчаване на изменението на климата;
- адаптиране към изменението на климата;
- преход към кръгова икономика;
- предотвратяване и контрол на замърсяването;

Въз основа на разпоредбите на Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 на Комисията от 6 юли 2021 г. беше направена преценка относно допустимите за таксономията икономически дейности, свързани с първите две екологични цели (смекчаване на изменението на климата и адаптиране към изменението на климата) в съответствие с чл. 8 от Регламент (ЕС) 2020/852, в рамките на Стара планина холд АД и дружествата от групата.

Разгледахме подробно икономическите дейности на всички дружества от групата на Стара планина холд АД – като самостоятелни икономически дейности и като отделни дейности, включени в обхвата на дейността на дружествата, включени в консолидацията в контекста на допустимите за таксономията дейности съгласно Приложение I (смекчаване на изменението на

климата) и Приложение II (адаптиране към изменението на климата съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 на Комисията от 6 юли 2021 година дейности и на базата на изключенията за отчетния период съгласно чл. 10 от Делегиран Регламент (ЕС) 2021/2178.

Като изцяло таксономично допустими икономически дейности са представени икономическата дейност на Елхим-Искра АД съгл. 3.4. от приложенията към Делегиран регламент (ЕС) 2021/2139 на Комисията от 4 юни 2021 г.: производство на акумулаторни батерии и икономическата дейност на СПХ Инвест АД – съгласно 7.7. от приложенията: придобиване и притежаване на сгради. Икономическите дейности на Стара планина холд АД, М+С Хидравлик АД, ХЕС АД, Фазан АД, Боряна АД и Устрем АД като цяло не попадат в обхвата на дейностите, регламентирани с Делегиран регламент 2021/2139, респективно – в обхвата на таксономията, с изключение на отделни дейности, които са изрично посочени в представените изчисления на дела от консолидирания оборот, капиталови разходи (Capex) и оперативни разходи (Opex) за отчетния период 2022 г., които са свързани с допустими по таксономия икономически дейности, свързани с първите две екологични цели. Тези отделни дейности също попадат в описанието на дейностите в Таксономията на ЕС и се преценяват като спомагателни за Групата на Стара планина холд АД, поради което за тях е приложен същия подход на преценка и те са включени и оповестени в представянето на ключовите показатели.

Ние разгледахме нашите дейности на базата на изключенията за отчетния период съгласно чл. 10 от Делегиран Регламент (ЕС) 2021/2178, предвид което всички показатели са представени като съотношения, свързани единствено с таксономично допустими дейности. В тази връзка обръщаме внимание на обстоятелството, че с оглед текущото преразглеждане и актуализиране на разбиранията на Европейската комисия относно обхвата на таксономията, е възможно в последствие и в следващите ни отчети да направим преоценка на отчитането на дела от консолидирания оборот, капиталови разходи (Capex) и оперативни разходи (Opex).

Въз основа на извършения анализ представяме дела от консолидирания оборот, капиталови разходи (Capex) и оперативни разходи (Opex) за отчетния период 2022 г., които са свързани с допустими по таксономия икономически дейности, свързани с първите две екологични цели (смекчаване на изменението на климата и адаптиране към изменението на климата) в съответствие с чл. 8 от Регламента за таксономията Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 година за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088, и чл. 10, ал. 2 от чл. 8 от Делегирания акт Регламент (ЕС) 2021/2139 от 4 Юни 2021.

КПР, свързан с оборота (КПР за оборота)

Показател	Нетен консолидиран оборот в хил. лв.	Частта от нетния оборот, която произтича от продукти или услуги, включително нематериални, свързани с допустмиза таксономията икономически дейности	Относителен дял в %	Продукти или услуги, включително нематериални, свързани с допустими за таксономията икономически дейности
Нетен консолидиран оборот в хил. лв. /нетни приходи от продажби/	**375 256**	**46 349**	**12.35 %**	4.1 Производство на електроенергия чрез технология за слънчева фотоволтаична енергия; 5.5 Събиране и превоз на неопасни отпадъци на фракции, разделени при източника; 7.7. Придобиване и притежаване на сгради; 3.4. Производство на акумулаторни батерии.

Показателят, свързан с оборота е изчислен като съотношение между консолидираните нетни приходи от продажби на СТАРА ПЛАНИНА ХОЛД АД, съгласно годишния консолидиран финансов отчет към 31.12.2022 година и частта от нетния оборот на дружествата, включени в консолидацията, която произтича от таксономично допустимите икономически дейности, посочени в таблицата.

КПР, свързан с капиталовите разходи (КР) (КПР за КР)

Показател	Добавки към материалните и нематериалните активи преди амортизация и други преоценки, включително тези, произтичащи от преоценки с повишаване на стойността и обезценки, като се изключват измененията на справедливата стойност;	Частта от капиталовите разходи, които са: а) свързани с активи или процеси, отнасящи се до допустими за таксономията дейности; б) част от план за разширяване на съобразени с таксономията икономически дейности или за създаване на възможност за това допустими за таксономията дейности да станат съобразени с таксономията при определените условия; в) свързани със закупуването на продукция от допустими за таксономията икономически дейности и отделни мерки, спомагащи за това целевите дейности да станат нисковъглеродни или да доведат до намаление на парниковите газове	Относителен дял в %	Продукти или услуги, включително нематериални, свързани с допустими за таксономията икономически дейности
Капиталови разходи в хил. лв.	**26 022**	**2 269**	**8.72%**	5.3 Изграждане, разширяване и експлоатация на системи за събиране и пречистване на отпадъчни води; 5.5 Събиране и превоз на неопасни отпадъци на фракции, разделени при източника; 7.2 Ремонт (обновяване) на съществуващи сгради; 7.4. Монтаж, поддръжка и ремонт на станции за зареждане за електрически превозни средства в сгради (и на места за паркиране, свързани със сгради); 3.4. Производство на акумулаторни батерии; 4.1 Производство на електроенергия чрез технология за слънчева фотоволтаична енергия.

Показателят, свързан с капиталовите разходи е изчислен като съотношение между сбора на капиталовите разходи на дружествата, включени в консолидацията и частта от тези разходи, която произтича от таксономично допустимите икономически дейности, посочени в таблицата.

КПР, свързани с оперативните разходи (ОР) (КПР за ОР)

Показател	Преки некапитализирани разходи, свързани с научноизследователска и развойна дейност, мерки за ремонт на сгради, краткосрочни лизинги (наеми),	Частта от оперативните разходи, които са: а) свързани с активи или процеси, отнасящи се до допустими за таксономията икономически дейности, включително обучение и други потребности за адаптирането на човешките ресурси, както и преките	Относителен дял в %	Продукти или услуги, включително нематериални, свързани с допустими за таксономията икономически дейности

	поддръжка и ремонт, както и всички други преки разходи, свързани с текущото обслужване на активите от категорията имоти, машини и съоръжения, които са необходими, за да се обезпечи непрекъснатото и ефективно действие на тези активи	некапитализирани разходи, които представляват научноизследователска и развойна дейност; б) част от плана за КР за разширяване на съобразени с таксономията икономически дейности или към създаването на условия за това допустими за таксономията икономически дейности да станат съобразени с таксономията по предварително определен график; в) свързани със закупуването на продукция от допустими за таксономията икономически дейности и отделни мерки, спомагащи за това целевите дейности да станат нисковъглеродни или да доведат до намаление на парниковите газове, както и отделни мерки за ремонт на сгради при условие че тези мерки се прилагат и въвеждат в действие в срок от 18 месеца		
Оперативни разходи хил. лв.	**29 295**	**18 725**	**63.92%**	5.5 Събиране и превоз на неопасни отпадъци на фракции, разделени при източника; 6.5 Транспорт с мотоциклети, леки пътнически автомобили и търговски превозни средства; 6.6 Услуги за товарен автомобилен транспорт; 7.2 Ремонт (обновяване) на съществуващи сгради; 7.4. Монтаж, поддръжка и ремонт на станции за зареждане за електрически превозни средства в сгради (и на места за паркиране, свързани със сгради)

Показателят, свързан с оперативните разходи е изчислен като съотношение между сбора на оперативните разходи на дружествата, включени в консолидацията, които са свързани с научноизследователска и развойна дейност, мерки за ремонт на сгради, краткосрочни лизинги (наеми), поддръжка и ремонт, както и всички други преки разходи, свързани с текущото обслужване на активите от категорията имоти, машини и съоръжения, които са необходими, за да се обезпечи непрекъснатото и ефективно действие на тези активи и частта от тези разходи, която произтича от таксономично допустимите икономически дейности, посочени в таблицата.

III. Важни събития, настъпили от началото на годината

След датата на годишното счетоводно приключване на ръководството на Стара планина холд АД не са известни важни и съществени събития, които биха могли да повлияят на инвеститорския интерес с изключение на продължаващия военен конфликт в Украйна, който увеличава рисковете, свързани с осигуряване на доставките на материали, както и с реализацията на готова продукция към партньори, свързани със засегнатия регион.

IV. Предвиждано развитие на групата

2022 година изправи света пред нови сериозни предизвикателства, породени както от последствията на ковид-пандемията, така и от продължаващия военен конфликт в Украйна. Повишаването на цените на суровините, горивата и енергоносителите като цяло, затрудненатa логистика, силният инфлационен натиск, както и продължаващия процес на налагане на взаимни санкции между САЩ и ЕС, от една страна, и Русия, от друга, обективно повлияха на икономиката не само в Европа, но и в глобален мащаб. В национален план дейността на индустрията през

цялата година беше и продължава да бъде силно засегната от ескалиращата политическа нестабилност.

На този фон консолидираните приходи от продажби на дружествата от Групата на Стара планина холд АД за първото полугодие на 2022 година достигнаха 183.4 млн. лева като отчетоха ръст от 39.6 % спрямо продажбите през същия период на 2021 година и увеличение с близо 80 % над отчетените продажби през първото полугодие на 2020 година.

През второто полугодие на 2022 година отчетохме приходи в размер на 191.86 млн. лева, с което постигнахме ръст от 30.81 % спрямо второто полугодие на предходната година и увеличение от 96.65 % спрямо второто полугодие на 2020 г.

Годишните консолидирани продажби на предприятията от групата достигнаха 375.3 млн. лева, с което приходите от продажби към 31.12.2022 година отчитат ръст от 34.81 % спрямо продажбите през 2021 година и увеличение с 87.60 % спрямо отчетените продажби през 2020 година.

Нетни приходи от продажби

(по тримесечия, хил. лева)

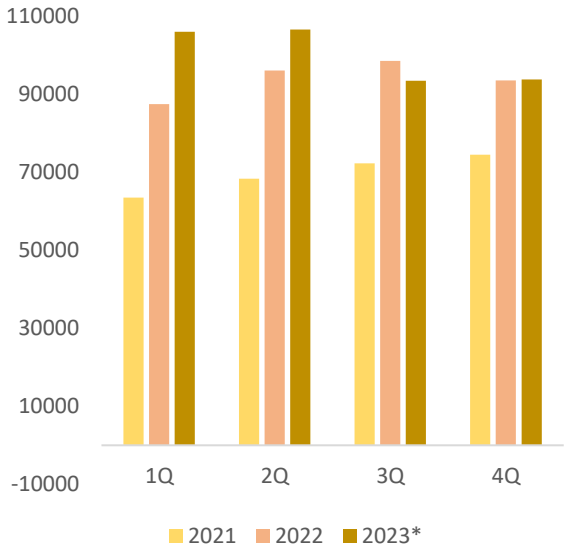

** прогноза*

Формирането на печалбата на холдинга е процес, който е силно зависим от състоянието и нагласите на нашите пазари. Независимо от ръста в цените на суровините, горивата и енергоносителите като цяло, затруднената логистика, силният инфлационен натиск, брутната печалба на групата за 2022 година е в размер на 51.4 млн., което представлява ръст от 55.61 % спрямо отчетената брутна консолидирана печалба за предходната година и увеличение от близо 120 % спрямо брутната консолидираната печалба за 2020 година.

Равнището на нашия износ е в пряка зависимост от пазарите, на които продава групата – основно в Европейския съюз. През 2022 година успяхме да задържим основните си пазари, а очакванията на основните ни клиенти са за увеличаване на нивата на поръчките. Предвиждаме през 2023 година ръстът в консолидираните приходи от продажби да продължи, макар и със значително по-бавни темпове.

Отчетените резултати през първите месеци на 2023 година ни дават основание да повишим прогнозата си за продажбите през първото тримесечие на 2023 година като очакваме те да достигнат 105.9 млн. лв. С този резултат ще отчетем ръст от над 21 % спрямо същия период на 2022 г. и увеличение от над 67 % спрямо първото тримесечие на 2021 г. Очакваме приходите за първото полугодие на 2023 г. да постигнат ръст от над 15 % спрямо същия период на предходната година. Стара планина холд АД предвижда консолидираните приходи от продажби през 2023 година да надхвърлят 399 млн. лева, което означава ръст от 6.4 % спрямо 2022 година и увеличение от над 43 % спрямо 2021 година.

Възможно е нашите прогнози да не бъдат достигнати поради влиянието на външни фактори. Икономиката на ЕС продължава да бъде изложена на рискове, като освен голямото сътресение, предизвикано от ограничителните мерки срещу пандемията, негативно влияние оказват и други фактори като нарушените вериги на доставки, цените на и обезпечеността с енергийни ресурси, нарушаването на търговския баланс на както и влиянието на финансово-икономическите рестрикции, наложени от ЕС и САЩ във връзка с кризата в Украйна.

И през 2023 година ще бъдем водени от целта да постигаме европейско и световно ниво на качество, производителност и рентабилност на дейността си, с което да запазим основните и да разширим присъствието си на нови пазари. Устойчивото постигане на добър финансов резултат при очакваните продажби ще продължи да бъде основна задача за повишаване на пазарната капитализация на дружествата от групата, с оглед гарантиране вложенията на акционерите и тяхната доходност.

В този контекст от нас ще продължи да се изисква да предлагаме конкурентни цени, индивидуален подход към клиента, високо качество и оперативни срокове на доставка.

Предприятията ни планират инвестиции, които да доведат до въвеждането на нови продукти, по-висока производителност и съответно по-добро заплащане на заетите лица. Инвестициите в цялата група на Стара планина холд АД през 2022 година достигнаха 23.3 млн. лева, предназначени основно за технологично обновяване и иновации, инфраструктурни подобрения и зелен преход, включително изграждане на собствени фотоволтаични системи от няколко дружества.

** прогноза*

През 2023 година планираме да продължим своята инвестиционна политика, като очакваме инвестициите да отбележат макар и слаб ръст от 2 % спрямо инвестициите за 2022 година. Планираните инвестиции в основната си част са предназначени за ново технологично оборудване и реконструкция, за нови технологии за цифровизация на процесите, за зелен преход и разширяване на производствените възможности с оглед повишаване на производителността и качеството на произвежданата продукция и намаляване на себестойността, оптимизация на производствения процес и стимулиране на заетите лица.

Предприятията планират участие по действащи и нови европейските оперативни програми с финансиране по линия на механизма за възстановяване и устойчивост и програми, имащи за цел развитие на човешките ресурси и повишаване на конкурентоспособността.

Постигането на добър финансов резултат при очаквания обем продажби е основна задача за осигуряване на стабилност и гарантиране вложенията на акционерите и тяхната доходност.

V. Научноизследователска и развойна дейност

Стара планина холд АД не извършва самостоятелна научноизследователска и развойна дейност. Холдингът оказва подкрепа на предприятията от групата в осъществяване на тяхната научноизследователска и развойна дейност, която е неотменна част от годишните бизнес планове на дружествата.

В основните предприятия от групата функционират самостоятелни направления, дирекции, отдели и лаборатории, които последователно развиват дейности по усъвършенстване на производството, разработване и внедряване на нови продукти в масово производство, както и нови производствени методи и технологии.

И през 2022 година основните цели на звената, осъществяващи развойна дейност в дружествата от групата бяха насочени към задоволяване на нарасналите изисквания и все по-големите очаквания на клиентите по отношение на качество, цена и многообразие на предлаганите продукти.

Основни постижения на дружества от групата на Стара планина холд АД през 2022 година в областта на научно изследователската и развойната дейност

М+С Хидравлик АД

С цел оптимизация на производствените процеси – намаляване на времето за производство и повишаване на качеството бяха

- въведени в производството високопроизводителни машини – стругове и центри с CNC управление, които позволяват влагането в производството на високопроизводителни инструменти с повишени режими на рязане и по този начин значителни се намалява времето за производство;
- въведена роботизация на процес на струговане на детайл Плоча опорна и Плоча разпределителна и доставен манипулатор за „стара бояджийна";
- внедрени нови прецизни уреди за контрол, установка за контрол на въртящия момент на двойката и машина за надписване съгласно изискванията на документацията и отчасти на клиентите;
- внедрени нови миячни машини, както и установка за изчеткване на валове;
- въведен в експлоатация уред за проверка чистотата на детайлите след измиване;
- въведени модерни винтозавиващи устройства, които гарантират качествено завиване на винтовете на хидравличните изделия;
- въведена полу-автоматизирана линия за монтаж и опаковка на масови мотори MP/MR.

Започна проучване за внедряване и реализиране на технологичен процес за карбонитриране на детайли от хидромотори.

Експериментирани са и са внедрени в производството нови препарати за измиване и нови охлаждащи течности. Осигурени бяха качествени фрези червячни - клас AA-DIN 3968 за фрезоване шлиците на изходящи валове SH, MS, MT, MV и за фрезоване външния профил на детайл „Ротор".

Хидравлични елементи и системи АД

В предприятието функционират съответни направления и звена, които развиват дейности по усъвършенстване на производството, разработване и усвояване на нови продукти.

И през 2022 година основните цели на звената, осъществяващи развойна дейност бяха насочени към задоволяване на нарасналите изисквания на клиентите с разработване на нови типове продукти; усъвършенстване на технологията на производство с цел повишаване на качеството на досега произвежданата гама; оптимизация на технологичния и производствен процес с цел снижаване себестойността на продуктите и конкурентно ценово присъствие на пазара.

Всички направления на научноизследователските дейности, осъществявани от предприятието са в съответствие със стратегията за устойчиво развитие на дружеството.

- През 2022 година в ХЕС АД са разработени и произведени над 40 нови модела хидравлични цилиндри и още толкова модификации на съществуващи, като се очаква по-голямата част от тях да влязат в регулярно производство през 2023 година.
- По отношение на развойната дейност от технологична гледна точка през 2022 година в ХЕС АД беше въведен високо-технологичен процес за супер-финишна обработка на сферични повърхнини, който е заимстван от производството на изкуствени стави за медицината.

Елхим-Искра АД

През 2022 г. дейността на екипа по развойна дейност беше насочена към:

- Разработване на нови технологии и свързано с това внедряване на нови производствени мощности с основна цел повишаване на производителността и оптимизация на всеки етап от технологичния процес.
- Бяха внедрени в производство нова гама полутягови батерии от сериите ELT с панцерни плочи, използвани за автономно задвижване на превозни средства.
- Бяха разработени и внедрени в производство нови типове стационарни батерии тип OPzS моноблок за малки, средни и големи мощности, намиращи приложение в осигуряване на аварийно захранване в България и Европа.
- Бяха разработени и внедрени в производство нови типове соларни батерии тип ES OPzS, за малки средни и големи мощности, намиращи приложение в при изграждане на фотоволтаични паркове за производство на ел. енергия в България и Европа и Близкия Изток.

Елементите в модулните решения на Елхим-Искра АД тип ES OPzS ще бъдат изработвани в производствени мощности на дружеството, сертифицирани по ISO 9001; съвместими с изискванията на IEC 61427 за фотоволтаични енергийни системи; “Long Life” според класификацията на Eurobat; напълно съвместими с изискванията на IEC 60896-11 за вентилирани оловно-киселинни батерии и с изискванията за безопасност на EN 50272-2 за стационарни батерии. Изградената инфраструктура и тестова база на дружеството позволява пълно тестване на решенията, което води до бързо и ефективно монтиране и стартиране.

Българска роза АД

През 2022 г. целите на звеното осъществяващо развойна дейност бяха насочени към обновяване на рецептури и привеждане в съответствие, съгласно новите регулаторни изисквания относно забранени вещества в козметични продукти, оптимизация на технологията на производство и качество на произвежданите продукти, съобразяване с нуждите и изискванията на дистрибуторите в страната и чужбина.

През 2022 г. Дружеството взе участие в националния щанд, организиран от ИАНСМП, в рамките на Международното изложение за парфюмерия и козметика Beauty Eurasia 2022, което се проведе през м. юни в Истанбул.

Екипът от специалисти в отдел „Иновации“ и през 2023 г. ще бъде изправен пред нови предизвикателства. Задачите, заложени в бизнес програмата на дружеството предвиждат разработване на нова козметична серия в нисък ценови клас; разширяване на съществуващите козметични серии с нови продукти, продиктувани от нуждите и търсенията на нашите клиенти; разработване на продукти под собствена марка по конкретно задание на клиент.

Изявление относно влиянието на Ковид-19

Настоящото изявление е по препоръка на ESMA от 11.03.2020 г. към участниците на финансовите пазари във връзка с влиянието на Ковид-19.

Стара планина холд АД и дружествата от Групата предприехме мерки, които се прилагат устойчиво вече трета година, за да гарантират здравето и работоспособността на заетите лица, непрекъснатостта на нашия бизнес и дейностите, свързани с регулаторните задължения. В периода след 13.03.2020 г. и до края на 2022 г. предприятията от групата на Стара планина холд АД продължават дейността си с променливи отклонения от установения режим на работа, при спазване на предпазните мерки за ограничаване на заразата и разпространението на Ковид-19.

Ефектът от ограничителните мерки, предприемани във връзка с Ковид-19 не е оказал съществено влияние на резултатите през 2022 г. и има затихващо значение, особено предвид повторното отваряне на китайската икономика, след като страната прекрати налагането на строгите си ограничения срещу разпространението на Ковид-19.

Потенциално подновяване на пандемични ограничения и евентуално затваряне на икономиката, както в страната, така и в отделни държави от Европа и света би представлявало сериозна пречка пред глобалния растеж.

VI. Акции на дружеството

1. Собствени акции. Обратно изкупуване

Общото събрание на акционерите на Стара планина холд АД, проведено на 16.05.2019 година прие решение за извършване на обратно изкупуване на до 3 % от общия брой акции, издадени от дружеството за срок не по-дълъг от 5 години и овласти съвета на директорите да определи конкретните параметри.

През 2022 г. Стара планина холд АД не е придобивало и не е продавало собствени акции.

Към 31.12.2022 година Стара планина холд АД притежава 225 337 броя собствени акции, представляващи 1.07 % от капитала на холдинга. 50 000 акции притежава и дъщерното дружество СПХ Инвест АД .

Съгласно разпоредбата на чл. 187а, ал. 3 от Търговския закон върху тези 225 337 броя акции се преустановява упражняването на всички права, включително и правото на глас до момента на тяхното прехвърляне.

През 2022 г. никое акционерно дружество от Групата не е придобивало или прехвърляло собствени акции.

Промяна в цената на акциите на дружествата

Акциите на Стара планина холд АД се търгуват на Основен пазар BSE, сегмент „Standard" на Българска фондова борса АД. Борсов код: SPH.

През 2022 година движението на цената на акцията на Стара планина холд АД беше променливо в граници между 8.00 лв. и 10.50 лв. В началото на 2022 година акцията беше на стойност от 10.10 лв. като достигна най-високото си ниво от 10.50 лв. на 3-ти юни, а най-ниската стойност от 8.00 лв. - на 6-ти октомври, за да затвори на 9.30 лв. в края на периода.

Средната борсова цена на една акция на Стара планина холд АД за последния работен ден на 2021 година е 10.10 лв., а за последния работен ден на 2022 година е 9.30 лв., което представлява понижение в цената на акцията от 7.92 %.

Пазарната капитализация на холдинга към 31.12.2022 година е 195.3 млн. лева при 212.1 млн. лв. към 31.12.2021 г.

Стара планина холд АД

Пазарна капитализация *(млн. лева)*

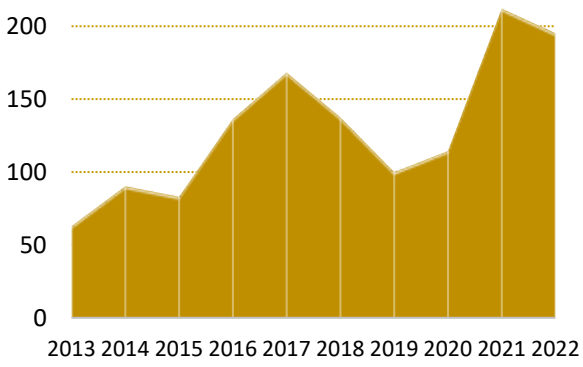

Цена (на затваряне) на една акция на в лева към края на годината

2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.

6.49	8.01	6.55	4.76	5.45	10.10	9.30

Четири от предприятията на холдинга са публични компании и тяхната пазарна капитализация се определя от фондовата борса. Това дава възможност да се пресметне съотношението между пазарната капитализация на холдинга и пазарната капитализация на неговите дялове. Традиционно цената на холдинга е по-ниска от общата цена на неговите дялове.

Пазарна капитализация *(млн. лева)*

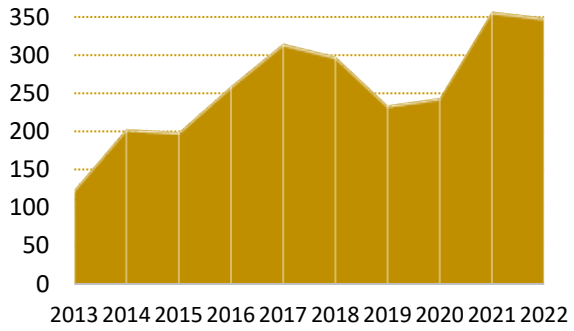

М+С Хидравлик АД

Цена (на затваряне) **на една акция на дружеството в лева към края на годината**

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
6.65	8.08	7.65	6.00	6.25	9.15	8.95

Пазарна капитализация *(млн. лева)*

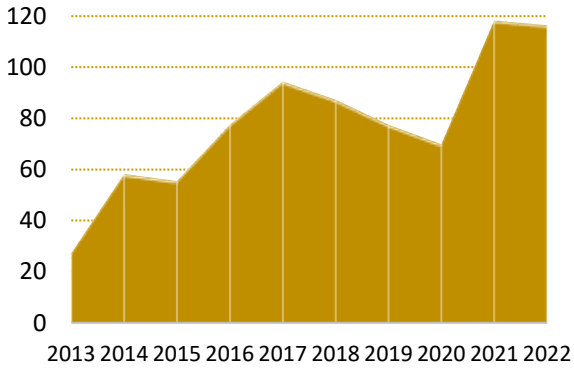

Хидравлични елементи и системи АД

Цена (на затваряне) **на една акция на дружеството в лева към края на годината**

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
4.27	5.19	4.80	4.26	3.84	6.50	6.40

Пазарна капитализация *(млн. лева)*

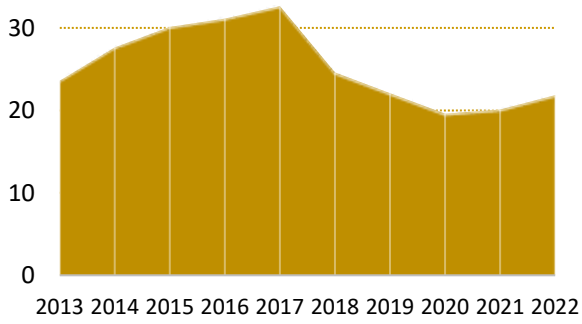

Елхим-Искра АД

Цена (на затваряне) **на една акция на дружеството в лева към края на годината**

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.24	1.30	0.98	0.88	0.78	0.80	0.87

Пазарна капитализация *(млн. лева)*

Българска роза АД

Цена (на затваряне) **на една акция на дружеството в лева към края на годината**

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
2.65	2.00	2.20	1.89	1.02	1.50	1.70

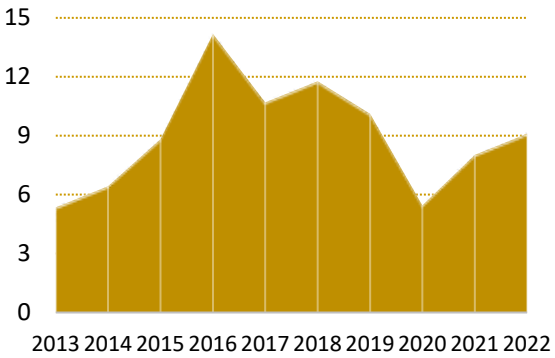

1. Дивидентна политика

Стара планина холд АД прилага политика на ежегодно разпределяне на дивиденти. Съветът на директорите предполага, че на редовното годишно общо събрание акционерите ще продължат традицията за разпределяне на част от финансовата печалба за дивидент.

За всяка година от своето съществуване Стара планина холд АД е изплащало дивидент. Общата сума на разпределения дивидент до финансовата 2021 г. вкл. е 42.522 милиона лева. Първоначалната инвестиция в холдинга има дивидентно покритие от 24.3 пъти.

Разпределени дивиденти от Стара планина холд АД *(в млн. лв.)*

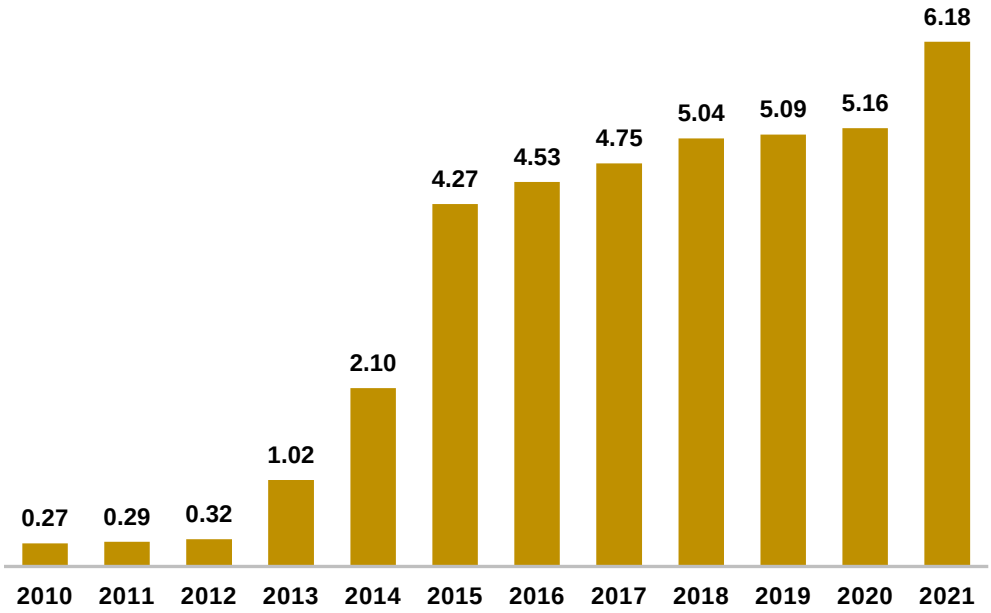

За приключените финансови години от своето съществуване предприятията от групата на Стара планина холд АД са разпределили дивиденти общо в размер на 215.56 милиона лева.

Разпределени дивиденти от цялата група общо *(в млн. лв.)*

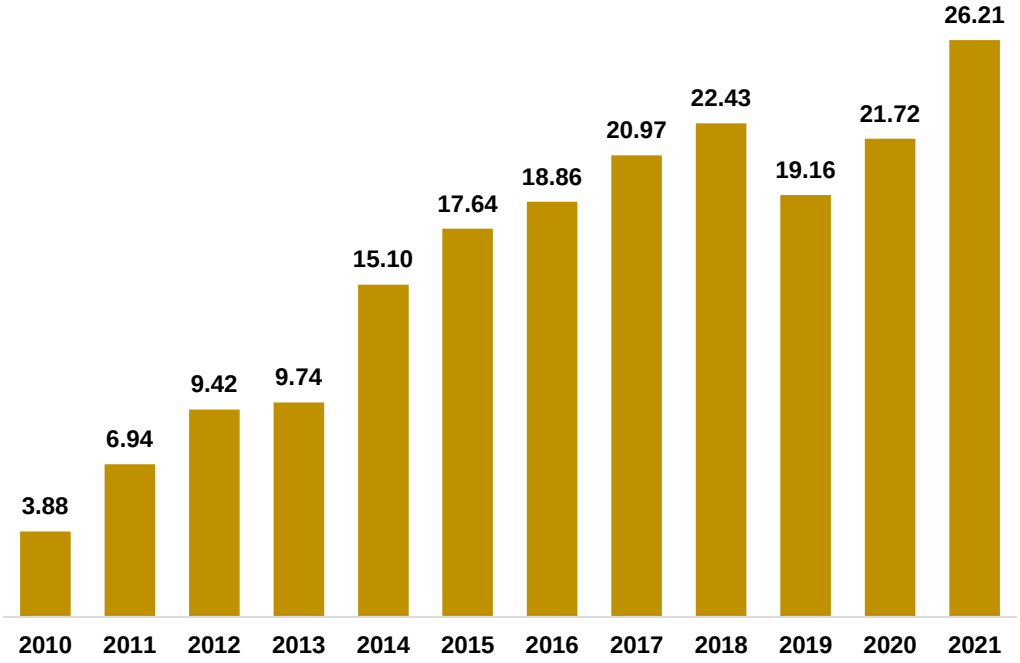

2. Клонове. Служители

Стара планина холд АД и дружествата от Групата нямат регистрирани клонове в страната и чужбина.

Информация относно служителите е представена в раздел II на този доклад – Нефинансова декларация.

VII. Финансови инструменти, използвани от предприятието

1. Счетоводна политика

Съгласно действащото счетоводно законодателство в България, от началото на 2003 г. Стара планина холд АД прилага Международните стандарти за финансови отчети.

Консолидираният финансов отчет на Стара планина холд АД към 31.12.2022 г. е изготвен в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансови отчети, както са одобрени от Европейския съюз.

Цялата счетоводна политика на дружеството е описана в обяснителните бележки, представени към консолидирания годишния финансов отчет към 31.12.2022 г.

Инвестициите в предприятията от групата са отчетени и представени по метода цена на придобиване в индивидуалния отчет на Стара планина холд АД.

Основна дейност на дружеството е покупко-продажбата и управление на дялове. Основната част от приходите за 2022 година са формирани от приходите от дивиденти. Този текущ доход в основната си част се използва за финансиране на предприятията от портфейла на холдинга, посрещане на ангажиментите по приетата дивидентна политика, както и за административни нужди.

През отчетната година счетоводната политика на дружеството не е променяна от предходния отчетен период. Не са установени грешки, както за текущия, така и за предходни отчетни периоди. Поради това не са отразявани промени в резултат на грешки.

2.Финансови инструменти

Най-голямо перо в използваните от предприятието финансови инструменти заемат участията на Стара планина холд АД в дъщерните и асоциираните предприятия.

Финансовите инструменти на дружеството са подробно описани в обяснителните бележки, представени към консолидирания годишен финансов отчет към 31.12.2022 г.

Характерно за инвестициите на Стара планина холд АД (борсов код SPH) в дъщерни и асоциирани предприятия е, че четири от тях са публични дружества, чиито акции са приети за търговия на Българската фондова борса: Хидравлични елементи и системи АД (борсов код HES), М+С Хидравлик АД (борсов код MSH), Елхим Искра АД (борсов код ELHM) и Българска роза АД, (борсов код ROZA).

На следващо място по значимост са предоставените заеми на дружествата от портфейла на Стара планина холд АД. Те са отразени по номиналната стойност на възникване. Към края на отчетния период няма данни за наличие на обстоятелства за обезценка на вземанията по тях и такава не е правена.

Политиката на Стара планина холд АД относно управлението на финансовите ресурси е насочена основно към управление на предприятията от портфейла. Свободните парични средства се насочват към финансиране на дружествата.

3. Ликвидност

Предвид спецификата на дейността основната маса на входящите парични потоци по принцип се формира от получени дивиденти, а на изходящите – за изплащане на дивиденти на акционерите, покупка на акции, и за плащане на административните разходи, свързани с издръжката му.

Дългосрочна политика на корпоративното управление на Стара планина холд АД е да използва свободния паричен ресурс за финансиране на проекти на дружествата от портфейла си.

Дружеството не е поело ангажименти за извършване на капиталови разходи към края на отчетния период.

4. Експозиция на предприятието по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток

Ръководството следи за цялостния риск и осигурява начини да неутрализира потенциалните отрицателни ефекти върху финансовите показатели на дружеството.

Естеството на финансовите инструменти, използвани от предприятието показва, че пазарния риск не оказва голямо влияние върху финансовите резултати.

Рискът от промяна на пазарните цени на капиталови инструменти възниква от капиталови ценни книжа класифицирани като отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (ССДВД), държани с цел дългосрочна инвестиция.

Стара планина холд АД е предоставила заеми на предприятия от своя портфейл, които са с дългогодишна неопетнена кредитна репутация, което минимизира кредитния риск.

Поради характера на финансовите инструменти, използвани от – Стара планина холд АД, ликвидния риск и лихвения риск и рискът на паричния поток също са сведени до минимум.

Подробна информация относно рисковите фактори, на които са изложени Стара планина холд АД и дружествата от групата е представена в раздел I, точка 4. от настоящия доклад.

VIII. Декларация за корпоративно управление

1. Национален кодекс за корпоративно управление

Стара планина холд АД прилага своя дългосрочна програма за добро корпоративно управление. Програмата осъществява инициативи в няколко основни направления, изпълнението на които е подчинено на нейните приоритетни цели:

- отговорност и независимост на корпоративното ръководство;
- защита правата на акционерите;

- обезпечаване на равнопоставено отношение към всички акционери (включително миноритарните и чуждестранните акционери);
- обезпечаване признаването на правата на лицата, заинтересувани от управлението и устойчивото развитие на дружеството и насърчаване на сътрудничеството с тях;
- осигуряване на своевременно и точно разкриване на изискуемата по закон информация, свързана със Стара планина холд АД относно финансовото състояние, резултатите от дейността, собствеността и управлението на дружеството;
- подпомагане на стратегическото управление на Стара планина холд АД, ефикасния контрол върху дейността на съвета на директорите и отчетността му пред всички заинтересувани лица.

Публичните дружества от групата също са разработили и прилагат собствени дългосрочни програми за корпоративно управление, а дейността на непубличните дружества е съобразена с основните приоритети и насоки на корпоративната програма на Стара планина холд АД.

На 30.10.2007 г. Съветът на директорите на Стара планина холд АД, като взе предвид важната роля на съвременното корпоративно управление да съдейства за устойчивото развитие на националната икономика на Република България, воден от решимостта да продължи прилагането на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление, реши холдингът да извършва дейността си в съответствие с принципите и разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление (CGCode_July2021_BG.pdf (nkku.bg). Публичните дружества от групата също са присъединили към Кодекса.

2. Прилагане на Националния кодекс за корпоративно управление

Ръководството на Стара планина холд АД и управителните органи на публичните дружества от групата прилагат Националния кодекс на основата на принципа „спазвай или обяснявай". Прилагането на този принцип е основано на Препоръката на Европейската комисия от относно качеството на отчитане в рамките на корпоративното управление.

Главната насока при изпълнение на ангажиментите на кодекса беше привеждане на вътрешните актове на холдинга и публичните дружества от групата и цялостната им дейност в съответствие с изменящата се действаща нормативна уредба. Всички вътрешни документи на Стара планина холд АД, цитирани по-долу, могат да бъдат намерени в секция Корпоративно управление в интернет страницата на дружеството.

Стара планина холд АД участва в обсъждането на представените от компетентните органи проекти за изменение и допълнение или за нови нормативни актове в областта на публичното прилагане на ценни книжа. Като член на Националната комисия по корпоративно управление Стара планина холд АД участва чрез своя представител в обсъждането и приемането на промени в Националния кодекс за корпоративно управление, в сила от 1 юли 2021 година.

Глава първа. Корпоративни ръководства

Съветът на директорите на Стара планина холд АД и съветите на дружествата от групата насочват и контролират независимо и отговорно дейността на дружеството съобразно установените визия, цели, стратегии на дружеството и интересите на акционерите. Членовете на СД следят за резултатите от дейността на дружеството и при необходимост инициира промени в управлението на дейността. Съветът на директорите третира равнопоставено всички акционери, действа в техен интерес и с грижата на добър търговец. Членовете на Съвета на директорите се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност. Стара планина холд АД и дружества от групата имат приети и спазват свои Кодекси за етично поведение.

Съветът на директорите насърчава прилагането и съблюдава спазването от страна на дружествата от групата на възприетите принципи за устойчиво развитие, осигурява и контролира изграждането и функционирането на система за управление на риска; осигурява и контролира интегрираното функциониране на системите за счетоводство и финансова отчетност; дава насоки, одобрява и контролира изпълнението на бизнес плановете на дружествата от групата, сделките от съществен характер, както и други дейности, установени в устройствените му актове.

Съветът на директорите се отчита за своята дейност пред Общото събрание на акционерите. При предложения за избор на нови членове на Съвета на директорите се спазват принципите за съответствие на компетентност на кандидатите с естеството на дейността на дружеството. В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Съвета на директорите, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към дружеството и основанията за освобождаване.

Броят на членовете на Съвета на директорите на Стара планина холд АД и дружествата от групата е определен от устава на дружеството. Съставът на съветите е структуриран по начин, който гарантира професионализма, безпристрастността и независимостта на решенията във връзка с управлението на дружеството. Съветите на директорите са направили разделение на задачите и задълженията между своите членове. Независимите директори контролират изпълнителното ръководство и участват ефективно в работата на дружеството в съответствие с интересите и правата на акционерите. Председателят на Съвета на директорите е независим директор. Членовете на Съвета на директорите имат подходящи знания и опит, като след избирането им новите членове са запознати с основните правни и финансови въпроси, свързани с дейността на дружеството. Повишаването на компетентността и квалификацията на членовете на Съвета на директорите е постоянна практика, като тяхното обучение се насърчава. Последователността на мандатите осигурява ефективна работа на дружеството и спазването на законовите изисквания.

Членовете на Съвета на директорите разполагат с необходимото време за изпълнение на техните задачи и задължения. Правилникът за работа на Съвета на директорите определя максималният брой дружествата извън портфейла на Стара планина холд АД, в които членовете могат да заемат ръководни позиции, както и броят на последователните мандати на независимите членове. Такава практика е възприета и се прилага и от публичните дружества в групата.

Размерът и структурата на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите се определят от Общото събрание на акционерите. Те отчитат задълженията и приноса на всеки член, възможността за подбор и задържане на квалифицирани и лоялни членове, необходимостта от съответствие на интересите на членовете с дългосрочните интереси на дружеството. Възнаграждението на независимите членовете на Съвета на директорите е постоянно. Съгласно решение на акционерите то има и променлива част.

Редовните годишни общи събрание на акционерите на холдинга и публичните дружества от групата, проведени през 2021 година приеха нови Политики за възнагражденията на членовете на СД, които са в съответствие с промените в регулацията и имат за цел да способстват за реализиране на дългосрочните бизнес цели на компаниите и да насърчават поведение, което подкрепя създаването на стойност за акционерите, като в същото време осигурява конкурентно възнаграждение, което е достатъчно да привлече и задържи директори с качества, необходими за успешно управление и развитие на дружеството.

Политиките за възнагражденията определят принципите за формиране на размера и структурата на възнагражденията и дефинират конкретно допълнителните стимули, които са обвързани с ясни критерии и показатели по отношение на резултатите на дружествата в икономическата група. Информация за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите на холдинга и на публичните дружества от групата се разкрива в годишен доклад, който е самостоятелен документ към годишния финансов отчет на дружеството. Акционерите и заинтересованите лица имат осигурен лесен достъп до приетите политики за определяне на възнагражденията на членовете на съвета и докладите за изпълнението им, които се публикуват на електронната страница на дружеството. Дружествата от групата имат приети общи правила за членовете на съвета на директорите, в които се определят функциите и задълженията на съвета, редът за избор и освобождаване на членовете.

Съветът на директорите на Стара планина холд АД и съветите на публичните дружества от групата са приели процедури за избягване и разкриване на конфликти на интереси. Те задължават членовете да избягват и да не допускат реален или потенциален конфликт на

интереси, а при необходимост незабавно да разкриват конфликти на интереси и да осигуряват на акционерите достъп до информация за сделки между тях и дружеството или свързани с него лица. От друга страна, всеки конфликт на интереси в дружеството следва да се разкрива на Съвета на директорите. Стара планина холд АД и публичните дружества от групата нямат и не допускат сделки между дружеството и членовете на съвета на директорите и свързани с тях лица. Правилата на Стара планина холд АД относно избягване и разкриване на конфликт на интереси се прилагат и от непубличните дружества от групата.

Глава втора. Одит и вътрешен контрол

В съответствие с изискванията на действащото законодателство и въз основа на определените от него критерии, Стара планина холд АД и публичните дружества от групата имат създадени и функциониращи одитни комитети в състав, който отговаря на законовите изисквания и конкретните нужди на дружеството.

Одитният комитет осигурява надзор на дейностите по вътрешен одит и следи за цялостните взаимоотношения с външния одитор, включително естеството на несвързани с одита услуги, предоставяни от одитора на дружеството. Неговата дейност е насочена към повишаване ефективността на процесите по финансово отчитане, на системите за вътрешен контрол и за управление на рисковете.

Одитният комитет изготвя писмена препоръка, въз основа на която корпоративното ръководство на съответното публично дружество предлага на общото събрание за избор независим одитор, който да извърши проверка и заверка на годишните финансови отчети. При предложенията за избор на външен одитор се прилага ротационен принцип в съответствие с изискванията на относимата регулация.

Одитният комитет работи по свои правила за работа и график за дейност. Той осигурява надзор на дейностите по вътрешен одит и следи за цялостните взаимоотношения с външния одитор, включително естеството на несвързани с одита услуги, предоставяни от одитора на дружеството.

Глава трета. Защита правата на акционерите

Корпоративните ръководства на Стара планина холд АД и публичните дружества от групата гарантират равнопоставеното третиране на всички акционери, включително миноритарните и чуждестранните акционери и защитава техните права. Те улесняват упражняването на тези права в границите, допустими от действащото законодателство и в съответствие с вътрешните правила на дружеството. Корпоративните ръководства са осигурило информираност на всички акционери относно техните права, финансовите резултати на дружеството и корпоративните събития, чрез системата за разкриване на информация и електронната страница на дружеството.

Акционерите на холдинга и публичните дружества от групата имат достъп до информация за правилата, съгласно които се свикват и провеждат общите събрания на акционерите, включително процедурите за гласуване. Дружествата предоставят достатъчна и навременна информация относно датата и мястото на провеждане на общото събрание, както и пълна информация относно въпросите, които ще се разглеждат и решават на събранието. Корпоративните ръководства осигуряват правото на всички акционери да изразяват мнението си, както и да задават въпроси по време на общото събрание.

Поканите за общото събрание на акционерите на Стара планина холд АД и публичните дружества от групата съдържат изискуемата съгласно Търговския закон и ЗППЦК информация, както и допълнителна информация относно упражняване правото на глас и възможността да бъдат добавяни нови точки в дневния ред по реда на чл. 223а от ТЗ.

Поканите и материалите за общото събрание на акционерите на Стара планина холд АД и на публичните дружества от групата се оповестяват чрез медията X3 News до обществеността, Комисията за финансов надзор и регулирания пазар на ценни книжа. Съгласно нормативните изисквания, дружествата оповестяват уведомление за провеждане на общо събрание на акционерите и за изплащане на дивидент, при съответно прието решение от ОСА, и чрез системата на Централен депозитар АД за оповестяване на уведомления за корпоративни действия. След представяне на поканата и материалите за общото събрание на акционерите

същите са достъпни и на електронните страници на дружествата. Текстовете в писмените материали, свързани с дневния ред на общото събрание са конкретни и ясни и не въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Акционерите с право на глас имат възможност да упражняват правото си на глас в Общото събрание на дружествата лично или чрез представители. Като част от материалите за общото събрание на акционерите Съветът на директорите представя образец на пълномощно и Правила за гласуване чрез пълномощник.

Приети са правила за организирането и провеждането на редовни и извънредни общи събрания на акционерите на холдинга и публичните дружества от групата, които гарантират равнопоставено третиране на всички акционери и правото на всеки от акционерите да изрази мнението си по точките от дневния ред на събранието. Процедурите и редът за провеждане на общото събрание на акционерите не затрудняват и не оскъпяват ненужно гласуването. Тези процедури насърчават участието на акционери в общото събрание, но не предвиждат възможност за дистанционно присъствие чрез технически средства, доколкото това би оскъпило провеждането на събранието. Приети са правила за гласуване чрез пълномощник. След приети промени в Устава на дружеството през 2021 г., правото на глас в общото събрание на акционерите може да бъде упражнено и чрез кореспонденция ако е прието решение на Съвета на директорите в тази насока. Членовете на корпоративните ръководства присъстват на общите събрания на акционерите. При необходимост те съдействат на акционерите за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на общото събрание и гарантира правото на акционерите да бъдат информирани относно взетите решения.

Правилата за организиране и провеждане на общите събрания осигуряват механизъм за съдействие на акционерите, които са се възползвали от правото да включват допълнителни въпроси и да предлагат решения по вече включени въпроси в дневния ред на събрание. Решенията на общото събрание се публикуват на електронните страници на холдинга и на публичните дружества от групата за срок от 10 години. Дружествата не са емитирали акции от различен клас. Дружествата нямат акционери с контролни права.

Повишаване доверието на акционерите, инвеститорите и заинтересуваните от управлението и дейността на холдинга и публичните дружества от групата лица е един от основните ангажименти на корпоративното управление. И през 2022 година продължи утвърждаването и прилагането на различни начини за разкриване на текуща информация относно финансовото и икономическото състояние на дружествата и важни корпоративни събития, както и тяхното популяризиране.

Глава четвърта. Разкриване на финансова и нефинансова информация

Стара планина холд АД и публичните дружества от групата имат утвърдени политики и системи за разкриване на информация в съответствие със законовите изисквания. Те гарантират равнопоставеност на адресатите на информацията (акционери, заинтересовани лица, инвестиционна общност) и не позволяват злоупотреби с вътрешна информация. Системите за разкриване на информация осигуряват пълна, навременна, вярна и разбираема информация, която дава възможност за обективни и информирани решения и оценки. В холдинга и публичните дружества от групата функционират вътрешни правила за изготвяне на годишните и междинните отчети и ред за разкриване на информация. Холдингът ежегодно оповестява нефинансова декларация на консолидирана база в която подробно представя информация относно дейностите и инициативите на всички дружества от портфейла на холдинга в областта на нефинансовото отчитане.

Стара планина холд АД и публичните дружества от групата поддържат свои интернет страници, които съдържат информация за дружествата, за управителните органи, акционерната структура и за дружествата от портфейла. Секцията за корпоративно управление на електронната страница на холдинга съдържа вътрешните нормативни документи, информация за правата на

акционерите и участието им в общото събрание, счетоводните отчети за последните 10 години, информация за изплащането на дивиденти, както и за защита на личните данни.

Специални секции съдържат материалите за предстоящите общи събрания на акционерите на дружествата, информация за взетите решения от общите събрания на акционерите. Общодостъпни са данни за инициативите на компаниите, за одиторите и за медиите, които публикуват новини за холдинга и публичните дружества от групата.

Особено богата е секцията новини на електронната страница на холдинга, която предоставя информация за периодичните публикации на дружеството, за предстоящи събития, както и всяка важна информация, свързана с дейността на холдинга. Системата за задаване на въпроси от акционери, заинтересовани лица и получаване на отговори по електронен път доказва своята ефективност. Предвиден е ред за получаване от акционерите на дивиденти за предходни години. Продължава практиката за изпращане на своевременни отговори на писма и запитвания на акционери на холдинга и публичните дружества от групата, включително и на тези, получени по електронната поща и съхраняването им в регистър, надлежно воден от директора за връзка с инвеститорите. Въведена е практиката независимо от характера на зададения въпрос, отговорът да съдържа подробно разяснение на правата на акционерите на холдинга.

Подробно е описан редът за наследяване на акции. Всеки акционер, който по различен повод се обръща към холдинга, се уведомява подробно за неговите права и получава информация по различни въпроси относно дейността и текущото състояние на дружеството, включително и за движението на цената на акциите на Стара планина холд АД на борсата.

Стара планина холд АД и публичните дружества от групата използват медията Екстри Нюз, която предоставя равнопоставен и навременен достъп до съответната информация от потребителите.

Глава пета. Заинтересовани лица. Устойчиво развитие

Корпоративното управление на Стара планина холд АД и дружествата от групата осигурява ефективно взаимодействие със заинтересованите лица, които дружествата са идентифицирали като такива. Политиката спрямо заинтересованите лица е съобразена със законовите изисквания в съответствие с принципите за прозрачност, отчетност и бизнес етика. Разработени са политики за отчитане интересите на заинтересованите лица, които гарантират баланса между развитието на дружествата и средата, в която те функционират. Поддържат се ефективни връзки със заинтересованите лица. Дружествата периодично информират акционерите, заинтересуваните лица и инвестиционната общност по редица важни въпроси.

Акциите на Стара планина холд АД и публичните дружества от групата не са допуснати до търговия в друга юрисдикция.

Стара планина холд АД и дружествата от групата участват активно в различни форми на взаимно сътрудничество с държавни институции и неправителствени организации, имащи отношение към корпоративното управление в страната. През отчетната година за пореден път отчитаме полза от сътрудничеството и членството си в Асоциацията на индустриалния капитал в България. Директорите за връзки с инвеститорите на холдинга и на публичните дъщерни дружества членуват в Асоциация на директорите за връзки с инвеститорите в България. Холдингът е излъчил свой представител в Националната комисия по корпоративно управление.

Контролът относно процеса на разкриване на информация от Стара планина холд АД и публичните дружества от групата е многопосочен. До този момент не са констатирани нарушения на разпоредбите и сроковете за оповестяване. Финансовите отчети се публикуват на електронните страници непосредствено след изпращането им на регулаторния орган и на обществеността, което дава възможност за контрол от акционерите, инвеститорите и всички заинтересувани лица. Друга форма на контрол относно процеса на разкриване на информация се осъществява от членовете на Съвета на директорите спрямо директорите за връзки с инвеститорите.

Цялостната политика на Съвета на директорите на Стара планина холд АД относно управление на дружествата от икономическата група е съобразена с принципите на социално оправдано и екологосъобразно икономическо развитие. Корпоративните ръководства на

дружествата от групата ежегодно разработват и утвърждават бизнес планове на предприятията, в който се предвиждат конкретните действия и политики относно устойчивото развитие на всяка компания. В инвестиционните им програми ежегодно се залагат и реализират проекти, насочени към екологосъобразното развитие на съответното дружество, както и социални проекти, насочени основно към заетите лица.

3. Оценка на прилагането на кодекса

Прилагането на Националния кодекс за корпоративно управление от Стара планина холд АД и публичните дружества от групата е процес, който ще продължи и през настоящата година.

Прегледът на кодекса относно прилагането на заложения в него принцип „спазвай или обяснявай“ води до заключението, че Стара планина холд АД и публичните дружества от групата спазват кодекса като цяло.

Изпълнението на препоръките в кодекса е отговорност на корпоративните ръководства. В този смисъл прилагането на определени текстове в кодекса не зависи от корпоративните ръководства, доколкото изборът на членове на съвета на директорите е право и прерогатив на акционерите.

В заключение можем да обобщим, че дейността на корпоративните ръководства на Стара планина холд АД и публичните дружества от групата през 2022 година е била в съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление, а дейността на непубличните дружества от групата е в съответствие с основните приоритети и насоки на корпоративната програма на Стара планина холд АД.

4. Описание на системите за вътрешен контрол и управление на риска

Системите за вътрешен контрол и за управление на риска на холдинга и дружествата от групата гарантират ефективната отчетност и разкриване на информация, идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на дружествата и тяхното ефективно управление. Целта им е да осигурят съответствие между законовите и регулаторни изисквания и правилното функциониране на вътрешните процеси. Тези системи са установени в съответствие със спецификите на съответната компания от групата – нейната дейност, финансови характеристики, индустриален сектор, нужди и ресурси.

Съветът на директорите носи основната отговорност по отношение на системите за вътрешен контрол и управление на риска. Той изпълнява както управляваща и насочваща функция, така и текущ мониторинг, който се състои в оценяване дали системите са подходящи за дружеството в условията на променена среда, дали действат както се очаква и дали се адаптират периодично към променените условия.

Отговорността на ръководството включва и прилагане на система за вътрешен контрол за предотвратяване, разкриване и изправяне на грешки и неверни изложения, допуснати в резултат на действия на счетоводната система. В тази връзка ръководствата спазват следните основни принципи в своята дейност:

- придържане към определена управленска и счетоводна политика, оповестявана във финансовите отчети;
- извършване на всички операции в съответствие със законовите и подзаконови нормативни актове;
- отразяване на всички събития и операции своевременно, с точен размер на сумите в подходящите сметки и за съответния отчетен период, така че да позволяват изготвянето на финансовите отчети в съответствие с конкретно зададената счетоводна рамка;
- спазване на принципа на предпазливостта при оценката на активите, пасивите, приходите и разходите; установяване и прекратяване на измами и грешки;
- пълнота и правилност на счетоводната информация;
- изготвяне на надеждна финансова информация; придържане към международните стандарти за финансова отчетност и спазване на принципа на действащо предприятие.

Съветът на директорите на съответното дружество отговаря за управлението на рисковете, което обхваща идентифициране, оценяване и контролиране на потенциални събития или ситуации, които могат да повлияят негативно върху постигане целите на организацията, и е

предназначено да даде разумна увереност, че бизнес целите на дружеството ще бъдат постигнати.

Ръководствата на холдинга и дружествата от групата изготвят годишен доклад за дейността, както и финансов отчет за всяка финансова година, който дава вярна и честна представа за финансовото състояние на предприятието към края на годината, за финансовите резултати от дейността и за паричните потоци в съответствие с приложимата счетоводна рамка. С цел осигуряване на независима и обективна оценка на финансовите отчети, годишният одит на холдинга и дружествата от групата се извършва от независим експерт-счетоводител. Всички финансови отчети се изготвят съгласно международните счетоводни стандарти. Текущата финансово-счетоводна дейност на дружествата е обект на периодичен контрол и анализ от страна на управителния орган. Има утвърдена практика за периодично обсъждане на заседания на Съвета на директорите текущите финансови резултати от дейността на дружествата, в т. ч. и изпълнението на инвестиционните програми.

5. Информация по чл. 10 от Директива 2004/25/ЕО

Дружествата от групата нямат значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО.

Няма притежатели на ценни книжа със специални права на контрол.

Не съществуват ограничения върху правата на глас.

Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния договор са посочени в публикувания устав на дружеството и не се регулират от корпоративното ръководство. Съгласно уставите на Стара планина холд АД и дружествата от групата, право да избира и освобождава членове на Съвета на директорите на дружеството има само Общото събрание на акционерите и решенията се вземат с мнозинство 2/3 от представените акции. Право да извършва изменения и допълнения на устава на дружеството има само Общото събрание на акционерите. Решенията се вземат с мнозинство 2/3 от представените акции.

Решение за обратно изкупуване и емитиране на акции се взема от акционерите по реда на закона.

Правомощията на Съвета на директорите са подробно регламентирани в уставите на дружествата от групата. Съветът на директорите на публично дружество, без да бъде изрично овластен за това от Общото събрание, не може да извършва сделките, посочени в чл. 114 от ЗППЦК. Сделките на публичните дружества с участието на заинтересувани лица, извън посочените по-горе, подлежат на предварително одобрение от Съвета на директорите.

Уставът на Стара планина холд АД е предвидил и правомощия на Съвета на директорите за увеличаване на капитала на дружеството посредством емитиране на акции.

6. Политика на многообразие

Структурата на управление на Стара планина холд АД е определена в устава на дружеството. Съветът на директорите се състои от три физически и едно юридическо лице, което съответно е определило физическо лица, което да го представлява. Членовете на Съвета на директорите имат образование, квалификация, познания и професионален опит, които са необходими за отговорното и компетентно изпълняване на функциите и отговорностите им. Дружеството не прилага политика на многообразие по отношение на управителния орган във връзка с аспекти, като възраст и пол.

Изборът на членовете на съвета на директорите е право и прерогатив на акционерите в съответствие с изискванията на закона и Устава.

7. Информация за членовете на Съвета на директорите

Стара планина холд АД има едностепенна система на управление. Съветът на директорите е управителен орган, който осъществява планирането и координацията на цялостната дейност на

дружеството, очертана в неговия предмет, като извършва всички предвидени в закона и устава действия по организация, ръководство и контрол. Организацията на работата му, както и неговите задължения, отговорности и правомощия са регламентирани и конкретизирани с правилник за работата на съвета на директорите на Стара планина холд АД. Съветът на директорите взема своите решения на заседания, които се провеждат най-малко веднъж на три месеца, съгласно нормативно установените изисквания относно реда за свикването и провеждането им.

Към 31.12.2022 година Съветът на директорите на Стара планина холд АД е в следния състав:

- Евгений Василев Узунов – председател на Съвета на директорите
- Васил Георгиев Велев – член на Съвета на директорите и изпълнителен директор
- „Финанс Инвест" ООД, град Пловдив, ЕИК 115016144, представлявано в Съвета на директорите от Спас Борисов Видев
- Стефан Атанасов Николов

През отчетната година не са извършвани промени в състава на Съвета на директорите.

Съставът на избрания от Общото събрание Съвет на директорите гарантира независимостта и безпристрастността на оценките и действията на неговите членове по отношение функционирането на дружеството.

През отчетната година членовете на Съвета на директорите или свързани с тях лица не са сключвали с дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Спазено е изискването на закона най-малко една трета от членовете на Съвета да бъдат независими лица. Няма изменения и в утвърдените специални критерии за избор на член на Съвета на директорите. В досегашната си практика Съветът на директорите не се е сблъсквал със ситуация на възникнал пряк или непряк конфликт на интереси между член на управителния орган и акционер. Няма установен случай на преки или косвени конфликти между интереса на член на Съвета на директорите и интереса на дружеството.

Информация относно дружествата, в които членовете на Съвета на директорите притежават повече от 25 % от капитала и относно участието им като прокуристи, управители или членове на съвети в други дружества или кооперации е представена в годишния индивидуален доклад за дейността към 31.12.2022 година (https://www.sphold.com/FILES/FO/8945006HQ7VN30FUR531-20221231-BG-SEP.xhtml).

IX. Допълнителна информация по приложение 2 на Наредба № 2 на КФН

1. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на емитента като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година

Стара планина холд АД като дружество от холдингов тип не извършва самостоятелна търговска дейност и има само финансови приходи. Приходите на консолидирана база се формират основно от приходите от продажби на продукция на предприятията от холдинговата група.

2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента

Стара планина холд АД като дружество от холдингов тип не извършва самостоятелна търговска дейност и има само финансови приходи. Приходите на предприятията от холдинговата група се формират основно от продажби на продукция както следва:

М+С Хидравлик АД – орбитални и хидравлични мотори, хидростатични сервоуправления и аксесоари за тях аксиално-бутални мотори и помпи;

ХЕС АД – бутални, плунжерни, телескопични и рейкови хидравлични цилиндри, хидравлични помпи, прецизни ротационни детайли, аксиално-бутални мотори и помпи;

Елхим Искра АД – стартерни акумулатори, тягови, полутягови и стационарни батерии и елементи за тях;

Българска роза АД – натурални ароматични продукти, соуси и композиции, парфюмерийна козметика, есенции и аромати за хранително-вкусовата промишленост;

Боряна АД – модна дамска и мъжка конфекция трикотаж;

Фазан АД – чорапи и чорапени изделия;

Устрем АД – резервни части за зърнокомбайни, селскостопански машини и нестандартно оборудване.

3. Информация за сключени съществени сделки

През 2022 година не са сключвани сделки от съществено значение за дейността на Стара планина холд АД с изключение на кредитирането на дружества от Групата. Информация относно предоставени заеми на дъщерни и асоциирани предприятия е представена в т. 9 от този раздел на доклада.

4. Информация относно сделките, сключени между емитента и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът или негово дъщерно дружество е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента

Сделките, сключени между Стара планина холд АД и свързани лица през отчетния период са само предоставени заеми на дъщерни и асоциирани предприятия, които са посочени в т. 9 от този раздел на доклада.

Няма сделки които са извън обичайната дейност на емитента или такива, които съществено се отклоняват от пазарните условия.

5. Информация за събития и показатели с необичаен за емитента характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година

Като холдингово дружество, Стара планина холд АД не извършва самостоятелна търговска дейност, а дейността на компанията е насочена приоритетно в мениджмънт на дъщерните и асоциираните предприятия от групата. Поради това, съществен ефект върху финансовото състояние на холдинга оказва пряката зависимост от финансовото състояние на дъщерните и асоциираните предприятия, чиято дейност е предимно експортно ориентирана – основно към страните от Европейския съюз.

През 2022 година дейността на компаниите от групата беше обусловена от нови сериозни предизвикателства, породени както от последствията на ковид-пандемията, така и от продължаващия военен конфликт в Украйна. Повишаването на цените на суровините, горивата и енергоносителите като цяло, затруднената логистика, силният инфлационен натиск, както и продължаващия процес на налагане на взаимни санкции между САЩ и ЕС, от една страна, и Русия, от друга, обективно повлияха на икономиката не само в Европа, но и в глобален мащаб. В национален план дейността на индустрията през цялата 2022 година беше и продължава да бъде силно засегната от ескалиращата политическа нестабилност.

Няма други събития и показатели с необичаен характер, оказали съществено влияние върху дейността на емитента.

Изявление относно влиянието на Ковид-19 е дадено в самостоятелен раздел на този доклад.

6. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са

съществени за емитента и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на емитента

Няма такива сделки.

7. Информация за дялови участия на емитента, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата икономическа група и източниците/начините на финансиране

Инвестициите на Стара планина холд АД са в ценни книжа и дялови участия в български предприятия и са осъществени със собствени средства. Дружеството не притежава недвижими имоти. Информация за дяловите участия на Стара планина холд АД е представена в раздел I на този доклад - Инвестиционен портфейл.

8. Информация относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения

Информацията е представена в годишния доклад за дейността към индивидуалния годишен финансов отчет за 2022 година (https://www.sphold.com/FILES/FO/8945006HQ7VN30FUR531-20221231-BG-SEP.xhtml).

9. Информация за отпуснатите от емитент или от негови дъщерни дружества заеми, предоставяне на гаранции или поемане на задължения общо към едно лице или негово дъщерно дружество, включително и на свързани лица с посочване на имена или наименование и ЕИК на лицето, характера на взаимоотношенията между емитента или техните дъщерни дружества и лицето заемополучател, размер на неизплатената главница, лихвен процент, дата на сключване на договора, краен срок на погасяване, размер на поето задължение, специфични условия, различни от посочените в тази разпоредба, както и целта за която са отпуснати, в случай че са сключени като целеви

Информацията е представена в годишния доклад за дейността към индивидуалния годишен финансов отчет за 2022 година (https://www.sphold.com/FILES/FO/8945006HQ7VN30FUR531-20221231-BG-SEP.xhtml).

10. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период

През отчетния период не е емитирана нова емисия ценни книжа.

11. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати

Стара планина холд АД публикува ежемесечни прогнози за продажбите на дружествата от Групата, брутната печалба и съответно отчита реалните резултати спрямо направените прогнози. Актуализация на прогнозите се прави и на тримесечна база въз основа на отчетените резултати. Постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година не се различават от публикуваните прогнозни резултати.

Публичните дружества от групата на Стара планина холд АД също публикуват ежемесечни прогнози за продажбите и брутната си печалба и съответно отчитат реалните резултати спрямо направените прогнози. Постигнатите финансови резултати, отразени във финансовите отчети за 2022 година не се различават от публикуваните прогнозни резултати.

12. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им

Политиката на Стара планина холд е насочена основно към управление на предприятията от портфейла на холдинга. Свободните парични средства се насочват към финансиране на дружествата. Показателни за тази политика са отпуснатите заеми на компании от портфейла на холдинга. Заемите са посочени в т. 9 на този раздел от доклада. Израз на тази политика е и разсроченото изплащане от предприятията на дължимите дивиденти на Стара планина холд АД като мажоритарен или основен акционер.

Стара планина холд АД обслужва всичките си задължения навреме, така че няма евентуални заплахи, за които да се предвиждат мерки за отстраняването им.

13. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност

Дейността на Стара планина холд е насочена основно към управление на сегашните инвестиции. Няма близки планове за нови инвестиции от дружеството. Холдингът отдава приоритетно значение на развитието на предприятията от неговия портфейл.

Информация относно планираните инвестиции за 2023 година на дружествата от групата е представено в раздел IV Планирано развитие на групата от този доклад.

Ръководството на Стара планина холд АД оценява възможностите за реализация на тези инвестиционни намерения като реалистични.

14. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента и на неговата икономическа група

Стара планина холд АД управлява своите инвестиции, като поставя високи, но постижими цели в областта на качеството, производителността и рентабилността. Повече внимание се отделя в сферата на опазване на околната среда, развитието на човешките ресурси и корпоративната социална отговорност.

През отчетния период няма промени в основните принципи на управление на Стара планина холд АД и дружествата от икономическата група.

15. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рискове

С цел осигуряване на независима и обективна оценка на финансовите отчети, годишният одит на Стара планина холд АД се извършва от независим експерт-счетоводител. Всички финансови отчети се изготвят съгласно международните счетоводни стандарти. Текущата финансово-счетоводна дейност на дружеството е обект на периодичен контрол и анализ от страна на управителния орган. В холдинга има утвърдена практика за периодично обсъждане на текущите финансови резултати от дейността на дружествата, включени в стратегическия му инвестиционен портфейл, с оглед осигуряване изпълнение на бизнес-програмите им и прецизен анализ на възможностите за осъществяване на бъдещи инвестиционни проекти.

Подробна информация относно системите за вътрешен контрол и управление на риска е представена в раздел VIII, т. 4 от настоящия доклад.

16. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година

Стара планина холд АД има едностепенна система на управление. Съветът на директорите се състои от 4 лица. През отчетната финансова година не са извършвани промени в състава на Съвета на директорите и в начина на представляване на холдинга.

Подробна информация относно членовете на Съвета на директорите е представена в раздел VIII, т. 6 от доклада.

17. Информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи и прокуристите акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите

Информацията е представена в годишния доклад за дейността към индивидуалния годишен финансов отчет за 2022 година (https://www.sphold.com/FILES/FO/8945006HQ7VN30FUR531-20221231-BG-SEP.xhtml).

18. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери

На дружеството не са известни такива договорености.

19. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал

Стара планина холд АД няма висящи съдебни, административни или арбитражни производства, както и решения или искания за прекратяване и обявяване в ликвидация.

20. Имена на директора за връзки с инвеститора, включително телефон, електронна поща и адрес за кореспонденция

Директор за връзки с инвеститорите е София Кирилова Аргирова-Атанасова, тел. 029634161; 0879899469, адрес за кореспонденция: 1113 София, ул. „Фр. Ж. Кюри" № 20, ет. 9, investor@sphold.com.

Друга информация по преценка на дружеството

Дружеството преценява, че не е налице друга информация, която да не е публично оповестена от дружеството и която би била важна за акционерите и инвеститорите при вземането на обосновано инвеститорско решение.

Медия

Стара планина холд АД разкрива регулираната информация пред обществеността чрез информационната медия Екстри Нюз.

Вътрешната информация за Стара планина холд АД по чл. 7 от Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно обстоятелствата, настъпили през 2022 година е публикувана на електронната страница на дружеството в раздел Новини: https://www.sphold.com/novini, както и в медията Екстри Нюз: http://www.x3news.com/?page=Company&target=InsiderInformation&BULSTAT=121227995&MESSAGE_TYPE=2, чрез която дружеството оповестява публично вътрешната информация.

Digitally signed by Vasil Georgiev Velev
Date: 2023.04.26 11:10:20 +03'00'

Изпълнителен директор: Васил Велев

ДЕКЛАРАЦИЯ
по чл. 100н, ал. 4, т. 4 от ЗППЦК

Долуподписаният Васил Георгиев Велев – Изпълнителен директор на Стара планина холд АД удостоверявам, че

а) годишният консолидираният финансов отчет на Стара планина холд АД към 31.12.2022 година, съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата или загубата на емитента и на дружествата, включени в консолидацията като цяло;

б) годишният консолидиран доклад за дейността съдържа достоверен преглед на развитието и резултатите от дейностите и състоянието на дружествата, включени в консолидация като цяло, заедно с описание на основните рискове и несигурности, пред които те са изправени.

Digitally signed by Vasil Georgiev Velev
Date: 2023.04.26 11:10:47 +03'00'

Декларатор: Васил Велев

ДЕКЛАРАЦИЯ
по чл. 100н, ал. 4, т. 4 от ЗППЦК

Долуподписаната Кремена Ганчева Дюлгерова – главен счетоводител на Стара планина холд АД удостоверявам, че

а) годишният консолидираният финансов отчет на Стара планина холд АД към 31.12.2022 година, съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата или загубата на емитента и на дружествата, включени в консолидацията като цяло;

б) годишният консолидиран доклад за дейността съдържа достоверен преглед на развитието и резултатите от дейностите и състоянието на дружествата, включени в консолидация като цяло, заедно с описание на основните рискове и несигурности, пред които те са изправени.

Kremena Gantcheva Dulgerova
Digitally signed by Kremena Gantcheva Dulgerova
Date: 2023.04.26 11:04:43 +03'00'

Декларатор: Кремена Дюлгерова

До

Акционерите

на СТАРА ПЛАНИНА ХОЛД АД

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Стара Планина Холд АД (Дружеството), съдържащ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31.12.2022 г. и консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидиран отчет за промените в собствения капитал и консолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и консолидираните пояснителни приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на групата към 31.12.2022 г. и нейните финансови резултати от дейността и паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. Ключови въпроси са отразени в частта „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“ в настоящия доклад.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, (в т.ч.) и декларация за корпоративно управление, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай, че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидирани финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружествата от групата.

Ръководството носи отговорност за това, че електронният формат на консолидирания финансов отчет на Дружеството за годината, завършваща на 31 декември 2022 година, съдържащ се в приложения електронен файл „8945006HQ7VN30FUR531-20221231-BG-CON.zip“, е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета („Регламент за ЕЕЕФ“).

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одитът, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания мога да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

-идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е в резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е в резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумение, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

-получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружествата в групата.

-оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

-достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и на база на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружествата в групата да продължат да функционират като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай, че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

-оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Закона за счетоводството и Закона за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността и декларацията за корпоративно управление, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС), издадени на 29.11.2016 г./утвърдени от нейния Управителен съвет на 29.11.2016 г. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидирания финансов отчет, съответства на финансовия отчет.

б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100 н, ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

в) В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 н, ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

г) Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Становище във връзка с чл. 100 н, ал. 10 във връзка с чл. 100 н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на предприятието и средата, в която то работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на предприятието във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от доклада за дейността (като елемент на съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви „в“, „г“, „е“, „з“ и „и“ от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предположенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Допълнително докладване относно одита на финансовия отчет във връзка с чл. 100 н, ал. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Изявление във връзка с чл. 100 н, ал. 4, т. 3, буква „б“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Информация относно сделките със свързани лица е оповестена в приложението към консолидирания финансов отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения финансов отчет за годината, завършваща на 31.12.2022 г., във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 „Оповестяване на свързани лица“. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансовия отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица.

Изявление във връзка с чл. 100 н, ал. 4, т. 3, буква „в“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Нашите отговорности за одит на консолидирания финансов отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“, включват оценяване дали финансовия отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за финансовия отчет за годината, завършваща на 31.12.2022 г., не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за финансовия отчет сделки и събития на Дружеството са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно финансовия отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

Изявление във връзка с Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета („Регламент за ЕЕЕФ“)

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Отговорности на одитора за одита на финансов отчет“, ние изпълнихме процедурите, съгласно „Указания относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на единния европейски електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС)" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверка на форма́та и дали четимата от човек част на този електронен формат съответства на одитирания консолидиран финансов отчет и изразяване на становище по отношение на съответствието на електронния формат на консолидирания финансов отчет на Стара планина холд АД за годината, завършваща на 31 декември 2022 година, приложен в електронния файл „8945006HQ7VN30FUR531-20221231-BG-CON.zip“, с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“). Въз основа на тези изисквания, електронният формат на консолидирания финансов отчет, включен в годишния консолидиран отчет за дейността по чл. 100н, ал. 4 от ЗППЦК, трябва да бъде представен в XHTML формат.

На базата на извършените процедури нашето мнение е, че електронният формат на консолидирания финансов отчет на Стара Планина Холд АД за годината, завършваща на 31 декември 2022 година, съдържащ се в приложения електронен файл „8945006HQ7VN30FUR531-20221231-BG-CON.zip“ е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Катя Златарева - ключов одитор е назначена за задължителен одитор на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31.12.2022 г. на Стара Планина Холд АД (Дружеството) от общото събрание на акционерите, проведено на 23.05.2022 година, за период от една година.

- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31.12.2022 г. на Дружеството представлява втори пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.

- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.

- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.

- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.

гр. София, 27.04.2023

ул. Симеон Радев 52

Отговорен одитор: KATYA RAYKOVA ZLATAREVA

Digitally signed by KATYA RAYKOVA ZLATAREVA
Date: 2023.04.27 10:58:41 +03'00'

/Катя Златарева, регистриран одитор, диплом № 0610/